ไม่มาเกิดมาตายเรียกว่า

ชาติสุดท้าย

โดย หลวงตาพระมหาบัว ญาณสัมปันโน
วัดป่าบ้านตาด จังหวัดอุดรธานี

ไม่มาเกิดมาตายเรียกว่า

ชาติสุดท้าย

พิมพ์ครั้งที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๔
จำนวนพิมพ์ ๕,๐๐๐ เล่ม
ISBN 978-616-7174-55-6
ผู้จัดพิมพ์ คณะศิษยานุศิษย์วัดป่าภูสังโฆ จังหวัดอุดรธานี
บริษัท ศรีไทยใหม่ จำกัด และบริษัทในเครือ
คณะศิษยานุศิษย์

พิมพ์ที่ บริษัท ศิลป์สยามบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์ จำกัด
๖๑ ถนนเลียบคลองภาษีเจริญฝั่งเหนือ (ซอยเพชรเกษม ๖๙) แขวง/เขตหนองแขม กรุงเทพฯ ๑๐๑๖๐
โทรศัพท์ ๐-๒๔๔๔-๓๓๕๑-๙ โทรสาร ๐-๒๔๔๔-๐๐๗๘ e-mail: silpasiamprinting@hotmail.com

คำนำ

“ครูบาอาจารย์เหล่านี้มีแต่ประเภทน้ำหนึ่งนะ น้ำสองมีแทรกนิดหน่อย มีเพชรน้ำหนึ่ง ดูเอาพระอรหันต์ในสมัยปัจจุบันให้ดูเอา ไม่ต้องตีตรา พระภายในท่านรู้กันหมดนั่นละ ไม่รู้แต่ภายนอก เพราะถึงกันมีแต่อรรถแต่ธรรมถอดออกมาจากหัวใจ ถอดออกมาจากหัวใจมาสนทนากันเป็นชั่วโมง ๆ มีแต่ประเภทเพชรน้ำหนึ่ง น้ำสองมีน้อยมาก น้ำสองก็คือจวนแล้วจวนจะเข้าแล้ว นี่ประเภทเข้าแล้ว เพชรน้ำหนึ่งเข้าเต็มสัดเต็มส่วน พระอรหันต์ในสมัยปัจจุบันดูเอา ท่านรู้กันหมด การปฏิบัติวงภายในรู้กันละ แต่ภายนอกท่านไม่ออก เฉย ภายในท่านรู้กันหมด เพราะสนทนาธรรมใครจะสนทนาสนิทสนมยิ่งกว่าพระปฏิบัติสนทนาต่อพระปฏิบัติด้วยกัน มีเรื่องอะไรก็รู้กันหมด แต่รู้แล้วก็แล้วเลยเหมือนไม่รู้ไม่ชี้ นี่มีแต่เพชรน้ำหนึ่งเหล่านี้ ของเล่นเมื่อไรเหล่านี้ เพชรน้ำหนึ่งเข้าถึงวิมุตติหลุดพ้นแล้ว เพชรน้ำหนึ่งเข้าใจไหม มีแต่องค์สำคัญ ๆ นี่ ไม่ว่าหนุ่มว่าแก่ จิตใจไม่มีวัยชำระได้เท่าไรก็บริสุทธิ์เท่านั้น ๆ เพชรน้ำหนึ่ง..น้ำสองมีน้อยมาก เพชรน้ำหนึ่งมีมาก อยากดูพระอรหันต์ในสมัยปัจจุบันให้ดูเอา ถอดออกมาจากหัวใจคุยกันพอแล้วเหล่านี้ ไม่ใช่มาโม้เฉย ๆ นะ มีแต่ประเภทเพชรน้ำหนึ่งละมาก”

เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒ (๑๕.๑๐ น.) อย่าให้มีใจหมายโทษ

ขออานุภาพบารมีพระรัตนตรัยและอานิสงส์แห่งบุญที่ได้จัดทำหนังสือเล่มนี้เพื่อบูชาคุณองค์หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน จงอำนวยผลให้ธาตุขันธ์ขององค์หลวงตาสมบูรณ์แข็งแรง อยู่เป็นร่มโพธิ์ร่มไทรของลูกหลานตราบนานเท่านาน และขอให้ข้าพเจ้า ตลอดจนผู้มีจิตศรัทธาที่เสียสละทรัพย์ในการจัดพิมพ์ทั้งหลายจงเจริญด้วยอายุ วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณธนสารสมบัติทุกประการ เป็นผลเป็นปัจจัยให้ถึงซึ่งพระนิพพานในอนาคตอันใกล้นี้เทอญ

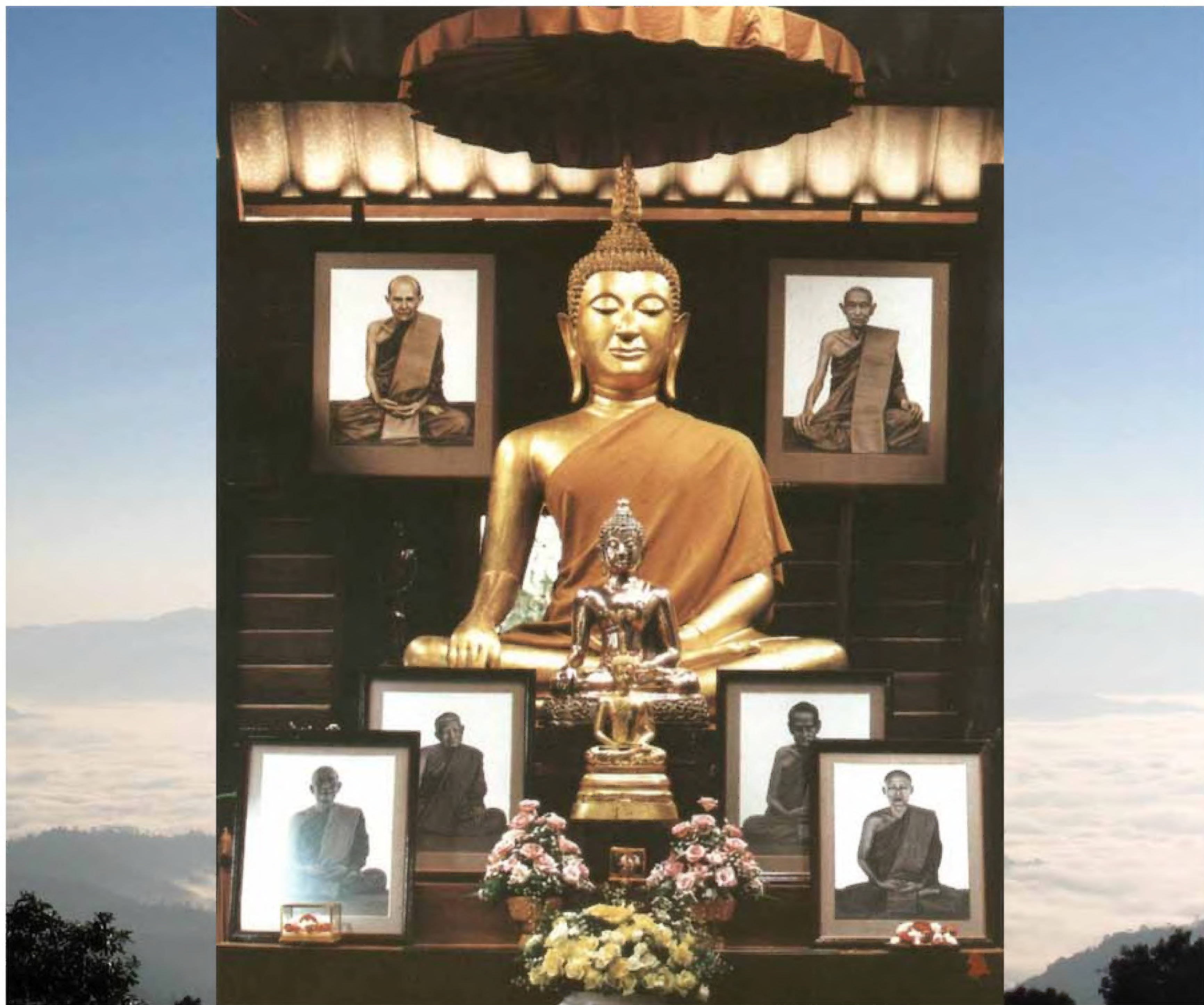
คณะศิษยานุศิษย์

สารบัญ

รากแก้วพระกรรมฐาน

เสาหลักพระกรรมฐานในยุคปัจจุบัน

พระสมบูรณ์แบบ

พระเราที่จะเป็นพระสมบูรณ์แบบขึ้นอยู่กับพระวินัยเป็นหลักประกันพระในขั้นแห่งความเป็นพระทั่ว ๆ ไปตามหลักนิยมของพุทธศาสนา การประพฤติทางกาย ทางวาจา มีใจเป็นธรรมนำมารับผิดชอบการเคลื่อนไหวของกายวาจาอยู่ด้วยความระมัดระวังเสมอ นี่คือพระที่ชอบธรรมตามหลักของศาสดาที่สอนไว้ นี่เป็นขั้นหนึ่งแห่งความสมบูรณ์ของพระเจ้าของก็มีความอบอุ่น คนอื่นมองเห็นก็น่าเคารพเลื่อมใส

ขั้นที่สองก็คือธรรม เจริญธรรมขึ้นภายในใจ มีสมถธรรมหรือสมาธิธรรมเป็นขั้น ๆ ด้วยความพากเพียร และปัญญาธรรมถึงวิมุตติหลุดพ้นเรียกว่าวิมุตติธรรม ทรงไว้ซึ่งธรรมซึ่งวินัยโดยสมบูรณ์ในหลักธรรมชาติของพระ นี่เป็นพระสมบูรณ์แบบเป็นพระที่ควรอย่างยิ่งต่อความเป็นสรณะของโลกได้ ดังพระในครั้งพุทธกาลที่ท่านได้เป็นสรณะของโลกเรื่อยมา

พุทฺธํ สรณํ คจฺฉามิ ก็คือพระพุทธเจ้าเป็นผู้บรรลุวิสุทธิธรรมอันล้ำเลิศ ด้วยการประพฤติปฏิบัติชอบยิ่งของพระองค์เอง

ธมฺมํ สรณํ คจฺฉามิ พระธรรมอันประเสริฐเลิศเลอยิ่งกว่าสิ่งอื่นใดในโลก ได้ปรากฏขึ้นในพระทัยเพราะการปฏิบัติดีปฏิบัติชอบยิ่งของพระองค์

สงฺฆํ สรณํ คจฺฉามิ ได้เกิดความเชื่อความเลื่อมใสในหลักธรรมที่พระองค์ทรงสอนแล้ว นำไปประพฤติปฏิบัติด้วยความเอาจริงเอาจัง เนื่องมาจากความเชื่ออย่างถึงใจ การทำทุกสิ่งทุกอย่างย่อมถึงใจ เมื่อถึงใจแล้วก็ถึงทั้งสิ่งที่ชั่วมีอยู่ภายในจิตใจของตนมาดั้งเดิม ทั้งสิ่งที่ดีซึ่งควรจะเกิดขึ้นได้ เพราะความถึงใจในความเชื่อเหตุผลดีชั่วนั้น แล้วประพฤติปฏิบัติด้วยความถึงใจ สุดท้ายก็ปรากฏเป็น **สงฺฆํ สรณํ คจฺฉามิ** ขึ้นมาอย่างเต็มดวง นี่คือหลักแห่งความสมบูรณ์ของผู้ปฏิบัติตามหลักศาสนธรรมของพระพุทธเจ้าจริง ๆ

เพราะฉะนั้นศาสนธรรมจึงไม่ใช่เป็นเครื่องประกาศอยู่ธรรมดา โดยหาตัวจริงไม่ได้ ธรรมที่ประกาศออกมาแต่ละแง่ละกระทงของศาสนธรรมนั้นออกมาจากความจริง และพร้อมที่จะแสดงความจริงให้แก่ผู้ปฏิบัติตามขั้นตามภูมิของตนอยู่ทุกระยะกาล จึงเรียกว่า**อกาลิโก** ธรรมไม่มีกาล ไม่มีเวลา ให้ผลได้ทุกเมื่อจากการกระทำของผู้ไม่เลือกกาล **เครื่องหล่อหลอมพระเราให้สมบูรณ์แบบ หรือให้มนุษย์สมบูรณ์แบบก็ไม่มีสิ่งใดนอกเหนือไปจากธรรม สิ่งใดงามก็ตามไม่ซาบซึ้งไม่ถึงใจ ไม่แน่ใจ ไม่ตายใจ ไม่อบอุ่นใจยิ่งกว่าธรรม ธรรมจึงเลิศ ธรรมจึงประเสริฐกว่าความดีอื่นใดทั้งสิ้น**

เมื่อวันที่ ๑๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๒๓ เทศน์อบรมพระ ณ วัดป่าบ้านตาด

พระอรหันต์ ๔ ประเภท

"ภิกษุทั้งหลาย
พระขีณาสพทั้งหลายนั้น
ไม่ยินดีในกามสุข
ไม่เสพกาม
เปรียบเสมือน
หยาดน้ำตกลงบน
ใบบัวแล้วไม่ติดอยู่
ย่อมกลิ้งตกไป"

นตฺถิ เสยฺโยว ปาปิโย ได้แก่จิตที่บริสุทธิ์หลุดพ้นเรียบร้อยแล้วนั้นเสมอกันหมด นอกนั้นมีความเหลื่อมล้ำต่ำสูงต่างกัน ภูมิของศาสดาก็รู้ลึกซึ้งกว้างขวางเต็มภูมิของศาสดา สาวกแต่ละองค์ๆ ก็เป็นตามนิสัยวาสนาของตนที่สร้างมามากน้อย กว้างแคบเป็นลำดับลำดามา

เพราะฉะนั้น ท่านถึงยกพระอรหันต์ขึ้นเป็น ๔ ประเภทด้วยกัน ประเภทที่หนึ่ง **สุกขวิปัสสโก** การปฏิบัติอย่างเรียบๆ ราบๆ ไปเรื่อยๆ สม่ำเสมอไปเรื่อย วิปัสสโกเกี่ยวกับเรื่องวิปัสสนา สติปัญญาติดตามฆ่ากิเลสเรียบไปเลย รู้อย่างสงบสบาย ไม่กระทบกระเทือน ไม่ตื่นไม่เต้นเกี่ยวกับเรื่องธาตุเรื่องขันธ์มากนัก ภูมิจากนั้นกระเทือนธาตุขันธ์ กระเทือนจิตใจเป็นพักๆ การบำเพ็ญกิเลสมีหลายคลื่น ธรรมะต้องมีหลายคลื่นด้วยกัน รับกัน ตอบรับกัน ฟัดกันบนเวที สำหรับสุกขวิปัสสโก รู้สึกท่านจะไปอย่างเรียบๆ แต่เราเล็งเอาตามศัพท์ที่ท่านแปลออกมา แล้วการปฏิบัติของเรามันก็เข้ากันทุกอย่าง เพราะฉะนั้นเราจึงไม่สงสัยที่เทียบเคียงเหล่านี้ สุกขวิปัสสโก ผู้ที่รู้อย่างสงบเรียบไปเลย ได้แก่ประเภทที่ ๑

เตวิชโช บรรลุแล้วยังได้วิชชา ๓ ปุพเพนิวาสานุสสติญาณ ระลึกชาติย้อนหลังได้ จุตูปปาตญาณ อาสวักขยญาณ จากนั้นก็**ฉฬภิญโญ** ได้อภิญญา ๖ นี่หมายถึงกรณีพิเศษ เครื่องประดับท่านเป็นพิเศษๆ ไป ลำดับที่ ๔ นี่เรียกว่าสุดยอดบารมีของพระอรหันต์ท่าน **จตุปฏิสัมภิทัปปัตโต** เรียกว่าผู้แตกฉานมาก

อัตถปฏิสัมภิทา ธัมมปฏิสัมภิทา นิรุตติปฏิสัมภิทา ปฏิภาณปฏิสัมภิทา นี้แตกฉานหมด นี่เรียกว่า จตุปฏิสัมภิทัปปัตโต อรหันต์ประเภทที่ ๔ เครื่องประดับของท่านเรียกว่าหยดย้อยมากทีเดียว นี่ก็คือเป็นไปตามความปรารถนาของท่าน

เวลาท่านปรารถนา เช่น ความวิมุตติหลุดพ้นต้องการด้วยกัน แต่มีความปรารถนาปลีกย่อยในเครื่องประดับ เหมือนต้นไม้ ต้นลำของมันเป็นต้นไม้ชนิดเดียวกันก็ตาม แต่กิ่งก้านสาขาแตกแขนงไปจะต่างกันๆ มีลักษณะต่างกันอย่างนั้น อรหันต์ ๔ นี้เหมือนกัน หลักของอรหันต์นั้นก็ได้แก่ ผู้สิ้นจากกิเลสด้วยกันเรียบร้อยแล้ว นี่เสมอกันหมด เรียกว่าต้นลำ ทีนี้กิ่งก้านสาขาที่แตกออกไปก็แตกไปเป็น สุกขวิปัสสโก เตวิชโช ฉฬภิญโญ จตุปฏิสัมภิทัปปัตโต ๔ ประเภท แยกสาขา คือกิ่งก้านของท่านออกไปตามนิสัยวาสนาที่ผู้มีความปรารถนาอย่างไรๆ เป็นเครื่องประดับความบริสุทธิ์ ท่านก็ปรารถนามา เวลาสำเร็จแล้ว กิ่ง ก้าน สาขา ดอก ใบ ซึ่งเป็นความปรารถนาปลีกย่อยก็รวมๆ เป็นกิ่งเป็นก้านสวยงามตามนิสัยวาสนาของท่านที่ได้ทำความปรารถนามา นี่อรหันต์ ๔

ท่านทั้งหลายให้ทราบเสียนะ ว่าอรหันต์ ๔ อยู่ในศาสนาพระพุทธเจ้า ที่เป็นต้นลำของพุทธศาสนาเรียกว่าชั้นเอกอุ ในสามแดนโลกธาตุไม่มีศาสนาใดที่จะเทียบเสมอเหมือนพุทธศาสนาได้เลย เป็นศาสนาคู่โลกคู่สงสารจริงๆ ไม่บกพร่องเลย นี่เป็นอันหนึ่ง คือพระพุทธเจ้าทุกพระองค์ทรงสมบูรณ์อรรถธรรมทั้งหลายเต็มภูมิของศาสดา จากนั้นก็มาสอนสาวก นี่คือออกจากพุทธศาสนานะ พอแตกออกมาก็เป็นสาวกบารมีญาณ สาวกทั้งหลายไปศึกษาอบรมจากท่าน แตกกระจัดกระจายออกมาเป็นมรรคเป็นผล แตกกระจัดกระจายไปหมดจากพุทธศาสนา เรื่อยมาจนกระทั่งบัดนี้ เมื่อยังมีผู้ปฏิบัติตามหลักศาสนธรรมอยู่ มรรคผลนิพพานจะกระจายอยู่อย่างนี้ตลอด

เพชรน้ำหนึ่ง

เพชรน้ำหนึ่งในเมืองไทยเรามีน้อยเมื่อไร ไม่น้อย แต่ส่วนมากหาตามตลาดลาดเลไม่มี หาอยู่ในป่าในเขา ท่านเหล่านี้เป็นอยู่ในป่าในเขา ที่ปรากฏชื่อลือนามออกมาจากป่าจากเขาทั้งนั้นละ

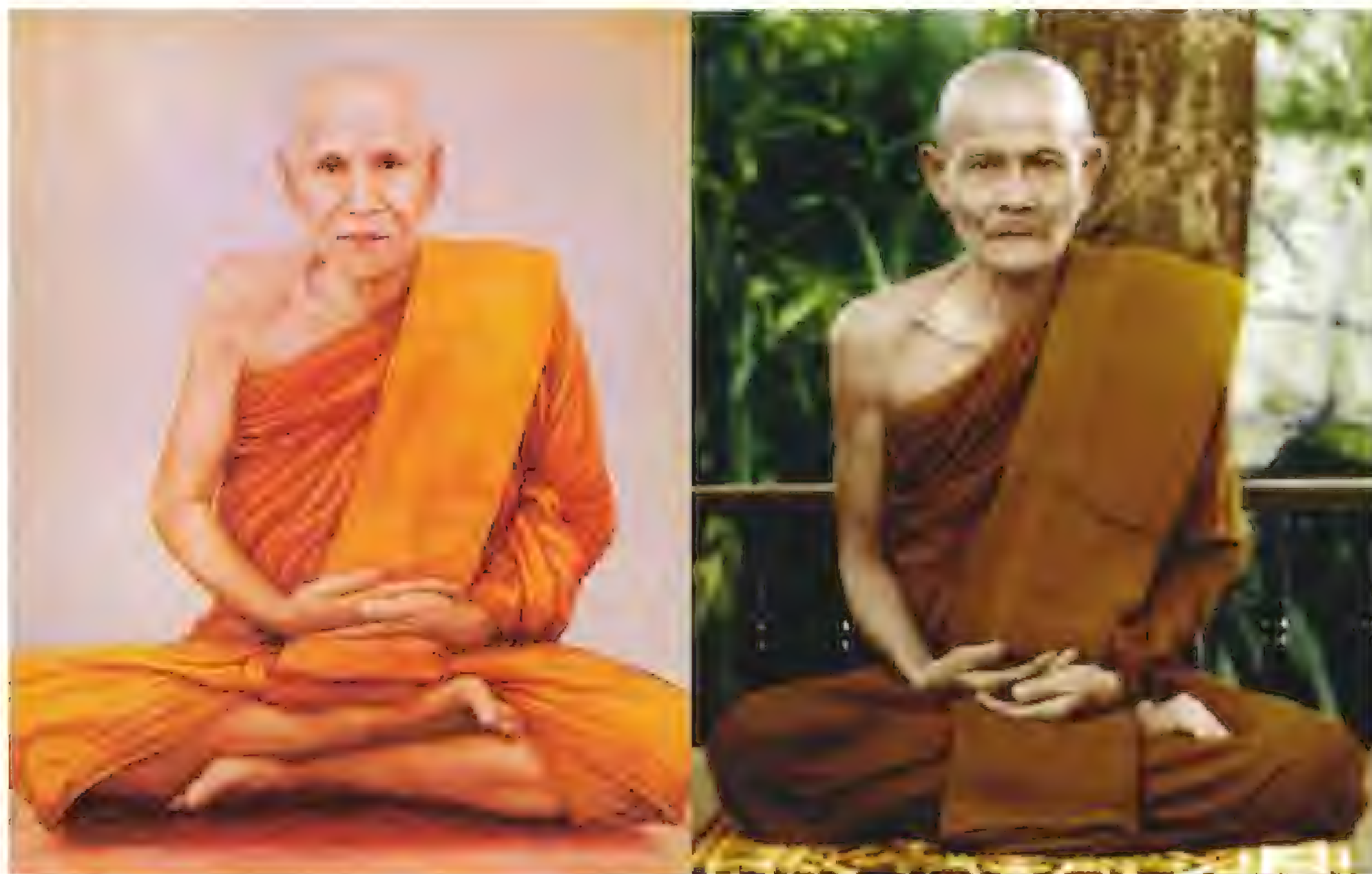
เมื่อเช้าวันที่ ๑๕ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๔๐ เพชรน้ำหนึ่งของพุทธศาสนาแห่งชาติไทย

“เพชรน้ำหนึ่งจะเป็นอะไรไปถ้าไม่ใช่พระอรหันต์น่ะ”

เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๒ สุดยอดของที่บรรจุธาตุ

นี่เพชรน้ำหนึ่งมีหลายองค์นะนี่ ท่านสำเร็จเรียบร้อยแล้ว ถ้าเป็นสมัยครั้งพุทธกาลเป็นพระอรหันต์ ทุกวันนี่เทวทัตมันขวางหูขวางใจ ว่าอรหันต์ไม่ได้ เทวทัต คือพระที่ท่านจะรู้กันต้องเป็นนักภาวนาด้วยกัน ได้สนทนากันในวงภายใน ๆ รู้กันแต่ว่าภายใน นอกนั้นไปท่านเหมือนไม่รู้ไม่ชี้ เพราะฉะนั้นวงกรรมฐานกันมองเห็นกันรู้กันทันที ๆ เพราะทราบจากใจ

เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๖ ครั้งพุทธกาลเรียกผู้สิ้นกิเลสเป็นพระอรหันต์

องค์พระบูรพาจารย์ใหญ่

พระอรหันต์ที่สิ้นกิเลสหายากมาก สมัยทุกวันนี้จะมีหรือไม่มีก็ไม่รู้ แต่แน่ใจมี หากไม่มากเท่านั้น มีนี้ส่วนมากจะหาได้ในป่าในเขา ในตลาดลาดเลกระดูกหมูกระดูกวัวนี้ไม่มี มีตั้งแต่ส่วนมากอยู่ในป่าในเขาท่านภาวนาของท่านๆ ในสมัยปัจจุบันนี้ก็หลวงปู่มั่นอยู่ในป่าในเขา หลวงปู่เสาร์ก็เช่นเดียวกัน เป็นอาจารย์ของพวกเราทั้งหลาย เรียกว่าปรมาจารย์เป็นอาจารย์ชั้นเยี่ยมในสมัยปัจจุบัน ท่านก็อยู่ในป่าในเขาสำเร็จอยู่ในป่าในเขา ออกมาเป็นสรณะในปัจจุบันของพวกเรา ก็คือท่านทั้งสองพระองค์นี้ละ **ท่านอาจารย์เสาร์-ท่านอาจารย์มั่นเป็นพระอรหันต์ในสมัยปัจจุบัน**

เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๑ วันนี้ให้ระลึกถึงพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์

พระกรรมฐานรู้สึกจะมากทางภาคอีสานและมากเรื่อยมา เพราะรากแก้วของกรรมฐานในสมัยปัจจุบันก็อยู่ที่ภาคอีสานเป็นพื้นฐาน หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น เป็นรากฐานของกรรมฐานมานาน เพราะฉะนั้นบรรดาลูกศิษย์ลูกหาที่ต้องการอรรถธรรมจริง จึงต้องหมุนหาครูหาอาจารย์ซึ่งเป็นที่แน่ใจได้ แล้วก็ไม่พ้นหลวงปู่ทั้งสององค์นี้ หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น หลวงปู่เสาร์เป็นร่มโพธิ์ร่มไทร ท่านไม่ค่อยเทศน์ เงียบแต่ว่าไม่เทศน์ ถ้าจะเทศน์ก็พูดเพียงสองสามประโยคแล้วหยุดเลย สำหรับหลวงปู่มั่นการเทศนาว่าการทุกสิ่งทุกอย่างอยู่นั้นหมดเลย ธรรมทุกขั้นอยู่นั้นหมด ออกจ้าๆ เลย

จากนั้นมาบรรดาลูกศิษย์ลูกหาที่ไปศึกษากับท่านทั้งสององค์นี้มา ก็กลายเป็นครูเป็นอาจารย์ของพระทั้งหลายต่อมาเรื่อยๆ ดังที่เราเห็น เช่น อาจารย์นั้น อาจารย์นี้ ออกจาก เฉพาะอย่างยิ่งหลวงปู่มั่น ออกจากนี้ เรียกว่ามีอยู่ทั่วประเทศไทยทุกภาค บรรดาที่ได้รับจากครูบาอาจารย์ที่ท่านศึกษามาจากหลวงปู่มั่น ยกตัวอย่างเช่น หลวงปู่ฝั้น หลวงปู่ขาว หลวงปู่คำดี เหล่านี้มีแต่ออกจากนี้ล้วนๆ เลย นี่เราพูดเพียงเอกเทศนะ ทีนี้แต่ละองค์ๆ นี้

ลูกศิษย์มากน้อยเพียงไรมาศึกษาอบรม แล้วก็แตกกระจายออกไป ซึ่งก็มีอยู่ทุกภาคๆ เป็นรุ่นหลาน รุ่นลูกก็คือลูกศิษย์ผู้ใหญ่ของท่าน รุ่นหลานก็เป็นลูกศิษย์ของลูกศิษย์ผู้ใหญ่อีกทีนึง แตกกระจายออกไป ถึงจะไม่ได้แบบฉบับของครูของอาจารย์ ก็พอเป็นร่องเป็นรอยบ้างก็ยังดี เรียกว่าฐานอนุโลม ดีกว่าไม่ได้ไปศึกษาอบรมมา

ตั้งแต่หลวงปู่สิงห์ จังหวัดนครราชสีมา ที่สร้างวัดสาลวันขึ้น นั่นเป็นลูกศิษย์ผู้ใหญ่ของท่าน เท่าที่เราจำได้ก็อาจารย์สุวรรณ ท่านเสียไปแล้ว แล้วก็ไล่เลี่ยกัน อาจารย์สุวรรณท่านเคยไปอยู่ทางท่าบ่อ เคยสนิทสนมกับเรา เพราะเราไปเที่ยวทางท่าบ่อ ไปพบกับท่านที่นั่น นี่เรียกว่าอาจารย์สุวรรณ คู่เคียงกันกับหลวงปู่สิงห์ วัดสาลวัน หลวงปู่มหาปิ่น เป็นน้องของหลวงปู่สิงห์ เป็นเจ้าอาวาสวัดศรัทธารวม ด้านตะวันออกโคราช ติดกัน แต่ก่อนอยู่ชานเมืองไป ห่างจากตัวเมืองไปประมาณ ๒ กิโล เดี๋ยวนี้มันจะกลายเป็นใจเมืองเข้าไปแล้ว บ้านครอบหมด นี่ก็องค์หนึ่ง นอกจากนั้นเราก็จำไม่ค่อยได้ ลูกศิษย์ผู้ใหญ่ของท่านมาหาหลวงปู่แหวนอย่างนี้ ไล่เลี่ยๆ กันมา

แต่ก่อนท่านอยู่ในป่าจริงๆ เพราะหลวงปู่มั่นท่านไม่ได้ออกมานอกๆ นาๆ ง่ายๆ ท่านอยู่ในป่าๆ จากป่าก็ภูเขา ออกมาตีนเขาตีนอะไร ถ้าไม่ใช่อยู่ภูเขาก็ต้องอยู่ในป่า ส่วนมากท่านจะอยู่ในภูเขา เอาจริงเอาจัง นี่ละต้นเป็นอย่างนั้น ทีนี้เวลากิ่งก้านแตกแขนงออกไปมันก็ปลอมก็แปลมไปเรื่อยๆ อย่างนั้น อย่างเรานี่เป็นวาระสุดท้ายท่านจริงๆ เรานี้เรียกว่าเหลนก็ถูก เรานี่เป็นรุ่นเหลนไป หรือยกๆ ขึ้นบ้างก็ว่าหลาน แต่ไม่เต็มใจนัก ถ้าว่าเหลนนั้นจะพอดี เพราะครั้งสุดท้ายของท่าน ลูกศิษย์ต้น ที่สองลำดับมาที่สาม สุดท้ายก็น่าจะเป็นอย่างพวกเรานี้

ต้นจริงๆ ก็ท่านอาจารย์สิงห์ อาจารย์สุวรรณ แล้วต่อเนื่องมาท่านอาจารย์ฝั้น เกี่ยวโยงกันมาตลอดนะเรื่อยมา แล้วก็ค่อยต่อกันมาๆ ครูอาจารย์ทั้งหลายเหล่านี้ได้รับการอบรมมาแล้วมาเป็นหลักเป็นเกณฑ์ก็แนะนำสั่งสอน เป็นหลานไปละนะ เราจะอยู่ในขั้นหลานนี่ละ

เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ รากแก้วของกรรมฐาน

รากแก้วพระกรรมฐาน

ท่านเจ้าคุณ พระอุบาลีคุณูปมาจารย์ (จันทร์ สิริจันโท)

วัดบรมนิวาส จังหวัดกรุงเทพมหานคร

"นั่นผู้รู้จริงเห็นจริง
เทศน์ถอดออกมาๆ
ดังพระพุทธเจ้าและสาวก
ทั้งหลายท่านเทศน์"

เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๕๐
แสดงด้วยความรู้ความเห็นของธรรมแท้ๆ

สมัยก่อนไม่มีเสียงเทปอย่างนี้ เวลาเทศนาว่าการไม่ได้ยินนะ พึ่งมามีขึ้นเร็ว ๆ นี้ อย่างพ่อแม่ครูจารย์มั่นยังมีชีวิตอยู่ก็ไม่มี เสียดายครูบาอาจารย์ที่ท่านเทศน์เป็นอรรถเป็นธรรมฟังแล้วซึ้ง ๆ มากมันไม่มีอะไรอัด มันพึ่งมามีเมื่อเร็ว ๆ นี้ สมัยก่อนหน้านี้ท่านเจ้าคุณอุบาลี วัดบรมนิวาส ฟังว่าเทศน์เป็นประโยชน์มากมาย วัดบรมนิวาสท่านเจ้าคุณอุบาลี ประชาชนเขาเคยเล่าให้ฟังว่าเขาอยู่นู้นเลยพระโขนงไปนู้น เสียค่ารถเท่านั้นเท่านี้เขาเล่าให้ฟัง เขามาฟังเทศน์เจ้าคุณอุบาลี วัดบรมนิวาส เขาอยู่ทางพระโขนงฟากพระโขนง เขาเสียค่ารถเท่านั้นเท่านี้เขาเล่าให้ฟังนะ เขาเป็นคนมาฟังเอง

คือท่านเจ้าคุณอุบาลีท่านเทศน์อยู่ที่วัดบรมนิวาสเขาอยู่ฟากพระโขนงยังอุตส่าห์มาเสียค่ารถเท่านั้นเท่านี้เขาเล่าให้ฟัง ฟังที่ไหนมันก็ไม่จุใจ ว่าอย่างนั้นนะ มาฟังเทศน์ท่านเจ้าคุณอุบาลีแล้ว แหม ถึงใจ ไม่มีจืดจางอะไรเลย ฟังเมื่อไรถึงใจทุกครั้ง ๆ เขาอยู่ทางฟากพระโขนง เสียค่ารถมาวัดบรมนิวาส เขายอมเสียเขาไม่เสียดาย เงินไม่มีคุณค่าเท่าธรรม เขาพูดน่าฟังนะ เสียค่ารถเท่านั้นเท่านี้ เขาพูดเอง เขาอยู่ทางพระโขนงแล้วเสียค่ารถมาฟังเทศน์วัดบรมนิวาส เสียเท่าไรเขาก็พอใจ เงินไม่มีคุณค่าเท่าธรรม นี่ละจุดนี้สำคัญมากนะ เงินไม่มีคุณค่าเท่าธรรม ท่านเจ้าคุณอุบาลีเทศน์อยู่วัดบรมนิวาสเขามาฟัง เขาบอกว่าอยู่ทางฟากพระโขนงไปนู้น

เทศน์นี่ให้สมบูรณ์แบบสมกับศาสนาของเราเป็นศาสนาของศาสดาองค์เอก ให้ได้ทั้งภายนอกภายใน ภายนอกตีกระจายออกทั่วโลกดินแดน ภายในหมุนเข้าหาอวิชชาตัวก่อภพก่อชาติ เทศน์คุ้ยเขี่ยตลอดทั่วถึงทั้งภายนอกภายใน นั่นเรียกว่ารู้ธรรมเห็นธรรม เทศน์เป็นธรรมล้วน ๆ แต่เทศน์ส่วนมากมันก็มักจะเป็นแกงหม้อใหญ่ ไม่ใช่แกงหม้อเล็กหม้อจิ๋ว คือแกงหม้อเล็กหม้อจิ๋วนั้นหมุนเข้าเลย ตั้งแต่นอกตีเข้าไป ๆ ถึงเรือนรังของวัฏวนได้แก่**อวิชฺชาปจฺจยา**

นั่นผู้รู้จริงเห็นจริงเทศน์ถอดออกมา ๆ ดังพระพุทธเจ้าและสาวกทั้งหลายท่านเทศน์ท่านจะดึงออกมาเลย รังแห่งภพแห่งชาติอยู่ที่ไหนท่านดึงออกมา ๆ คือผู้เทศน์เทศน์ด้วยความรู้จริง ๆ เห็นจริง ๆ ถอดถอนกิเลสเหล่านี้ได้จริง ๆ คุณค่าของธรรมที่เกิดขึ้นจากการถอดถอนกิเลสท่านจะนำออกมาเทศน์ทั้งหมดเลย นี่เรียกว่าเทศน์ถึงเหตุถึงผล ถึงกิเลสถึงธรรม ถึงทั้งกิเลสถึงทั้งธรรม

เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๑ แสดงด้วยความรู้ความเห็นของธรรมแท้ ๆ

หลวงปู่เสาร์ กันตสีโล

[illegible]

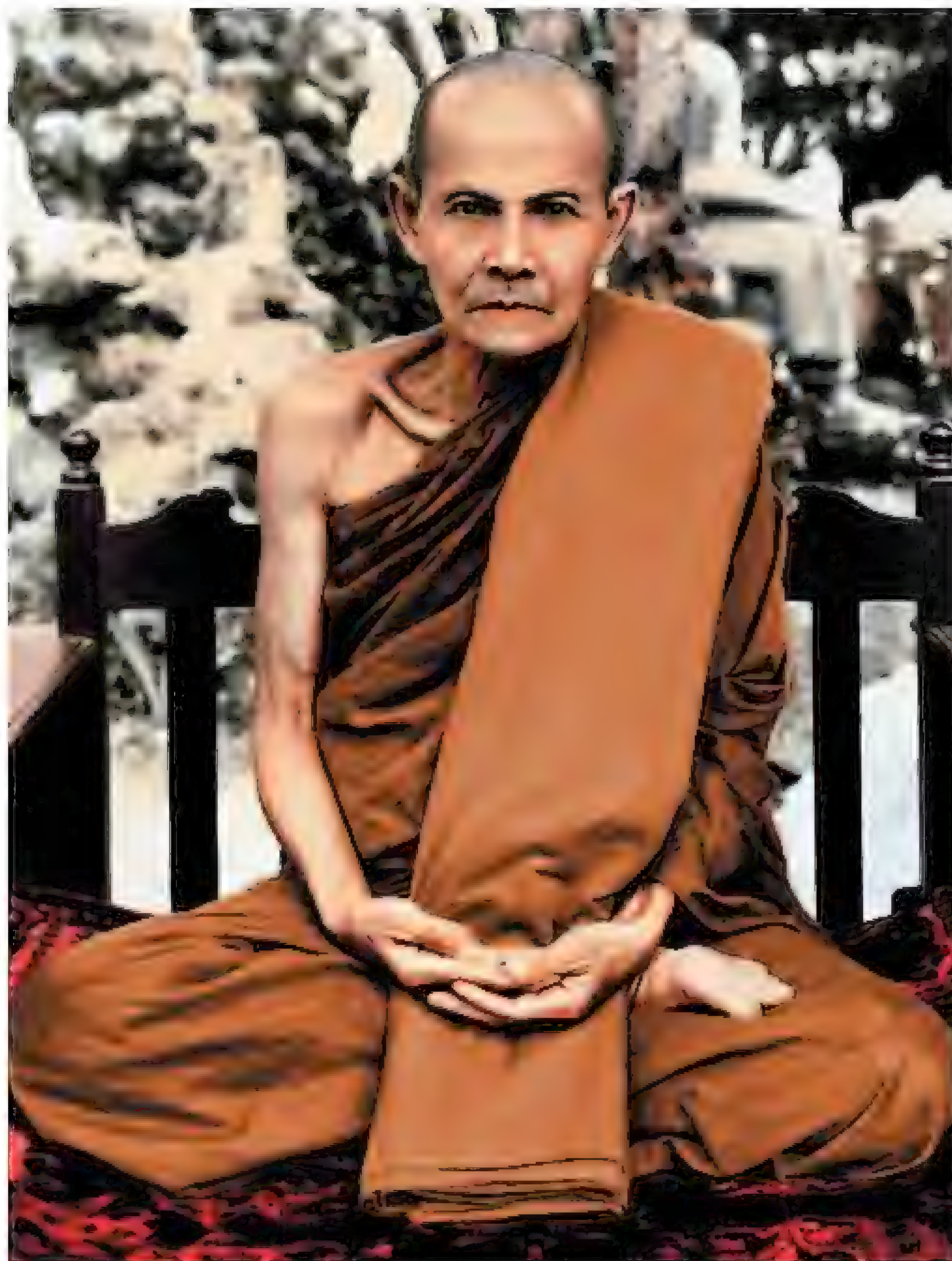
"หลวงปู่เสาร์ก็เช่นเดียวกัน เป็นอาจารย์ของพวกเราทั้งหลาย เรียกว่าปรมาจารย์ เป็นอาจารย์ชั้นเยี่ยมในสมัยปัจจุบัน"

เมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๒
ปฏิบัติแบบพระสมบูรณ์แบบ

หลวงปู่มั่นเรานี้ไปแบบหนึ่ง ส่วนหลวงปู่เสาร์นี้ก็ไปอย่างนั้นแหละ ไปเรียบ ๆ นี่ก็อัฐิเป็นพระธาตุเหมือนกันนะ หลวงปู่เสาร์อัฐิก็เป็นพระธาตุ หลวงปู่มั่นก็เรียกว่าเป็นมาแล้ว นั่นก็เป็นตั้งแต่นู้นแหละ ตั้งแต่มรณภาพแล้วทีแรก หลวงปู่เสาร์ก็เป็นเหมือนกัน ท่านเป็นคู่กันนะไปที่ไหนไปด้วยกัน ท่านติดกันมาแต่นู่นแหละ นี่ละสององค์นี้เบิกกรรมฐานเรานะ จากนั้นก็หลวงปู่มั่นเป็นผู้เบิกจริง ๆ เบิกกรรมฐานจึงได้มีร่องรอยมาจนกระทั่งทุกวันนี้มาจากหลวงปู่มั่นเรา

เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๔๔ อิริยาบถบรรเทาทุกข์

หลวงปู่มั่น ภูริทัตโต

วัดป่าสุทธาวาส อำเภอเมือง
จังหวัดสกลนคร

"รากแก้วพระกรรมฐาน"

เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๔๔
รากแก้วของพระกรรมฐาน

หลวงปู่มั่น พ่อแม่ครูอาจารย์มั่นเรานี้ ท่านปฏิบัติแบบคงเส้นคงวาหนาแน่นตามตำรับตำราจริง ๆ หาที่ต้องติไม่ได้เลย เรียกว่าปฏิบัติแบบสมบูรณ์แบบตามตำรับตำรา ไม่มีที่ตำหนิเรื่อยมาจนกระทั่งวันท่านมรณภาพ นี่เป็นคติตัวอย่างแก่บรรดาลูกศิษย์ลูกหาทั้งหลายได้เป็นอย่างดี เพราะฉะนั้นท่านถึงประสิทธิ์ประสาทอรรถธรรมให้แก่ลูกศิษย์ จนกลายเป็นลูกศิษย์มีครู บรรดาลูกศิษย์ของหลวงปู่มั่นที่เป็นครูเป็นอาจารย์แนะนำสั่งสอนประชาชน เราอยากจะว่าทั่วประเทศไทย ออกจากหลวงปู่มั่นทั้งนั้น เป็นลูกศิษย์หลวงปู่มั่นมาโดยลำดับ

อาจารย์องค์นั้น ๆ ที่ปรากฏชื่อลือนาม มักจะมีแต่ลูกศิษย์ของหลวงปู่มั่นเราทั้งนั้น คือสอนเป็นหลักเป็นเกณฑ์เป็นอรรถเป็นธรรมจริง ๆ เป็นที่ตายใจได้ ไม่ได้สอนแบบลูบ ๆ คลำ ๆ ขลังในสิ่งนั้น ขลังในสิ่งนี้ อย่างนี้ไม่มีในหลวงปู่มั่นและลูกศิษย์ของท่านผู้มีธรรมเป็นหลักใจ สอนตรงอรรถตรงธรรมไปโดยลำดับ และมีจำนวนมากทั่วประเทศไทยของเรา

คืออย่างพระกรรมฐานนี่มีอยู่ทุกภาค...กรรมฐานในประเทศไทยมีอยู่ทุกภาคที่เป็นลูกศิษย์หลวงปู่มั่นประสิทธิ์ประสาทให้ แม้จะไม่เป็นลูกของท่านจริง ๆ ที่อยู่กับท่าน แต่ก็เป็นหลาน คือได้รับจากครูจากอาจารย์ซึ่งเป็นลูกศิษย์ของท่านมาก่อนแล้ว ก็ประสิทธิ์ประสาทธรรมะให้ แล้วก็เป็นครูเป็นอาจารย์ต่อไป สั่งสอนญาติโยมในที่ต่าง ๆ มีจำนวนมาก นี่ละเป็นผลงานของหลวงปู่มั่นเรา เป็นผลงานที่กว้างขวางมาก ลูกศิษย์ลูกหาองค์ไหนอยู่ที่ใด ถามแล้วมีแต่ลูกศิษย์หลวงปู่มั่น ๆ ไม่ค่อยล่อแหลม มักจะมีหลักมีเกณฑ์อยู่เสมอ ไม่ได้สอนแบบออกนอกลู่นอกทาง ขลังไปในที่ต่าง ๆ อย่างนี้ไม่ค่อยมี ลูกศิษย์ของท่านอาจารย์มั่นจริง ๆ ไม่ค่อยมี สอนไปตามอรรถตามธรรมล้วน ๆ ท่านสอนอย่างนี้

ท่านมาอยู่ที่นี่ พระเณรก็หลั่งไหลเข้ามาศึกษาอบรมกับท่านไม่ได้ขาดเลย เต็มอยู่ในวัดนี้ เต็มตลอด อย่างครูบาอาจารย์ทั้งหลายที่ปรากฏชื่อลือนามมาจนกระทั่งทุกวันนี้ เราอยากจะพูดว่าร้อยทั้งร้อยมีแต่ลูกศิษย์หลวงปู่มั่นทั้งนั้นที่ร่ำลืออยู่ทุกวันนี้นะ แม้ท่านจะล่วงไปแล้วคุณงามความดีท่านไม่ล่วงไป ก็เหมือนอย่างหลวงปู่มั่นเรานี่ท่านล่วงไปแล้วคุณงามความดีของท่านที่ครอบเมืองไทยเราอยู่เวลานี้ ไม่ได้จืดจางไปไหน ครูบาอาจารย์ทั้งหลายซึ่งเป็นลูกศิษย์ท่านก็เหมือนกันอย่างนั้น ส่วนมากมีแต่ลูกศิษย์หลวงปู่มั่นทั้งนั้น นี่ละผลงานของท่านเห็นอย่างนี้

แล้วได้ลูกศิษย์เพียงองค์หนึ่ง ๆ เป็นครูเป็นอาจารย์สอนคนนี้จำนวนมากขนาดไหน นี่ผลงานของท่าน เราจะเอาเงินหมื่นเงินแสนเงินล้านมาซื้อไม่ได้นะครูบาอาจารย์แต่ละองค์ ๆ ที่ประพฤติตัวมีหลักมีเกณฑ์จนกลายเป็นเพชรน้ำหนึ่งขึ้นมาอย่างนี้ เอาคุณค่าของโลกชนิดไหนมาเทียบไม่ได้เลย นั่นละจึงเรียกว่าผลงานของท่านกว้างขวางมาก

เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๔๒ (บ่าย) ผลงานของหลวงปู่มั่น

แล้วใครที่จะทำ ที่จะกระจายไปกว้างแสนกว้างเหมือนหลวงปู่มั่น หลวงปู่มั่นจึงเป็นโรงงานใหญ่ สำหรับผลิตลูกศิษย์ลูกหาทั้งหลายทางด้านอรรถด้านธรรม ให้กระจายออกไปทุกวันนี้ ก็ออกจากหลวงปู่มั่น เทศนาว่าการสั่งสอนบรรดาลูกศิษย์ไปประพฤติปฏิบัติ ได้มรรคได้ผลขึ้นมาธรรมะกระจายออกไป เหล่านี้มีตั้งแต่ลูกศิษย์ท่านอาจารย์มั่นทั้งนั้นนะ ที่แผ่กระจายทั้งฝ่ายธรรมยุตและมหานิกาย เป็นลูกศิษย์หลวงปู่มั่นทั้งนั้นแหละ องค์ท่านนิพพานไปแล้วชื่อเสียงนี้กระฉ่อนทั่วประเทศทั่วโลก เฉพาะองค์ท่านเองท่านไม่ค่อยไปสอนใครละ ถ้าสอนก็สอนพระ พระอยู่กับท่านไม่กี่องค์ ในป่าในเขายิ่งแล้วท่านไม่รับใคร ตอนท่านแก่นี้ท่านคงจะสงสารบ้างก็เลยรับพระมา แต่ก่อนไม่นะพระไปอยู่กับท่านไม่ได้

ลูกศิษย์ของท่านองค์ไหน ๆ ที่ปรากฏชื่อลือนามเหล่านี้มีแต่เป็นลูกศิษย์หลวงปู่มั่นทั้งนั้นนะ

เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๔๘ จอมปราชญ์สมัยปัจจุบัน

พ่อแม่ครูจารย์มั่นนี้เราเคารพสุดยอดเลย นี่คือพระอรหันต์ในสมัยปัจจุบัน หลวงปู่มั่นคือพระอรหันต์ในสมัยปัจจุบัน เราเคารพสุดยอดเลย เพราะฉะนั้นรูปของเราจะอยู่สูงกว่าท่านไม่ได้ ให้ลดลง ให้ท่านอยู่สูงกว่า เราเคารพมาก หายสงสัย ท่านยังมีชีวิตอยู่ ธรรมะอะไรๆ ได้ยินได้ฟังเต็มเม็ดเต็มหน่วยแล้วหายสงสัย ท่านบริสุทธิ์พุทโธเต็มที่แล้วหลวงปู่มั่นเรา

เมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓ (เที่ยง)

หลวงปู่สิงห์ ขันตยาคโม

วัดป่าศาลาวัน อำเภอเมือง
จังหวัดนครราชสีมา

"หลวงปู่สิงห์นี้ชัดแล้ว
เป็นพระธาตุ"

เมื่อค่ำวันที่ ๑๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๔๘
ฟอกจิตโดยหลักธรรมชาติ

หลวงปู่สิงห์ได้ทราบว่าเป็นพระธาตุแล้วนะ ก็สมชื่อสมนามที่ท่านเป็นอาจารย์ใหญ่อยู่ที่วัดสาลวัน โคราช ท่านเป็นลูกศิษย์เรียกว่าต้นปีละ (ถ้านับก็ ๑๙ ครับ ถ้านับหลวงปู่สิงห์ก็ ๑๙ หลวงปู่ปิ่นครับ) อันนี้ไม่ค่อยชัดนะ หลวงปู่สิงห์นี้ชัดแล้วเป็นพระธาตุ คือวัดส่วนหยาบต้องเอาพระธาตุวัดกันตามหลักเกณฑ์ของตำรับตำราบอกไว้อย่างชัดเจน **อัฐิที่จะกลายเป็นพระธาตุได้นั่นคืออัฐิของพระอรหันต์เท่านั้น** ฟังแต่ว่าเท่านั้น ชี้ขาดเลย เมื่อออกมาอย่างนี้ก็ประกาศป้างเลยชัดเจน ธรรมดาผู้ที่จะออกมานี้ท่านทราบก่อนแล้วแหละ ตั้งแต่ยังไม่ตาย ครูบาอาจารย์องค์ไหนองค์ใดเป็นยังไงในวงปฏิบัติลูกศิษย์ลูกหาท่านทราบมาชัดเจนตลอด

อันนี้มาประกาศตอนสุดท้ายของท่านที่ล่วงไปแล้วเท่านั้นเอง สำหรับภายในที่ท่านอยู่ด้วยกัน ศึกษาอบรมมาด้วยกัน ท่านทราบกันมาตลอด ๆ เลย เพราะวิถีจิตวิถีธรรมอาจารย์กับลูกศิษย์ไม่พูดต่อกันจะพูดต่อใคร การเทศนาว่าการเรื่องจิตใจ การดำเนินก้าวเดินเป็นยังไง ๆ เพื่อมรรคเพื่อผลขั้นใดภูมิใด ท่านจะชี้แจงแสดงเหตุผล ท่านไม่ได้บอกว่าท่านได้บรรลุธรรมขั้นนั้น ๆ ก็ตาม แต่ธรรมชาติที่ท่านนำออกนี้คือธรรมล้วน ๆ ๆ ออกเป็นขั้นเป็นภูมิไปเลย นั่น ใครจะไม่ยอมรับ บรรดาลูกศิษย์ลูกหาที่อยู่ใกล้ชิดติดพันท่านทราบกันหมด เป็นแต่ว่าท่านไม่พูดเฉย ๆ เงียบ ๆ เท่านั้นเอง อันนี้ออกมาเปิดเผยแล้วจึงประกาศให้พี่น้องทั้งหลายทราบ

เมื่อค่ำวันที่ ๑๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๔๘ ฟอกจิตโดยหลักธรรมชาติ

หลวงปู่ทองรัตน์ กันตสีโล

วัดป่าบ้านคุ้ม อำเภอสำโรง
จังหวัดอุบลราชธานี

"สมบูรณ์แบบแล้วนี่
ไม่ว่าธรรมยุต-มหานิกาย
นี่สมบูรณ์แบบ"

เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๔๙๙
ปฏิบัติแบบพระสมบูรณ์แบบ

หลวงปู่มั่นไม่ให้ญัตตินะ ไปหาหลวงปู่มั่นอยู่ทางสามผง ท่านห้ามไม่ให้ญัตติ **สมบูรณ์แบบแล้วนี่ไม่ว่าธรรมยุต-มหานิกาย นี่สมบูรณ์แบบ** สังคมยอมรับแล้ว มรรคผลนิพพานไม่ห้าม อยู่ในข้อปฏิบัติ ให้ปฏิบัติตามหลักธรรมหลักวินัยนะ ท่านว่า ท่านจึงไม่ได้ญัตตินะ ไม่อย่างนั้นท่านก็ญัตติ ท่านอาจารย์มีท่านไม่จับเงินนะ ท่านอาจารย์มีท่านเป็นมหานิกาย (ที่หลวงตาเล่าหลวงปู่ทองรัตน์ หลวงปู่กินรี) เหล่านี้ละที่เป็นลูกศิษย์รุ่นของท่านละ คือท่านไม่ให้ญัตติเลย เคารพท่านเลยอยากญัตติกับท่าน ไม่ต้องญัตติ ท่านสั่งเลยไม่ให้ญัตติ เลยไม่ญัตติทุกองค์ สมมุตินิยมเขามีแล้วก็ให้มีไปอย่างนั้นละ ไม่ทำลาย แต่ที่จะมาพลิกเปลี่ยนไปไม่ต้อง ไม่ให้ญัตติ พลิกไปใหม่ ไม่ให้ญัตติ ส่วนที่เป็นมาแล้วก็เป็นไปละ ส่วนที่เป็นอยู่แล้วก็ให้เป็นอยู่อย่างนั้น ไม่ได้ญัตติ ท่านอาจารย์มีไม่ได้ญัตติ

เวลาท่านมรณภาพแล้วอัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุนะ นี่ละลูกศิษย์หลวงปู่มั่น ท่านเคารพหลวงปู่มั่นมากที่สุด แล้วอาจาย์ทองรัตน์ อาจารย์ไหนบ้างละ (อาจารย์กินรี) นี่ละฝ่ายมหานิกายที่ท่านไม่ให้ญัตติ อยู่ด้วยกันนั่นแหละท่านไม่ให้ญัตติ ประเพณีไหนก็ทำตามประเพณีก็แล้วกัน หลักธรรมหลักวินัยนั่นละหลัก ๆ ของพระคือธรรมวินัย

เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒ ปฏิบัติแบบพระสมบูรณ์แบบ

หลวงปู่มี ญาณมุนี

วัดป่าสูงเนิน อำเภอสูงเนิน
จังหวัดนครราชสีมา

"ท่านอยู่สูงเนิน อันนี้ก็สำคัญ เพชรน้ำหนึ่งเป็นลูกศิษย์ของหลวงปู่มั่นเรา"

เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒
ปฏิบัติแบบพระสมบูรณ์แบบ

หลวงปู่มี ญาณมุนี วัดถ้ำซับมืด จ.นครราชสีมา อยู่ทางสูงเนิน ที่แถวนั้นเป็นทำเลที่ท่านอยู่สะดวกสบาย เป็นป่าเป็นเขา เราไปบุกไปหาท่านถึงท่านเลยละ เอะอะมาได้อย่างไร ท่านรู้สึกว่าเมตตามากนะ กุลีกุจอทุกสิ่งทุกอย่างท่านวิ่งเองนะ ทำไมท่านมหามาได้อย่างนี้ละ ครูบาอาจารย์อยู่ที่ไหนผมมาได้อย่างไรละ คุยกันสนุกนะ อาจารย์มีนี้เป็นคนสูงเนิน เป็นลูกศิษย์หลวงปู่มั่นมาอยู่ทางนี้ ตั้งแต่ท่านศึกษาปฏิบัติอยู่ทางสามผงหนุ่มน้อยทางนี้ละ อยู่หลายองค์พร้อม ๆ กันกับหลวงปู่ฝั้น พร้อม ๆ กัน หลวงปู่ฝั้น **หลวงปู่มีคือองค์นี้ละ ท่านอยู่สูงเนิน อันนี้ก็สำคัญเพชรน้ำหนึ่ง** เป็นลูกศิษย์ของหลวงปู่มั่นเรา คราวนั้นมีหลายองค์อยู่เราจำไม่ได้หมดละ คือรุ่นราวคราวเดียวกันก็คือหลวงปู่มี หลวงปู่อะไรน้า โอ้หลายองค์เราจำไม่ได้ ลูกศิษย์หลวงปู่มั่นทั้งหมด

เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒ ปฏิบัติแบบพระสมบูรณ์แบบ

หลวงปู่ดูลย์ อตุโล

วัดบูรพาราม อำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์

"หลวงปู่ดูลย์ที่สุรินทร์
เป็นลูกศิษย์หลวงปู่มั่น
รุ่นใหญ่"

เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐
ตำหนิอาจารย์ของตัวเอง

(มีนายตำรวจคนหนึ่งติดตามธรรมะของหลวงตาทางวิทยุเกี่ยวกับที่หลวงตาพูดถึงเพชรน้ำหนึ่งเขาเลยบอกเพิ่มเติมมาว่าเขาได้ไปกราบอัฐิของพระอริยสงฆ์ต่าง ๆ ที่หลวงตายังไม่พูดถึง เขาก็เลยกราบเรียนมาให้หลวงตารับทราบ) ไปเห็นพระเวลาท่านมรณภาพแล้วอัฐิท่านกลายเป็นพระธาตุเป็นเพชรน้ำหนึ่งว่างั้นหรือ (ครับ มีบางองค์หลวงตายังไม่ได้พูด เขาเลยกราบเรียนมา อย่างหลวงปู่ดูลย์ที่สุรินทร์ หลวงปู่บุญ ที่สว่างแดนดิน) อัฐิกลายเป็นพระธาตุเหรออันนี้ก็เป็นลูกศิษย์หลวงปู่มั่น **หลวงปู่ดูลย์ที่สุรินทร์เป็นลูกศิษย์หลวงปู่มั่นรุ่นใหญ่**

เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐ ตำหนิอาจารย์ของตัวเอง

หลวงปู่กินรี จันทิโย

วัดกันตศีลาวาส อำเภอธาตุพนม
จังหวัดนครพนม

"โอ๋ย มหานิกายก็มี
มีเต็มไปหมด..
ปรากฏว่าอัฐิของท่าน
กลายเป็นพระธาตุนะ"

เมื่อค่ำวันที่ ๒ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๔๗
พระพุทธเจ้าเป็นสกุลแห่งพระป่า

โอ๋ย มหานิกายก็มี มีเต็มไปหมด อย่างสายท่านอาจารย์ชานี้ก็เป็นลูกศิษย์หลวงปู่มั่น อาจารย์ชานี้เป็นลูกศิษย์มา**ตั้งแต่อาจารย์กินรี** อาจารย์ทองรัตน์ ที่เป็นอาจารย์ของอาจารย์ชามา และอาจารย์ทองรัตน์ อาจารย์กินรีเป็นต้นเข้ามาศึกษาอบรมกับหลวงปู่มั่น แล้วอาจารย์มีที่มวกเหล็ก ท่านเสียที่มวกเหล็ก **ปรากฏว่าอัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุนะ** นี่เป็นลูกศิษย์ของหลวงปู่มั่นแล้วมาขอญัตติ นี่ท่านพูดเป็นธรรมนะ มาขอญัตติกับท่าน โอ๋ย ท่านอย่าญัตติเลย

เมื่อคำวันที่ ๒ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๔๗ พระพุทธเจ้าเป็นสกุลแห่งพระป่า

หลวงปู่อ่อน ญาณสิริ

วัดป่านิโครธาราม อำเภอหนองวัวซอ
จังหวัดอุดรธานี

"ท่านอาจารย์อ่อนก็ใช่"

เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๑
ผู้ประสิทธิ์ประสาทธรรม

ลูกศิษย์องค์ไหน ๆ มีแต่ลูกศิษย์ของท่านทั้งนั้น กระจายอยู่ทั่วไป มีแต่ลูกศิษย์ของท่าน อย่างท่านอาจารย์ลีนี่ก็ใช่เสีย ท่านอาจารย์กงมาที่วัดดอยธรรมเจดีย์ก็ใช่เสีย อย่างท่านอาจารย์พรหมก็เคยอยู่เชียงใหม่กับท่านเสีย ท่านอาจารย์ขาวก็ลูกศิษย์ท่าน ท่านอาจารย์ฝั้นก็ลูกศิษย์ท่านเสีย ที่กล่าวนี้มีแต่ประเภทเพชรน้ำหนึ่งนะ ที่ท่านผลิตขึ้นมาได้ ท่านอาจารย์คำดี หลวงปู่แหวนนี้ก็ใช่ **ท่านอาจารย์อ่อนก็ใช่**

เราพูดถึงประเภทเพชรน้ำหนึ่งนะ นอกนั้นเราไม่ค่อยเกี่ยวถึงนักนะ ใครจะเป็นอะไรเราก็ไม่ค่อยสนใจนัก เราสนใจพูดเฉพาะเพชรน้ำหนึ่ง ๆ อย่างท่านอาจารย์พรหมนี่ก็เหมือนกัน เพชรน้ำหนึ่ง หลวงปู่ตื้อก็เพชรน้ำหนึ่ง โอ๋ย อัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุนี้สวยงามมาก เราไปดูเอง ได้ทราบว่าอัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุ เราตั้งหน้าตั้งตาไปดูเลย ให้พระเอาออกมาให้ดู พระก็เอาออกมา รู้สึกว่าสวยงามมาก

เมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๑ ผู้ประสิทธิ์ประสาทธรรม

หลวงปู่ชอบ ฐานสโม

วัดป่าสัมมานุสรณ์ อำเภอวังสะพุง
จังหวัดเลย

"อาจารย์หลวงปู่ชอบนี้
เป็นพระที่มีคุณธรรมสูงส่ง"

เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๒๗ (บ่าย)
อย่าพากันลงนรก

อาจารย์หลวงปู่ชอบนี้เป็นพระที่มีคุณธรรมสูงส่ง การประพฤติปฏิบัติองค์ท่านเป็นความราบรื่นดีงาม เป็นความสงบร่มเย็น เย็นตาเย็นใจ แก่ผู้ได้เห็น ได้ยิน ได้ฟังตลอดมา เวลาท่านมรณภาพลงไปแล้วก็แสดงคุณลักษณะแห่งความดี และความดีเลิศให้พี่น้องทั้งหลายได้ประจักษ์เป็นพยานเรื่องพระพุทธศาสนา ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติตั้งแต่ต้นจนอวสานสุดยอดแห่งธรรม คือท่านมรณภาพจากไปแล้ว อัฐิของท่านได้กลายเป็นพระธาตุเป็นลำดับลำดามาแล้วเวลานี้

นี่คือประวัติของหลวงปู่ชอบ ที่ท่านชอบเป็นนิสัยดั้งเดิมมาตั้งแต่ออกปฏิบัติ คือบวชแล้วท่านตั้งหน้าตั้งตาประพฤติปฏิบัติ ได้พูดอรรถพูดธรรมต่อหน้าต่อตากันกับหลวงตานี้หลายครั้งหลายหน เพราะมีความสนิทสนมกันมาก มาตั้งแต่สมัยอยู่หนองผือ เวลาท่านไปกราบเยี่ยมหลวงปู่มั่น ไปพบกันคุยกันท่านพักเวลานาน ๆ จึงได้สนิทสนมตั้งแต่บัดนั้นมาจนกระทั่งท่านมรณภาพ นี่เป็นอย่างไรบ้างพี่น้องชาวพุทธเรา พอฟังได้ไหม เสียงอรรถเสียงธรรมที่แสดงความสัตย์ความจริงมาให้เราทั้งหลายฟัง จากพระผู้ท่านปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ ไม่ใช่ท่านผู้จะประพฤติตัวมาเป็นคนโกหกหลอกลวงตัวเองแล้วก็หลอกลวงคนอื่น ดังที่มีอยู่ทั่ว ๆ ไป

ท่านเป็นผู้ตั้งอกตั้งใจปฏิบัติต่อศีลต่อธรรมตลอดมา เวลาท่านมรณภาพจากไปแล้ว อัฐิของท่านได้กลายเป็นพระธาตุขึ้นมาให้เห็นประจักษ์ ตามตำราที่ท่านแสดงไว้เป็นข้อยืนยันว่า อัฐิที่จะกลายเป็นพระธาตุได้นั้น ต้องเป็นอัฐิของพระอรหันต์โดยถ่ายเดียวเท่านั้น นอกนั้นไม่เป็น นี่คือความยืนยันจากพระบรมศาสดาที่ประทานไว้

เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๔๗ (บ่าย) อย่าพากันลงนรก

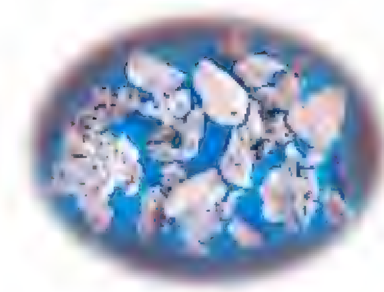
หลวงปู่หลุย จันทสาโร

วัดถ้ำผาบิ้ง อำเภอวังสะพุง
จังหวัดเลย

"เห็นไหมล่ะอัฐิของท่าน
กลายเป็นพระธาตุแล้ว
นั่นละตีตราบอกแล้ว
นั่นคือพระอรหันต์"

เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๐
เรื่องธรรมใครคาดไม่ถึง

นั่นละเรื่องของธรรมท่านเป็นอย่างงั้น ท่านไม่ฟุ้งเฟ้อเห่อเหิมนะ เรื่องธรรม เพราะฉะนั้นจึงสงบเย็นทุกอย่าง ท่านกะแต่พอดี ๆ สัลเลขธรรม ๑๐ ข้อนี้ สำหรับพระผู้ปฏิบัติออกหน้าแหละ อัปปิจฉตา มักน้อย แน่ะ เหมือนท่านอาจารย์หลุย ไปหาซิลูกศิษย์หลวงปู่มั่นเราองค์ไหนจะเหมือนท่านอาจารย์หลุยไม่มี เรายกให้เลยเรื่องมักน้อย จนกระทั่งย่ามขาดหมดข้างนอกข้างใน มันมีสองชั้น เราไปจับย่าม จับทำไม ขึ้นทันทีเลย มันยังดีอยู่นี่ มันดีอะไรไม่ใช่คนตาบอดดู มันดีอยู่ข้างในคือชั้นในดีอยู่ ท่านพูดของท่านก็ถูก ไอ้เราไปจับก็ถูก ก็เราดูมันดูไม่ได้ดูข้างนอก อย่างนั้นละท่านใช้

มักน้อยที่สุดก็คือท่านอาจารย์หลุย บรรดาลูกศิษย์พ่อแม่ครูจารย์มั่นเด่นทางมักน้อย ทุกสิ่งทุกอย่างไม่มีคำว่าสดสวยงดงามอะไรเลย ผ้าก็เอาจีวรเก่า ๆ มาอย่างงั้นละ ท่านมักน้อยมาก ในบรรดาลูกศิษย์พ่อแม่ครูจารย์มั่นเรานี้ท่านอาจารย์หลุยเป็นที่หนึ่ง ความมักน้อยนะ **เห็นไหมล่ะอัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุแล้ว นั่นละตีตราบอกแล้วนั่นคือพระอรหันต์** ถ้าลงอัฐิกลายเป็นพระธาตุแล้วประกาศป้างขึ้นมา ทางส่วนสกลกายภายนอกอย่างแจ้งชัด ภายในนั้นท่านรู้กันมาละ ในวงกรรมฐานรู้กัน องค์ไหนภูมิจิตภูมิธรรมอยู่ชั้นใดภูมิใดนี้รู้กันในวงกรรมฐาน ท่านพูดกันเรียกว่าธรรมะในครอบครัว ท่านพูดกันในวงปฏิบัติเงียบ ๆ รู้กันเงียบ ๆ อยู่งั้นละ ท่านไม่ฟู่ฟ่า ไม่ฟุ้งเฟ้อ ไม่โอ้ไม่อวด

เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๐ เรื่องธรรมใครคาดไม่ถึง

ถ้าพูดถึงเรื่องความมักน้อยนี้ บรรดาลูกศิษย์พ่อแม่ครูจารย์มั่นนี้ไม่มีใครเกินท่านอาจารย์หลุย ความมักน้อย มักน้อยที่สุดเลย มีองค์เดียว ไม่มีใครสู้ได้ ความมักน้อย ท่านเป็นนิสัยอยู่ง่าย ไปง่าย กินง่าย นอนง่าย สบาย ไม่ยุ่งกับอะไรนะท่านอาจารย์หลุย หาได้ยาก บรรดาลูกศิษย์หลวงปู่มั่นก็ท่านอาจารย์หลุยละองค์หนึ่งมักน้อยที่สุด ไม่ยุ่งกับอะไรเลย ไปสบาย มาสบาย อยู่สบาย ท่านอาจารย์หลุย

เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๒ ท่านปฏิบัติตามนิสัย

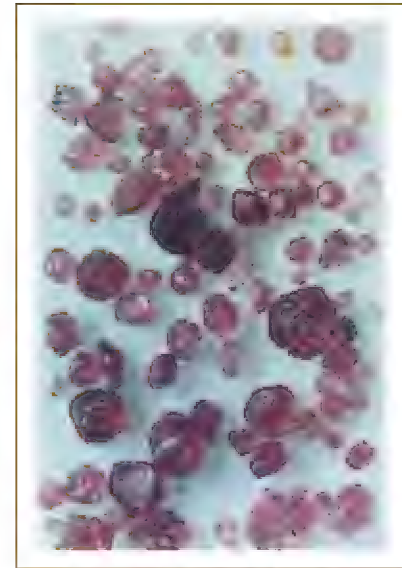

หลวงปู่ขาว อนาลโย

วัดถ้ำกลองเพล อำเภอเมือง
จังหวัดหนองบัวลำภู

"พระอรหันต์ในสมัยปัจจุบัน
ก็หลวงปู่ขาวองค์หนึ่งแน่
ร้อยเปอร์เซ็นต์"

เมื่อเช้าวันที่ ๒๙ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓
ขั้นสุกขวิปัสสโก

พูดถึงเรื่องหลวงปู่ขาว ท่านเป็นอยู่ที่โรงขอด ท่านเล่าให้ฟัง ที่อำเภอแม่แตงหรืออะไรเชียงใหม่ ท่านบอกว่าไปเป็นอยู่ที่โรงขอด เราก็บอกตรง ๆ เลย เราเป็นอยู่ที่วัดดอยธรรมเจดีย์ ไม่มีอะไรค้านกัน รื่นเริงบันเทิงกัน เพราะธรรมะทางภาคปฏิบัติผิดที่ไหนจะรู้กันทันที ๆ เลย เราก็เล่าถวายท่านสุดขีดของเราเลย เราเป็นฝ่ายเล่าถวายท่านก่อน เสร็จอะไรก็มอบถวายท่านเลย จะขัดข้องอะไรก็ให้ครูบาอาจารย์ ไม่ต้องเกรงใจ ให้บอกมาเลย เวลานี้สุดแล้ว ถ้าว่ากำลังก็สุดจนกระทั่งไม่แสวงหาอะไรอีกแล้ว ถ้าหากว่าหลงก็หลงเต็มที่เราก็ว่างั้น

ท่านก็ตอบรับด้วยความเป็นมงคล เออ ตายใจแหละท่านว่า ท่านก็เล่าของท่านย่อ ๆ นิดหน่อย เพราะอะไร ๆ ท่านมหาก็เล่าไปหมดแล้ว ท่านเลยเล่าย่อ ๆ ให้ฟังนิดหน่อย ท่านไปเป็นที่โรงขอดท่านว่า โรงขอดนี้อยู่ที่อำเภอแม่แตง เวลามันจะเป็นท่านออกไปอาบน้ำไปเห็นข้าวเขาเป็นรวงแก่แล้ว ท่านก็เอาข้าวมาพิจารณา ปัญญาขั้นนี้เป็นปัญญาหมุนตัวเองนะ คือเจออะไรมันจะเป็นสติปัญญาขึ้นมาเพื่อแก้ตัวเอง ๆ ท่านเอาข้าวมาพิจารณา เกิดเป็นข้าวแล้วก็หมุนไปหมุนมา เป็นข้าวแล้วเอาไปหว่านเป็นกล้า ๆ ก็เป็นต้นข้าวแล้วเป็นข้าวแก่ ท่านก็หมุนไป วัฏวนของจิตก็เป็นอย่างนี้ ๆ ท่านพิจารณา เลยบรรลุธรรมในเวลานั้น ในคืนวันนั้น ท่านเล่าให้ฟังว่าโรงขอด เราก็เล่าถวายท่านว่าที่วัดดอยธรรมเจดีย์

เวลาท่านจะจากที่นั่นไป มันแปลกนะท่านมหา ผมจึงระลึกได้ทันทีเลย อย่างต้นโพธิ์เป็นต้นไม้ที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ เพราะฉะนั้นท่านถึงยกต้นโพธิ์เป็นคู่เคียงกันกับพุทธศาสนา ท่านเห็นบุญเห็นคุณของต้นไม้นั้น เราก็เหมือนกันเห็นบุญเห็นคุณของกุฎิกระต๊อบหลังเล็ก ๆ เวลาจำเป็นที่จะจากไป ไปแล้วยังหันหน้ากลับมาดูอีก เป็นความอาลัยอาวรณ์ท่านว่า เพราะกุฏินี้เป็นสถานให้บุญให้คุณแก่เรา มันก็เข้ากันได้เลยกับต้นโพธิ์เป็นคู่เคียงของพระพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม อย่างที่ท่านอาจารย์ขาวบอกว่า กระต๊อบที่โรงขอดเป็นที่ตรัสรู้ธรรมเหมือนกัน

เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๐ เราไม่ได้อวด

หลวงปู่ฝั้น อาจาโร

วัดป่าอุดมสมพร อำเภอพรรณานิคม
จังหวัดสกลนคร

"หลวงปู่ฝั้นเราพูดให้ฟังชัดๆ ที่เราแน่ใจต่อท่านว่าต้องเป็นพระธาตุนี่นะ"

เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๔๕
จากแมวถึงเพชรน้ำหนึ่ง

หลวงปู่ฝั้นเราพูดให้ฟังชัด ๆ ที่เราแน่ใจต่อท่านว่าต้องเป็นพระธาตุนี่นะ คือท่านจะเข้าจุดแล้ว เวลาไปคุยธรรมะกัน พยายามหาเวลาจะเข้าไปคุยกับท่านโดยเฉพาะ เข้าไปคุยทีไร ๆ มันก็หากมีอยู่นั้นละ เพราะนิสัยวาสนาต่างกัน หมอเขาไม่ให้รับแขก ท่านไม่รับแขกแต่ท่านรับพระ มันเลยไม่มีเวลา เราเข้าไปหาท่าน ท่านก็เลยเล่าให้ฟัง ไปเผาศพหลวงปู่มั่นมาแล้วท่านว่าท่านจะเป็นจะตายจริง ๆ ท่านก็มากำหนดภาวนาทีนี้มันจะไปท่านว่าอย่างนั้น พิจารณาปั๊บเข้าไปตรงนี้ ท่านว่าอย่างนั้น เราก็จับปุ๊บ นี่เห็นไหมมันมีสูงมีต่ำเมื่อไร มันนึกถึงครูบาอาจารย์นะ พอเข้าไปถึงจุดนั้นปั๊บ ทางนี้ขึ้นเลยทันที เหอ ยังนอนตายอยู่นี้เหรอ นู่นนะฟังซิมันว่านะ ธรรมว่าให้ธรรมเป็นอะไรไป

เราไม่ได้ว่าให้ครูบาอาจารย์ใช่ไหมล่ะ เราว่าให้ธรรมอยู่ในหัวใจครูบาอาจารย์ ท่านไปอยู่ตรงนั้น ทางนี้ดูอยู่ตลอดพิจารณาตลอด พอไปถึงนั้นท่านก็หยุดของท่าน เรียกว่าภูมิของท่านในระยะนั้นอยู่ตรงนั้น ทางนี้มันก็ออกรับกันซิ ยังนอนตายอยู่นี้เหรอ นี่มันเป็นในจิตนะ ถ้าหากว่าไม่มีใครเลยนี้จะเอากันตอนนั้นเลย ผางทันทีเลย นี่ละธรรมเป็นอย่างนั้น ครูบาอาจารย์ที่เป็นภูมินั้นเป็นสมมุติอันหนึ่ง หลักธรรมชาตินี้เป็นธรรมไม่มีสูงมีต่ำ เช่นท่านพูดออกวันนั้นทางนี้ยังขึ้น ก็เลยพูดให้ลูกศิษย์ลูกหาฟัง พอท่านพูดถึงจุดนั้นท่านไปอยู่ตรงนั้นเสีย ยังนอนตายอยู่นี้เหรอ นู้นนะ นึกว่าไปถึงไหนแล้ว เราว่าอย่างนั้นนะความหมาย

แต่จากนั้นเป็นที่แน่ไปแล้ว เพราะฉะนั้นหลังจากนั้นมาตั้ง ๒๐ ปี ท่านก็มรณภาพ คือ พ.ศ. ๒๕๒๐ ปีท่านมรณภาพ ปี พ.ศ. ๒๕๐๖ เราไปเผาศพท่านอาจารย์กงมา นั่นละเข้าไปแวะท่านปี พ.ศ. ๒๕๐๖ ท่านก็เล่าเรื่องภูมิธรรมภูมิจิตให้เราฟัง เพราะเราพยายามจะเข้าหาท่านทีไร ท่านไม่รับแขกแต่ท่านรับพระอยู่ตลอด มันไม่มีเวลาละซิ ท่านเลยเล่าเรื่องของท่านออกมา ๆ เราก็จับเอาจนได้ ยังเสียใจอยู่ ถ้าได้แย็บออกสักนิดหนึ่งก็จะได้ประโยชน์มากมาย พอไปถึงที่นั่น มันกระเทือนใจมาก ความหมายว่าอย่างนั้นนะ พอท่านไปพูดถึงนั้นท่านตายใจแล้วนี่ ทางนี้ก็ขึ้นรับฮึ ยังนอนตายอยู่นี้เหรอนึกว่าไปถึงไหนแล้ว แต่จากนั้นไปแล้วภูมิจิตของท่านจะดิ่งแล้วเราก็รู้แล้วนี่นะ ทีนี้ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๖ มาถึง ๒๕๒๐ ก็หลายปี

เพราะฉะนั้นเราถึงแน่ใจ แต่ก็มีพยานแล้วนะ พอท่านมรณภาพไปนาน อัฐิของท่านเราเป็นประธานกรรมการที่จะเก็บรักษาจ่ายไปที่ไหน ๆ เราเป็นคนไปตรวจไปดู เสร็จแล้วเราก็หาอุบายวิธีการเพราะเป็นประธานนี่ว่าไง อันนี้เอาไว้บรรจุนั้น ๆ อันนี้ไม่เอา เราทำท่าไม่เอา อันนี้จำเป็นมากกว่า คือความหมายว่าจะแจกลูกศิษย์ เราก็บอกพระ อันนี้ไม่เอาแหละ โอ๊ย รุมเลย นี่ละที่เขาเอาไปแล้วกลายเป็นพระธาตุอยู่ในบ้านของเขา เขาก็มาเล่าให้ฟัง ว่าอัฐิของท่านอาจารย์ฝั้นเป็นพระธาตุแล้ว เรายอมรับทันที นี่ละเรื่องราวเป็นอย่างนั้น จึงหาอุบายให้ลูกศิษย์ ก็เราเป็นประธานกรรมการนี่วะ อันไหนสมควร ๆ เราก็แยกออก อันนี้ไม่จำเป็นแล้ว พอว่าไม่จำเป็นแล้วลูกศิษย์รุมเลยหมดเลย เขาได้อันนี้ละ ที่เอามาอวดเราว่าเป็นพระธาตุเรียบร้อยแล้ว เป็นมากต่อมากนี่ก็อย่างนั้นแหละ ถ้าเข้าตรงนั้นแล้วไม่เป็นอื่น ช้ากับเร็วเท่านั้นเอง นี่ละองค์หนึ่ง

เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๔๕ จากแมวถึงเพชรน้ำหนึ่ง

อย่างหลวงปู่ฝั้นพลังจิตเก่งมาก ยกให้เลยสมัยปัจจุบัน แล้วยังมีรู้ด้วยสิ่งต่าง ๆ ยกตัวอย่างเช่น วันนั้นจวนจะเข้าพรรษา ท่านจะพาลูกศิษย์ลูกหาไปกราบพ่อแม่ครูอาจารย์มั่นที่หนองผือ เรามันเป็นอย่างนั้นละ ถ้ามีครูบาอาจารย์องค์ใดมาเราจะเข้าถึงก่อนแล้ว เข้าถึงดูทุกสิ่งทุกอย่างก่อน ๆ ๆ ๆ เรื่อยเลย พอวันนั้นไปท่านขึ้นไป เราก็นั่งอยู่นั้นแล้ว คอย ครูบาอาจารย์ลูกศิษย์ของท่านชั้นผู้ใหญ่มาแต่ละองค์ ๆ ท่านปฏิบัติปฏิสันถารต้อนรับภายในภายนอกเรื่องศีลเรื่องธรรมอย่างไรบ้าง ๆ ท่านจะไม่ปฏิบัติเหมือนกันนะ พ่อแม่ครูอาจารย์มั่นนี้ องค์นี้ขึ้นมามีกิริยามารยาทอรรถธรรมเป็นอย่างนั้น องค์นี้ขึ้นมามีกิริยามารยาทอรรถธรรมเป็นอย่างนั้น ไม่ได้ซ้ำกันนะ

พอดีวันนั้นท่านขึ้นมากราบ พอกราบลงไปท่านยิ้ม เพราะนิสัยท่านอาจารย์ฝั้นนี่ท่านยิ้ม ยิ้มสวยงามมากนะ ไม่เหมือนหลวงตาบัวยิ้ม ถ้าหลวงตาบัวยิ้มนี้ศาลาแตกฮือเลยเข้าใจไหม ท่านอาจารย์ฝั้นยิ้มสวยงามมากนะ พอกราบลง ๆ ท่านมอง “เออวันนี้มันหอมอะไรนา แต่ไม่ใช่หอมธูป” ทางนั้น “เอ๊ วันนี้หอมอะไรนา แต่ไม่ใช่หอมธูปหอมเทียน” เท่านั้นพอ พอท่านกราบลงไปเสร็จแล้ว ท่านยิ้ม ๆ “เอ๊ วันนี้หอมอะไรนา แต่ไม่ใช่หอมธูปหอมเทียน” ทางนั้นท่านตอบรับ “เออใช่แล้ว” เท่านั้นพอ

พอท่านกราบลงไปเสร็จแล้วท่านยิ้ม ๆ “เอ๊ วันนี้หอมอะไรนา แต่ไม่ใช่หอมธูปหอมเทียน” ทางนั้นท่านตอบรับ เออใช่แล้ว เวลานั้นท่านไม่มีโอกาสที่จะถามท่านได้ “จากนั้นแล้วขึ้นไปหาท่านโดยเฉพาะ แล้วเป็นอย่างไรเวลาท่านอาจารย์ฝั้นมากราบพ่อแม่ครูอาจารย์มีลักษณะยิ้ม ๆ แล้วว่า วันนี้มันหอมอะไรนา แต่ไม่ใช่หอมธูปมันหมายความว่าอย่างไร หมายความว่ารุกขเทพเต็มหมด ท่านบอกเออใช่แล้ว รุกขเทพมาเคารพบูชาครูบาอาจารย์เต็มไปหมด ท่านว่าอย่างนั้นนะ ท่านตอบปึ๋งเลยนะพ่อแม่ครูอาจารย์มั่น แต่เวลาจะพูดได้ขนาดนั้นก็เออใช่แล้ว เรางงเป็นบ้าอยู่เป็นบ้าอยู่นาน พอได้โอกาส ท่านออกทันทีเลย พวกเทวดาเต็มมาคอยฟังเทศน์ท่าน นาน ๆ จะมีทีหนึ่ง เวลาพ่อแม่ครูอาจารย์ตอบนะนี่นะ ท่านบอกว่าเออใช่แล้วเท่านั้นละไม่มาก เวลาเราไปถามธรรมท่านตอบออกมาอย่างนั้นจึงชัดเจนมาก

เมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑ เวลา ๑๓.๓๐ น. สติวินัยบังคับบัญชา

หลวงปู่พรหม จิรปุญโญ

วัดป่าประสิทธิธรรม อำเภอบ้านดุง
จังหวัดอุดรธานี

"อัฐิของท่านอาจารย์องค์นี้
จะเป็นพระธาตุแน่นอน
เราบอกอย่างนี้"

เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๔๕
องค์นี้องค์หนึ่งอัฐิจะกลายเป็นพระธาตุ

เวลาท่านคุยกันนี้ พอคุยกันปั๊บนี้จะบอกทันทีเลย เป็นขั้นใดภูมิใดอยู่ในระยะใด ขอให้ท่านผู้ที่ฟังนั้นเป็นผู้เข้าใจในอรรถธรรมเรียบร้อยแล้วเถอะ จะเข้าใจทุกระยะ ๆ ผิดถูกชั่วดีตรงไหนจะรู้ทันที ๆ เมื่อเป็นเช่นนั้นทายกันจะผิดไปที่ตรงไหน ว่าอัฐิขององค์นี้จะกลายเป็นพระธาตุ ๆ นี้ บอกไปแล้วตั้งแต่ท่านยังไม่ตาย เห็นแล้ว จุดสุดท้ายของท่านคือหลุดพ้นแล้ว รู้แล้วตั้งแต่ยังไม่ตายที่บอกเล่ากันหรือเล่าสู่กันฟังเวลายังไม่ตาย พอเข้าถึงจุดนั้นแล้วก็เป็นอันว่าหมดสิ้น เวลาตายแล้วอัฐินี้จะกลายเป็นพระธาตุนะ นั่นก็เป็น

เราตัวเท่าหนูเราพูดที่ตรงไหนผิดที่ไหน ว่าอย่างนี้เลยเราไม่ได้คุยนะ ยกตัวอย่างเช่นหลวงปู่พรหม ลูกศิษย์ทางกรุงเทพแหละหลั่งไหลไป เราก็ไปกระซิบว่า ให้พยายามเอาอัฐิของท่านอาจารย์องค์นี้ให้ได้นะ อัฐิของท่านอาจารย์องค์นี้จะเป็นพระธาตุแน่นอน เราบอกอย่างนี้ พอเผาศพแล้ว โอ๋ย คณะกรรมการกี่ชั้นอยู่ในนั้นรักษาอัฐิเข้าไม่ถึงเปิดเลย ไม่ได้ ครั้นต่อมาไม่นานนะทราบว่าอัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุแล้ว นั่นเห็นไหมล่ะ ท่านเคยพูดให้ฟังตั้งแต่อยู่บ้านนามน ท่านอาจารย์พรหม เวลาเงียบ ๆ วันไหนไม่ได้ขึ้นหาพ่อแม่ครูจารย์มั่นก็แอบไปหาท่านคุยกันสองต่อสองทุกคืน คุยสนุกสนาน **ท่านพูดให้ฟังทุกแง่ทุกมุมในการปฏิบัติธรรมของท่าน นี่ท่านก็ผ่านที่เชียงใหม่ ท่านผ่านมานานแล้วนี่** ก็รู้ได้อย่างชัดเจนละซี ท่านเล่าให้ฟัง ถึงเรายังไม่รู้อีโหน่อีเหน่อะไร ทางปริยัติทางอะไรมันก็เข้ากันได้ ๆ ลงใจทันที นี่อัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุ

เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๔๕ องค์นี้องค์หนึ่งอัฐิจะกลายเป็นพระธาตุ

หลวงปู่เกิ่ง อธิมุตโต

วัดโพธิ์ชัย อำเภอศรีสงคราม
จังหวัดนครพนม

"ฟังว่าอัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุ สมควรแล้ว ท่านน่าเคารพเลื่อมใสมานานแล้ว"

เมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑
ท่านอาจารย์เกิ่งนิสัยเด็ดเดี่ยว

ชลบุรีนี้ก็เป็นหลวงปู่เกิ่งละ หลวงปู่เกิ่ง หลวงปู่สีลา เป็นอุปัชฌาย์ทั้งสององค์ ได้ฟังเทศน์หลวงปู่มั่นที่สามผง เกิดความเคารพเลื่อมใส โละหมดเลยที่เป็นอุปัชฌาย์ ญัตติหมดทั้งสองวัด อาจารย์เกิ่ง-ท่านอาจารย์สีลาเป็นอุปัชฌาย์ทั้งสอง อาจารย์สีลา บ้านวาใหญ่ อากาศอำนวย อาจารย์เกิ่ง บ้านสามผง พอใจด้วยกันทั้งสองอุปัชฌาย์เลยยกญัตติหมดเลย หลวงปู่มั่นเราไปพักที่นั่นเกิดความเคารพเลื่อมใส ก็เป็นลูกศิษย์ท่านมาตลอดหลวงปู่เกิ่งทราบว่าอัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุนะ ใจเด็ดเดี่ยวมากท่านอาจารย์เกิ่ง ท่านไปอยู่ทางเมืองชล ออกจากนี้ท่านก็ไปอยู่ที่เมืองชล สถานที่นั่นจึงมีวัดกรรมฐานเยอะนะที่จังหวัดชลบุรี ก็จากท่านอาจารย์เกิ่ง เป็นพระที่เด็ดเดี่ยวการประพฤติปฏิบัติเคร่งครัดเด็ดเดี่ยวมากทีเดียว น่าเคารพเลื่อมใส

ท่านก็มาเสียแล้ว **ฟังว่าอัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุ สมควรแล้ว ท่านน่าเคารพเลื่อมใสมานานแล้ว** ไม่ได้สนิทสนมกันนักกับเรา แต่เคยคุยกันเรื่องอรรถเรื่องธรรมพอสมควร ท่านอยู่บ้านสามผง เป็นอุปัชฌาย์ ยกทั้งวัดญัตติใหม่หมดเลย เคารพเลื่อมใสหลวงปู่มั่นเรา ท่านอาจารย์เกิ่งนี้ออกจากนี้ท่านลงไปทางจังหวัดชลบุรี จึงมีวัดมีวาเยอะนะทางนู้น ท่านไปอยู่ที่บางพระทีแรก จากนั้นก็ขยายออกไปเรื่อย วัดกรรมฐานทางเมืองชลจึงมีเยอะ

เมื่อวันที่ ๙ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑ ท่านอาจารย์เกิ่งนิสัยเด็ดเดี่ยว

หลวงปู่หล้า ขันติโก

วัดป่าบ้านนาเก็น อำเภอน้ำโสม
จังหวัดอุดรธานี

"ท่านอาจารย์องค์นี้
ท่านมีคุณธรรมสูงมาก"

จากหนังสือปฏิปทาพระธุดงคกรรมฐาน
สายท่านพระอาจารย์มั่น หน้า ๔๒-๔๓

ชื่อท่านว่า ท่านอาจารย์หล้า ภูมิลำเนาเดิมอยู่เวียงจันทน์ นับแต่อุปสมบทแล้ว ท่านเลยอยู่ฝั่งไทยตลอดมาจนวันมรณภาพ เพราะทางฝั่งไทยมีหมู่คณะและครูอาจารย์ทางฝ่ายปฏิบัติมาก การบำเพ็ญสมณธรรม ท่านมีนิสัยเด็ดเดี่ยวอาจหาญ ชอบอยู่และไปคนเดียว อย่างมากก็มีตาปะขาวไปด้วยเพียงคนเดียว ท่านมีนิสัยชอบรู้สิ่งแปลก ๆ ได้ดี คือพวกกายทิพย์ มีเทวดา เป็นต้น พวกนี้เคารพรักท่านมาก ท่านว่าท่านพักอยู่ที่ไหนมักมีพวกนี้ไปอารักขาอยู่เสมอ

ท่านมีนิสัยมักน้อยสันโดษมากตลอดมา และไม่ชอบออกสังคมคือหมู่มาก ชอบอยู่แต่ป่าแต่เขากับพวกชาวไร่ ชาวป่า ชาวเขา เป็นปกติตลอดมา ท่านมีคุณธรรมสูง น่าเคารพบูชามาก คุณธรรมทางสมาธิปัญญา รู้สึกว่าท่านคล่องแคล่วมาก แต่ผู้คนพระเณรส่วนมากไม่ค่อยทราบเรื่องนี้มากนัก เพราะท่านไม่ค่อยแสดงตัว มีเพียงผู้ที่เคยใกล้ชิดท่านที่ทราบกันได้ดี

ราว พ.ศ. ๒๔๙๓ ที่ผู้เขียนไปอาศัยอยู่กับท่าน ได้มีโอกาสศึกษาเรียนถามธรรมท่าน รู้สึกว่าซาบซึ้งใจมาก ท่านอธิบายปัจจยาการ คืออวิชชาได้ละเอียดลออมาก ยากจะมีผู้อธิบายได้อย่างท่าน เพราะปัจจยาการเป็นธรรมละเอียดสุขุมมาก ต้องเป็นผู้ผ่านการปฏิบัติภาคจิตตภาวนามาอย่างช่ำชอง จึงจะสามารถอธิบายได้โดยละเอียดถูกต้อง

เนื่องจากปัจจยาการหรืออวิชชาเป็นกิเลสประเภทละเอียดมาก ต้องเป็นวิสัยของปัญญาวิปัสสนาขั้นละเอียดเท่า ๆ กัน จึงจะสามารถค้นพบ และถอดถอนตัวปัจจยาการคืออวิชชาจริงได้ และอธิบายได้อย่างถูกต้อง ท่านอาจารย์องค์นี้เป็นผู้หนึ่งที่อธิบายอวิชชา ปัจจยาการได้โดยละเอียดสุขุมเกินความสามารถของผู้เขียนจะนำมาอธิบายในที่นี้ได้ จึงขอผ่านไปด้วยความเสียดาย

จากหนังสือปฏิปทาพระธุดงคกรรมฐานสายท่านพระอาจารย์มั่น หน้า ๔๒-๔๓

หลวงปู่แหวน สุจิณโณ

วัดดอยแม่ปั๋ง อำเภอพร้าว
จังหวัดเชียงใหม่

"เขาว่าท่านเป็นพระอรหันต์"

เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒
สองจุดนี้เท่านั้นที่ครอบสัตว์โลก

พอพูดอย่างนี้ระลึกถึงหลวงปู่แหวนได้ ปรากฏชื่อลือนามท่านมานานแล้ว ตั้งแต่เราเป็นพระหนุ่มน้อย **เขาว่าท่านเป็นพระอรหันต์** ปฏิบัติเรื่อยมา พอถึงขั้นมันจะสู้กันเอาละนะทีนี้นะ พูดให้มันชัดๆ อย่างนี้ละนะ พูดแล้วเตรียมใส่กันเลยนะ เหมือนว่าแชมเปี้ยนต่อแชมเปี้ยน อันหนึ่งแชมเปี้ยนจอมปราชญ์ อันหนึ่งแชมเปี้ยนจอมโง่ เข้าใจไหม เข้าหากันเลย คือท่านจะเทียบอุปมาเหมือนว่าน้ำในถังท่านสะอาดสุดยอด ไม่มีสิ่งใดเสมอเหมือนแต่ไม่เคยเอาออกมาให้ใครรู้ใครเห็นใครกินใครดื่ม อยู่อย่างนั้นละ ท่านก็ครองของท่านอยู่อย่างนั้นละ

เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒ สองจุดนี้เท่านั้นที่ครอบสัตว์โลก

ฟังเสียวันนี้ ฟังให้ชัด พอใจบริสุทธิ์เรียบร้อยแล้ว ความบริสุทธิ์ของใจนี้ล่ะ ฟอกธาตุฟอกขันธ์ของท่านโดยหลักธรรมชาติ ยิ่งเวลาท่านภาวนา จิตเข้าข้างในนี้ ฟอกร้อยเปอร์เซ็นต์ ถ้าท่านอยู่ธรรมดานี้ก็ฟอกไปธรรมดาเป็นอัตโนมัติ เมื่อฟอกแล้วฟอกเล่า พอมรณภาพไป อัฐิของท่านนั้นก็กลายเป็นอัฐิที่สะอาดไปตามส่วนของธรรม จึงกลายเป็นพระธาตุได้ เข้าใจไหมล่ะ คือมันฟอกกันอยู่ในตัว จิตที่บริสุทธิ์แล้วฟอกธาตุฟอกขันธ์ให้บริสุทธิ์ไปตามส่วนของธาตุขันธ์ เพื่ออรรถเพื่อธรรมอันละเอียด จึงกลายเป็นพระธาตุได้ นี่ล่ะเรื่องราวเป็นอย่างนั้น

คือมีจิตเป็นผู้ครอบครองธาตุขันธ์ ถ้าจิตมัวหมองเศร้าหมองแล้ว สิ่งเหล่านี้ก็สกปรกไปตามๆ กัน ถ้าจิตสะอาดแล้ว แม้สิ่งเหล่านี้จะเป็นร่างกายส่วนสกปรก แต่ส่วนละเอียดของธรรมที่แทรกอยู่ในร่างกายนั้นเป็นส่วนละเอียด อันนั้นละพาให้เป็นพระธาตุได้ ท่านผู้ปฏิบัติที่อัฐิกลายเป็นพระธาตุ ล้วนแล้วตั้งแต่ เราอยากจะพูดว่าล้วนแล้วนะตั้งแต่เป็นลูกศิษย์หลวงปู่มั่นทั้งนั้น เท่าที่ทราบมาโดยลำดับลำดา มีแต่ลูกศิษย์หลวงปู่มั่นทั้งนั้นเช่น **อย่างหลวงปู่แหวนนี่ก็ใช่ ก็อย่างนั้นละ นี่ก็กลายเป็นพระธาตุแล้วนะ** ไปคุยกับท่าน

เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๙ (บ่าย) อัฐิกลายเป็นพระธาตุ

หลวงปู่กงมา จิรปุญโญ

วัดดอยธรรมเจดีย์ อำเภอโคกศรีสุพรรณ
จังหวัดสกลนคร

"ท่านอาจารย์กงมาท่านก็
เป็นลูกศิษย์หลวงปู่มั่นด้วย
แล้วเป็นอาจารย์กรรมฐาน
องค์สำคัญองค์หนึ่งด้วย"

เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๔๖
ไม่ได้พบพระพุทธศาสนาก็เหมือนไม่ได้เกิด

เทศน์งานศพท่านอาจารย์กงมา เราเป็นองค์เทศน์ อย่างนั้นนะ เทศน์ที่ไหนก็มีแต่เรา เทศน์วันนั้น โห พระเป็นพันๆ ภูเขาลูกนั้นแน่นหมดเลย คนก็มาก พระก็มาก **เพราะท่านอาจารย์กงมาท่านก็เป็นลูกศิษย์หลวงปู่มั่นด้วย แล้วเป็นอาจารย์กรรมฐานองค์สำคัญองค์หนึ่งด้วย** ท่านเสีย เวลาเทศน์ก็ดูเหมือนเดือนมีนานี้ จำได้ว่าเดือนมีนา เราเป็นองค์เทศน์เสียด้วย พระสงฆ์ทั้งหลายก็มุ่งต่อธรรมทางด้านธรรมปฏิบัติด้วย เราเทศน์ก็มุ่งอย่างเดียวกันด้วย เทศน์มันก็ขึ้นแล้วเร่งเรื่อย เร่ง เร่งเรื่อย โถ เวลามันเร่งเต็มที่จนจะสลบนะ นี่ละเป็นทีแรกเราไม่รู้ตัวเลย

เมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๔๖ ไม่ได้พบพระพุทธศาสนาก็เหมือนไม่เกิด

ท่านพ่อลี ธัมมธโร

วัดอโศการาม อำเภอเมือง
จังหวัดสมุทรปราการ

"ท่านอาจารย์ลีนี้
สำคัญอยู่มาก"

เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๔๘
ดุด่าก็เพื่อลากเข็นขึ้นมาจากกองทุกข์

เวลาครูบาอาจารย์ไปหา **ก็ท่านอาจารย์ลีนี้แหละจะเรียกว่าเป็นพิเศษก็ได้ไม่ผิด** บรรดาครูบาอาจารย์ผู้ใหญ่ ๆ ไปหาท่าน องค์ไหนไปหาเราจะไม่ยอมหนีไปไหนนะ เราจะจ้อฟังดูกิริยาอาการที่ท่านต้อนรับลูกศิษย์ของท่านผู้ใหญ่ ๆ แต่ละองค์ ๆ องค์นี้มาท่านจะปฏิบัติยังไง กิริยาอาการทุกอย่างภายนอกภายในท่านจะมีอะไร เราจะฟังจับเอาทุกแขนงเลยทุกอาจารย์ เราไม่ยอมหนีแหละ ครูบาอาจารย์ผู้ใหญ่ ๆ ไปหาท่าน ที่นี้ท่านอาจารย์ลีไปนี้ พอไปท่านก็สั่งเรา "ไปจัดโน้นให้ท่านลีนะ ท่านมหา" ชี้มาเลย "ไปจัดในป่าให้ท่านลีนะ ท่านลีอยู่ในตลาดมานานแล้ว กระดูกหมูกระดูกวัวเต็มหัวมันนั่นแหละ" บทเวลาท่านจะพูด "ท่านลีอยู่ในบ้านในเมืองมานานแล้ว กระดูกหมูกระดูกวัวเต็มคอเห็นไหม ไปจัดนู้น" นั่นท่านเมตตาขนาดนั้นพูดอย่างนี้นะ ไม่ใช่ตำหนินะ กิริยาภายนอกฟังไม่ได้ ภายในของท่านลึกลับด้วยกัน

"ให้ท่านมหาไปจัด" พอท่านว่าอย่างนั้นเราก็ไปจัดที่พักให้ท่าน มีแคร่เรียบร้อย อยู่ในป่าลึก ๆ พอเหมาะพอดีแหละ วันนั้นมันค่ำแล้วท่านไม่ไป บอกแต่เราไปจัดที่ให้ องค์อื่นองค์ใดท่านก็ไม่ค่อยบอก ไม่เคย แต่ท่านอาจารย์ลีไปนี้ท่านบอก "ให้ท่านมหาไปจัดที่นู่นให้นะ" ชี้ไปทางป่า เราก็รู้แล้ว เป็นที่เหมาะสม พอตอนเช้าฉันเสร็จแล้วท่านไปเลย ท่านไปเอง เราเข้าไปก่อนแล้วท่านตามหลังไป หลวงปู่มั่นเรานี่ ท่านไม่เคยไปกับองค์ไหนนะ แต่ท่านพ่อลีท่านไปท่านไปดู "ไหน จัดที่ไหนให้ท่านลีล่ะ" พอท่านมองไปเห็น "เออ เข้าท่าดี" จัดแคร่เป็นร้านเล็ก ๆ ให้เอาเตียงเอาอะไรไปวางไว้เรียบร้อยให้ท่านพักที่นั่น นั่นละท่านไปดู กับท่านอาจารย์ลีท่านไปดูเอง

เมื่อวันที่ ๖ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๔๘ ดุด่าก็เพื่อลากเข็นขึ้นมาจากกองทุกข์

หลวงปู่ตื้อ อจลธัมโม

วัดอรัญญวิเวก อำเภอศรีสงคราม
จังหวัดนครพนม

"ท่านเป็นธรรมทั้งแท่งล้วนๆ"

เมื่อวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๑
เป็นนิสัยวาสนาแต่ละองค์

อาจารย์ตื้อใครก็รู้นิสัยท่านเป็นอย่างนั้น ท่านนิสัยกล้าหาญมาก ที่ว่าเสือคอยดูแลท่านนี่เป็นความจริง เพราะนิสัยท่านเป็นนิสัยที่ไม่กลัวอะไร ทีนี้พอค่ำมาก็ได้ยินเสียงโจเจ ๆ นี่เขามาแล้วมึงคอยรักษาทางนะ ท่านบอกเสือตัวนั้น มันอยู่ไหนก็ไม่รู้แต่มันอยู่ข้าง ๆ นั่นละ ให้มึงรักษาทางไว้ เวลาเขามานี่ให้มึงขู่คำรามเขาอย่าให้เข้ามาหาครูบานะ ท่านก็พูด”

วันที่เราไปเยี่ยมท่าน ท่านยังอุตส่าห์ออกมาต้อนรับ เขาหามออกมา ท่านเดินไปไหนไม่ได้ อวัยวะเสีย เขาก็เอาแคร่อะไรหามท่านออกมาตั้งกึ๊กเลย พอทราบว่าเราไปกราบเยี่ยมท่านบ้านข่า ท่านก็ออกมา ท่านพูดเพราะคุ้นกันมาแล้ว รู้นิสัยของท่านแล้ว เหอ ท่านว่าอย่างนั้นนะ ท่านมหามาเหรอ มา อยากมากราบไหว้ครูอาจารย์ มาอยู่นี้นานแต่ไม่มีเวลาว่าง วันนี้มีช่องว่างก็เลยมา ดีละ เอาฟังเทศน์นะจะเทศน์ให้ฟัง ท่านก็ใส่เปรี้ยง ๆ อู๋ย เทศน์นี่ไม่มองใครนะ ไปหนเดียวไปกราบท่าน

เรากับท่านคุ้นกันมานาน รู้นิสัยท่าน จากนั้นท่านก็มรณภาพแล้วอัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุนะ สวยงามมาก เราไปเห็นแล้ว **ท่านเป็นธรรมทั้งแท่งล้วน ๆ ท่านไม่ได้มองดูใคร ท่านอยากพูดอะไรท่านพูดแบบธรรมเลย** ตรงไปตรงมาแน่ว ๆ เลย ท่านไม่แบ่งสู้แบ่งรับ สูง ๆ ต่ำ ๆ ท่านไม่นำมาใช้ ท่านใช้แต่ความจริงคือหลักธรรมล้วน ๆ เลย นี่อัฐิของท่านก็กลายเป็นพระธาตุแล้ว นี่องค์หนึ่งที่เสือตามรักษา พูดเท่านั้นละ

เมื่อวันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๑ เป็นนิสัยวาสนาแต่ละองค์

หลวงปู่สาม อกิญจโน

วัดป่าไตรวิเวก อำเภอเมือง
จังหวัดสุรินทร์

"ท่านบำเพ็ญองค์ของท่าน
เป็นพระที่ร่มเย็นเป็นสุข"

เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๔๔ (บ่าย)
คิดเป็นบุญเป็นกุศล

การจะทำความชั่วช้าลามกขอให้ระลึกถึงพ่อถึงแม่ คือพระพุทธเจ้าและวงศ์กษัตริย์เสียก่อนว่า ท่านสอนให้ทำตั้งแต่คุณงามความดี สอนให้ละชั่ว ให้ทำความดี เราอย่าฝืน เมื่อเราไม่ฝืนทำตามที่ท่านแนะนำสั่งสอนไว้แล้ว เราก็จะมีความสงบร่มเย็น เช่นพี่น้องทั้งหลายมาบำเพ็ญการกุศลในวันนี้ ก็มีตั้งแต่เรื่องเป็นคุณงามความดีเป็นสิริมงคลแก่ความคิดการกระทำการแสดงออกของพี่น้องชาวไทยชาวพุทธเราเป็นลำดับมา นี่ก็ได้พร้อมเพรียงกันมาบำเพ็ญกุศลเป็นที่ระลึกต่อท่านผู้ดี **คือหลวงปู่สามท่านบำเพ็ญองค์ของท่านเป็นพระที่ร่มเย็นเป็นสุข** เท่าที่หลวงตาเคยทราบนิสัยและเคยสนิทสนมกับท่านตลอดมา รู้สึกว่าท่านจะพูดน้อยมาก แต่กิริยาแห่งการกระทำของท่านนั้นไปแบบสุขุมลึก ๆ ตลอดมาเลย ท่านไม่ค่อยแสดงออก นี่เวลาท่านมรณภาพแล้วก็ปิดไม่อยู่ บรรดาประชาชนทิศใดแดนใดก็มาเคารพกราบไหว้บูชาในคุณธรรมของท่าน ที่เคยปฏิบัติดีมาแล้วตั้งแต่เวลายังมีชีวิตอยู่ ถึงท่านล่วงไปแล้วความดีก็ทำให้ท่านเป็นสุข

เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๔๔ (บ่าย) คิดเป็นบุญเป็นกุศล

หลวงปู่คำดี
ปภาโส

วัดถ้ำผาปู่ อำเภอเมือง จังหวัดเลย

"ท่านมหาบัวนั้นเป็นอาจารย์
ของอาตมา ท่านว่าอย่างนั้น"

เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๓
จิตใจอยู่ภาคปฏิบัติ

ท่านอาจารย์คำดีนี้เด็ด กับเราสนิทกันอยู่กันมาก ท่านอาจารย์คำดี แต่เวลาฝึกหัดกันแล้วเลยกลายเป็นเราเป็นอาจารย์ท่านนะ ท่านมหาบัวเป็นอาจารย์ของอาตมาท่านว่า ท่านเปิดเผยเลย พอท่านว่าอย่างนั้นแล้ว โอ๊ยให้พูดให้ถึงใจเถอะ ท่านว่าอย่างนั้น เราก็ไม่ลืม **ท่านมหาบัวเป็นอาจารย์ของอาตมาว่าอย่างนั้น** ท่านเด็ด คุยกับเรานี้เอาเสียจน..ท่านอาจารย์คำดี ท่านก็ผ่านได้นะ คุยธรรมะกันจนกระทั่งถึงที่สุดเลย ท่านหมดห่วงใยแล้วนะ ไม่นานท่านก็ป่วยท่านก็เสีย ไม่นาน แต่ท่านพ้นแล้วนะ เพราะคุยธรรมะกันเรื่อย ๆ กับเรา ยิ่งคุยธรรมะปฏิบัตินี้แล้วหมุนกันเลย ไปหากันแล้วไม่มีใครเข้าไปละ ท่านห้ามไม่ให้ใครเข้าไป คุยกับเราสองต่อสองเท่านั้นละ เอาเสียจนไปหาท่านทีไรนี้ โอ๊ยนานสองสามชั่วโมงกว่าจะได้ออกมา ห้ามไม่ให้ใครเข้าไป ท่านคุยธรรมะกับเราท่านคุยดี เราก็ไม่ลืม

ผ่านได้นะท่านอาจารย์คำดีผ่านได้ คุยกันถึงที่สุดเลยละ ถึงขั้นผ่านได้ ไม่นานท่านก็เสีย กับเราสองต่อสองเอากันเสียจน..เอาภาคปฏิบัติจิตตภาวนา ทางภาคปฏิบัติท่านออกปฏิบัติก่อนเราก็จริงแต่ทางด้านจิตใจรู้สึกเราจะมีหลักเกณฑ์มากกว่าท่าน เราได้แนะท่านเรื่อย แนะท่าน ท่านเลยถือเราเป็นอาจารย์ ท่านมหาบัวนั้นเป็นอาจารย์ของอาตมา ท่านว่าอย่างนั้น เราก็ตกใจ ทำไมจึงว่าอย่างนั้น ขอให้พูดอะไรถึงใจเถอะท่านว่าอย่างนั้น เราไม่ทราบว่าจะตอบท่านว่าอย่างไร ขอให้พูดให้ถึงใจเถอะท่านว่า

เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๓ จิตใจอยู่ภาคปฏิบัติ

หลวงปู่สิม พุทธาจาโร

วัดถ้ำผาปล่อง อำเภอเชียงดาว
จังหวัดเชียงใหม่

"หลวงปู่สิมนี้องค์หนึ่ง"

เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๙
แมลงวันป่า แมลงวันบ้าน

ที่เชียงใหม่จึงมีเพชรน้ำหนึ่งผุดขึ้นหลายองค์ เชียงใหม่รู้สึกว่าเด่นมาก นับแต่หลวงปู่มั่น หลวงปู่ขาว หลวงปู่พรหม หลวงปู่แหวน หลวงปู่ตื้อ เท่าที่เรานับได้ ๕ องค์ เอ **หลวงปู่สิมก็ดูว่าจะอยู่ที่นั่นละมัง หลวงปู่สิมนี้องค์หนึ่ง** รวม ๖ องค์เท่าที่จำได้นะ มีแต่เพชรน้ำหนึ่งผุดขึ้นที่เชียงใหม่ สถานที่เช่นนั้นละเป็นสถานที่เพาะท่านผู้เลิศเลอในป่าในเขาๆ ท่านอยู่ในป่าในเขาทั้งนั้นแหละ ก็ตรงกับพระโอวาทที่ทรงสอนสดๆ ร้อนๆ จนกระทั่งทุกวันนี้ ถือเป็นสำคัญมากทีเดียว **รุกฺขมูลเสนาสนํ** พอบวชเสร็จแล้วอุปัชฌาย์ต้องสอน ไม่สอนไม่ได้ คือเด็ดขาด ให้อยู่ตามรุกขมูลร่มไม้ ในป่าในเขา ตามถ้ำ เงื้อมผา ป่าช้าป่ารกชัฏ ที่แจ้งลอมฟาง อันเป็นสถานที่เหมาะสมกับการบำเพ็ญธรรม ปราศจากสิ่งรบกวน จงอุตส่าห์พยายามอยู่และบำเพ็ญในสถานที่เช่นนั้นตลอดชีวิตเถิด นั่นฟังซิของเล่นเมื่อไร ตลอดชีวิต

เมื่อวันที่ ๒๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๙ แมลงวันป่า แมลงวันบ้าน

หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน

วัดป่าบ้านตาด อำเภอเมือง
จังหวัดอุดรธานี

"พูดให้มันชัดเจนว่าเป็นวัด
ที่ลืมไม่ได้จนกระทั่งวันตาย
กิเลสขาดสะบั้นลงบนหลังเขา
วัดดอยธรรมเจดีย์ ไม่ลืม
วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๔๗๓
กิเลสพังลงจากใจเป็นเวลา
๕ ทุ่มพอดี"

เมื่อบ่ายวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๑
กิเลสขาดสะบั้นลงจากหัวใจบนหลังเขาลูกนี้

วันที่ ๑๒ พฤษภา ๒๔๗๗ ก้าวเข้าบวชเป็นพระ เป็นพระในวันนั้นแหละ รักษาศีลรักษาธรรมตลอดมา ไม่เคยด่างพร้อย ไม่เคยระแคะระคายในเจ้าของว่าศีลธรรมเราขาดไปตรงไหน ไม่มีเลย เพราะรักษาจริง ๆ รักสงวนศีลธรรมมาก ตั้งแต่บัดนั้นมาจนกระทั่งป่านนี้ได้ ๗๔ ปี ๕ เดือน จิตใจได้ภาคภูมิในตัวเองมาตั้งแต่บัดนั้น

บวชเข้าไปให้ได้ไปสวรรค์ อย่างน้อยเกิดมาทั้งทีเวลาบวชนี้ให้ได้ไปสวรรค์ แต่ไม่ทราบว่าสวรรค์อยู่ไหน แต่ก่อนอยู่ในนรกหลุมไหนก็ไม่รู้ จากนั้นก็ก้าวละเรียนหนังสืออยู่เพียง ๗ ปี ๗ พรรษาเรียนหนังสือเต็มเม็ดเต็มหน่วยอยู่ ๗ ปี จากนั้นก็ออกกรรมฐานเลย ทีแรกคิดจะไปสวรรค์ นี่พูดให้พี่น้องทั้งหลายฟังนะ ทีแรกคิดจะไปสวรรค์ มีความรื่นเริงบันเทิงด้วยเทวบุตรเทวดา-อินทร์-พรหมทั้งหลาย แล้วสูงขึ้นไปถึงนิพพาน พอไปถึงนิพพานเกาะติดเลยนะ ทีนี้จะไปนิพพานอย่างเดียว สวรรค์ไม่เอา พรหมโลกไม่เอา ยังกลับมาเกิดอีก จะไปนิพพานอย่างเดียวจะไม่ต้องมาเกิดอีก

จากนั้นก็เอาจริง ๆ นะนี่ คิดอย่างไรตกลงใจแล้วเอาจริงด้วย ทีนี้ก็หมุนใส่นิพพาน เข้าป่าเข้าเขา อยู่ในป่าในเขาตลอดเลย ออกปฏิบัติแล้วนะนั่น เข้าหาพ่อแม่ครูจารย์มั่นแล้ว ท่านก็ใส่เปรี้ยง ๆ เลย สมเจตนาของเราที่ไปหาท่านอย่างเต็มใจ พอออกมาแล้วถามตัวเองเป็นอย่างไรฟังเทศน์วันนี้ ท่านเทศน์ว่าอย่างไรบ้างวันนี้ ถึงใจไหม ถึง แล้วเราจะเป็นอย่างไรปฏิบัติอย่างไร ต้องเอาตายเข้าว่า นั่น เอาตายเข้าว่ากับให้ได้นิพพานในชาตินี้

ทีนี้จิตตั้งใส่นิพพานเลย พอออกปฏิบัติจิตมุ่งใส่นิพพาน สวรรค์-พรหมโลกยังต้องกลับมาเกิดอีก จะเอาให้ถึงนิพพานในชาตินี้ ให้ได้เป็นพระอรหันต์ในชาตินี้ หมุนจี๋เลย ตั้งแต่นั้นจึงหาความสุขไม่ได้ เหมือนตกนรกทั้งเป็น

เข้าป่าเข้าเขา ๆ ตลอด ไปองค์เดียวนะ ไปทำความเพียรองค์เดียว พ่อแม่ครูจารย์มั่นท่านส่งเสริม ท่านมหาไปองค์เดียวนั้นละเหมาะแล้ว ใครอย่าไปยุ่งท่านนะ ท่านชี้เลยกับพระทั้งหลาย ใครจะไปยุ่ง ร่มโพธิ์ร่มไทรใหญ่อยู่ที่นั่น

เราก็สนุกไปคนเดียว เที่ยวกรรมฐานนี้ไปคนเดียวทั้งนั้น เราไม่ได้ไปกับใคร เราไปองค์เดียวตลอดเลย นี่ก็เป็นเวลา ๙ ปี หนักมากทีเดียว ที่จะเอานิพพานนี่หนักมาก ตกนรกทั้งเป็น คือความเพียรหนักมาก อยู่ในป่าในเขาทนทุกข์ทรมาน ข้าวนี่กี่วันกินช่างมันไม่สนใจ อดไปกี่วันถึงกินข้าว ไม่ได้กินทุกวันนะ ๗ วันเป็นอย่างมาก อด ไม่กิน จากนั้นก็อยู่ในระยะสี่วันห้าวัน สี่วันห้าวันอดไป

ความเพียรนี่หมุนติ้ว ๆ จะให้ถึงพระนิพพาน คือนิสัยมันผาดโผนอยู่นะ ถ้าพูดถึงเรื่องนิสัยผาดโผนอยู่มาก ว่าอย่างไรถ้าลงได้ตั้งจิตแล้วต้องหมุนจี๋เข้าเลย ไม่มีถอย นี่ก็หมุนใส่พระนิพพาน หมุนคราวนี้หมุนหนักมากทีเดียว หมุนคราวที่จะไปพระนิพพานไม่ต้องกลับมาเกิดอีกเป็นความเพียรที่ดุเดือดมากทีเดียว จึงเรียกว่าไม่ให้ใครไปด้วยเลย เราไปคนเดียว คืออยากกินก็กิน ไม่อยากกินกี่วันช่างมัน เอาเจ้าของเป็นป่าช้าเลย ป่าช้าอยู่กับตัวเอง รู้กับตัวเอง มันจะตายจริง ๆ มันก็รู้ หมุนเลย

อันนี้ก็ ๙ ปี ไม่ใช่เล่น ๆ นะ ออกปฏิบัติ ๑๖ พรรษา นั่นละฟ้าดินถล่ม ๑๖ พรรษา วันที่ ๑๕ พฤษภา ๒๔๙๓ เราไม่ลืม นั่นละปีฟ้าดินถล่ม กิเลสขาดสะบั้นลงจากใจ ใจนี้สว่างจ้าเลย นั่นเป็นเวลา ๙ ปีปฏิบัติ คือจริงจังมาก ถ้าลงได้หมุนใส่อะไรแล้วต้องเอาให้จริง เอาให้ได้อย่างใจ นี่ก็จะเอานิพพานให้ได้อย่างใจ ฟาดเสีย ๙ ปี ฟ้าดินถล่มในวันที่ ๑๕ พฤษภา ๒๔๙๓ หลังเขาวัดดอยธรรมเจดีย์ เวลา ๕ ทุ่มพอดี นั่นละฟ้าดินถล่ม คว่ำวัฏจักรได้ในคืนวันนั้น จิตนี้สว่างจ้าเลยเทียว

นี่ละการทำความเพียรเอาจริงเอาจังมากทีเดียว หันใส่อะไรเอาให้ได้ ไม่ได้เอาตายเข้าว่าเลย ความเพียรที่หมุนใส่อรหัตตภูมินี้ก็แบบเดียวกัน เอาให้ได้ว่าอย่างนั้น หมุนจี๋เลยความเพียรกรรมฐานนี้ไปองค์เดียว ไม่ให้ใครไปด้วย คือให้เป็นอัธยาศัยของตัวเอง อยากกินกี่วัน อดไปกี่วันถึงกินอันนี้ก็แล้วแต่เจ้าของ ถ้าไปสองเป็นน้ำไหลบ่า ไปสองไปสามเป็นน้ำไหลบ่า เดี๋ยวห่วงคนนั้นเดี๋ยวห่วงคนนี้ ไปคนเดียวเราป่าช้าอยู่กับเรา เป็นตายก็รู้กันเอง นั่นละเอากันหนักอันนี้ก็ไม่ใช่ของเล่นเหมือนกัน นี่ก็ฟาดอยู่ ๙ ปี พรรษา ๗ ถึงพรรษา ๑๖ วันที่ ๑๕ พฤษภา ๒๔๙๓ เวลา ๕ ทุ่มอยู่หลังเขาวัดดอยธรรมเจดีย์ กิเลสขาดสะบั้นลงจากใจนี้สว่างจ้าเลยตั้งแต่บัดนั้นมา นี่ละธรรมเห็นผลทุกอย่าง

เพราะฉะนั้นเรามาเกิดในโลกชาตินี้เป็นชาติที่เราล้างป่าช้าของเรา จะเคยเกิดมากี่กัปกี่กัลป์ ตายทับถมกันอยู่นี้

ที่กัปกี่กัลป์ก็ตาม สำหรับเราชาตินี้เป็นชาติล้างป่าช้า ไม่ให้มีต่อไปอีก หมด ป่าช้าล้างหมด การเกิดการตายที่ไหนไม่กังวล หมด พอทุกอย่าง ปล่อยทุกอย่าง ไม่มีอะไรเหลือเลย เหลือแต่ความสว่างจ้าของจิตตลอดทั้งวันทั้งคืน ไม่มีกลับมาเปลี่ยนแปลงแม้นิดหนึ่ง จิตเมื่อถึงขั้นนี้แล้วความเปลี่ยนแปลงกฎ**อนิจฺจํ ทุกฺขํ อนตฺตา** ไม่มีในจิตดวงที่บริสุทธิ์ล้วน ๆ นี้ได้เลย

ตั้งแต่บัดนั้นมาจนกระทั่งป่านนี้เป็น ๕๗-๕๘ ปีแล้วมัง นี่ละทำความเพียรเอาจริงเอาจัง เรียกว่าล้างป่าช้าที่จะเกิดจะตายต่อไปไม่มี หมด ตายแล้วจะไปเกิดที่ไหนสูงต่ำประการใดไม่มี หมดโดยสิ้นเชิง จึงว่ามาล้างป่าช้า

เกิดมาในชาตินี้เป็นชาติที่ล้างป่าช้าของตัวเอง สัตว์ทั้งหลายเป็นอย่างไรเราไม่กำหนดกฎเกณฑ์ แต่มากำหนดตัวเองว่ามาล้างป่าช้าในชาตินี้ หายสงสัยว่าตายแล้วจะไปเกิดที่ไหนๆ สูงต่ำประการใดบ้างหมดโดยสิ้นเชิง เหลือแต่ความพอแล้วด้วยความอัศจรรย์ภายในจิตดวงนี้

ทีนี้พอ เมื่อจิตพอแล้วปล่อยหมด ขึ้นชื่อว่าสมมุติแล้วไม่มีอะไรเหลือเลย ปล่อยหมดโดยประการทั้งปวง ตั้งแต่บัดนั้นมาวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๔๙๓ เป็นวันปล่อยสมมุติ วางสมมุติ ทิ้งป่าช้า จะไม่กลับมาเกิดอีก ตายก็เหมือนกัน ตายก็ไม่กลับมาตายอีก จะตายเฉพาะชาติที่กำลังแบกหามขันธ์อยู่นี้ พอขันธ์นี้ขาดสะบั้นลงไปแล้วก็สลัดทีเดียวเลย นิพพานไม่ถาม ไม่ได้ประมาทนะ ไม่ถามนิพพาน พระพุทธเจ้ากี่พระองค์ พระสงฆ์สาวกกี่พระองค์ที่เป็นพระอรหันต์ ถึงนิพพานแล้วด้วยกันท่านไม่ถามกัน เป็นอันเดียวกันหมดทีเดียว

ลงมหาวิมุตติ เหมือนกับน้ำมหาสมุทร ฝนตกมาจากเมฆก้อนใดๆ ลงในน้ำมหาสมุทรหมด ไม่ได้คัดได้เลือกว่าฝนเม็ดนี้มาจากเมฆก้อนนั้นๆ ฝนก้อนนั้นไม่มี ลงเป็นน้ำมหาสมุทร อันนี้ความเพียรของเราตั้งแต่เริ่มปฏิบัติมามากน้อยเพียงไรก็ไม่ได้คำนึง ลงในน้ำมหาวิมุตติมหานิพพานหมดโดยสิ้นเชิง หายสงสัยตั้งแต่บัดนั้นมาเป็นเวลาดูเหมือน ๕๗-๕๘ ปีแล้วมัง นั่นละวันคว่ำวัฏวนภายในจิตใจได้ขาดสะบั้นลงไปจากใจ ไม่มีอะไรเหลือเลย สว่างจ้าตลอดเวลา

ท่านว่านิพพานเที่ยง คือจิตที่หมดสมมุติแล้ว เป็นจิตธรรมธาตุ จิตธรรมธาตุนี้ท่านเรียกว่านิพพานเที่ยงก็ได้ จิตเป็นธรรมธาตุก็ได้ เมื่อถึงขั้นนี้แล้วก็หมด ไม่มีอะไรที่จะคิดเปลี่ยนแปลงว่ามากกว่านี้น้อยกว่านี้ไม่มี พอ พอด้วยความบริสุทธิ์ใจ จึงว่าเปิดโลกธาตุ หายห่วง เรียกว่ามาล้างป่าช้าในชาตินี้ก็ไม่ผิด เพราะจะไม่กลับมาเกิดอีกแล้วแน่อยู่ในหัวใจเจ้าของเอง ไม่ได้ไปถามผู้ใด เป็นขึ้นในเจ้าของ

จิตเวลาล้มลุกคลุกคลานมันก็ล้มของมัน แต่เวลาพลิกตัวได้แก้ไข อบรม หรือฝึกหัดอยู่ตลอดเวลามันก็ดีดขึ้นได้ ดีดขึ้นจนกระทั่งถึงขั้นฟ้าดินถล่ม จากนั้นก็หมดปัญหาโดยประการทั้งปวง นี่เรียกว่าเกิดมาในชาตินี้มาล้างป่าช้า การเกิดของเจ้าของมากี่กัปกี่กัลป์มาล้างในชาตินี้ แล้วจะตายอีกเท่าไรก็ล้างหมด ไม่มีอะไรเหลือเลย เวลานี้

ก็ยังเหลือแต่ธรรมในใจ ธาตุขันธ์ก็เป็นธาตุขันธ์ธรรมดาเหมือนเรา ๆ ท่าน ๆ แต่ที่จิตนั้นไม่เหมือน จิตนี้หมดอะไรโดยประการทั้งปวง สว่างจ้าทั้งกลางวันกลางคืนอยู่อย่างนี้ นี่เรียกว่าจิตเป็นธรรมธาตุแล้ว

เวลานี้อยู่ด้วยจิตเป็นธรรมธาตุ หายห่วงทุกอย่าง ไม่สนใจว่าจะเกิดจะตายที่ไหนต่อไปอีก เรียกว่ามาล้างป่าช้าหมดโดยสิ้นเชิง สมเจตนาที่อุตส่าห์พยายามประกอบความพากเพียรมาตั้งแต่วันบวช เอาจนกระทั่งถึงวันนิพพานเที่ยง พอใจ มาถึงขั้นพอใจ ชาตินี้เป็นชาติที่พอใจทุกอย่าง ไม่คำนึงถึงเรื่องความเกิดความตาย เกิดแล้วจะไปตายที่ไหน ตายแล้วจะไปเกิดไหนเหมือนแต่ก่อนไม่มี หมดโดยประการทั้งปวง เหลือแต่ธรรมชาติที่ว่านิพพานเที่ยง ก็คือจิตเป็นธรรมธาตุ

จิตนี้เมื่อเข้าถึงตัวเต็มที่แล้วเป็นธรรมธาตุนะ มีชีวิตอยู่ก็ว่าจิตบริสุทธิ์ พระอรหันต์อย่างนี้ท่านมีขันธ์อยู่จิตบริสุทธิ์มีธาตุมีขันธ์อยู่ พอธาตุขันธ์พังลงไปแล้วจิตนี้ก็เป็นธรรมธาตุ เพราะเป็นธรรมธาตุแล้วตั้งแต่ยังไม่ตายนั่นละจิตเมื่อฝึกให้เต็มที่แล้วก็เป็นธรรมธาตุให้เจ้าของได้เห็นชัด ๆ อยู่ในท่ามกลางแห่งขันธ์ห้า ซึ่งเป็นของเน่าเฟะอยู่ทั้งเขาทั้งเรา แต่จิตดวงนั้นเป็นจิตธรรมธาตุไม่มีคำว่าเน่าเฟะเหมือนร่างกายทั้งหลาย ถึงขั้นนี้แล้วไม่มีกาลสถานที่เวล่ำเวลา การเกิดการตายสูงต่ำไม่มี หมดโดยประการทั้งปวง เกิดมาชาตินี้จึงว่าเป็นชาติสุดท้ายของเรา หมดทุกอย่างไม่มีอะไรสงสัย

เพราะฉะนั้นการช่วยเหลือโลกเราจึงช่วยเต็มเม็ดเต็มหน่วย มีเท่าไรทุ่มลงหมด เราไม่มีอะไรเหลือติดตัวติดวัดนะ ในวัดนี้ไม่สั่งสม มีอะไร ๆ สละออกหมดเลย เหลือแต่หัวใจที่เต็มไปด้วยเมตตาเท่านั้นที่สั่งสอนโลกอยู่เวลานี้ ที่นี่ถ้าหากการเป็นกับการตายนั้นเป็นธรรมดาแล้วการเป็นการตายมีน้ำหนักเท่ากัน อีกประการหนึ่งก็คือว่า การเป็นอยู่นี้แบกธาตุแบกขันธ์พาอยู่พากินพาหลับพานอนพาขับพาถ่าย เมื่อสลัดอันนี้ลงไปแล้วธาตุขันธ์อันนี้ก็หมดภาระไป เพราะฉะนั้นจึงว่าถ้าไม่มีโลกเข้ามาเกี่ยวข้องแล้วไปเลย อยู่หาอะไรอยู่แบกธาตุแบกขันธ์

ที่อยู่นี้ก็เพื่อพี่น้องสัตว์ทั้งหลายทั่วโลกธาตุ เป็นผู้หวังยังไม่พอ ยังต้องหวังผู้อื่นช่วยอยู่ ไม่เป็น **อตฺตา หิ อตฺตโน นาโถ** ยังต้องหวังพึ่งผู้อื่น เพราะฉะนั้นการหวังพึ่งผู้อื่นก็เข้ากับการเมตตาสงเคราะห์โลก เราก็สงเคราะห์ไปอย่างนั้น ๆ ละ สำหรับเจ้าของเองหมดโดยสิ้นเชิง ไม่มีอะไรเหลือแล้ว หมดจริง ๆ ไม่คำนึงถึงเรื่องความเกิด

ความตาย หมดไปตามๆ กันแล้ว นี่ละการประพฤติปฏิบัติธรรม ขอให้ท่านทั้งหลายปฏิบัติ

ธรรมนี้เป็นธรรมสวากขาตธรรมของพระพุทธเจ้า เป็นศาสดาองค์เอกมาสอนโลก จะผิดไปที่ไหน ขึ้นชื่อว่าศาสดาองค์เอกนำธรรมมาสอนโลกต้องถูกต้อง เรียกว่าสวากขาตธรรม ตรัสไว้ชอบแล้วทั้งนั้น ขอให้พากันตั้งใจปฏิบัติให้ชอบธรรมเถอะ ทางที่ถูกต้องจะใกล้เข้ามาชิดเข้ามา ก้าวออกไปหนึ่งก้าวสองก้าวใกล้ความสิ้นทุกข์ไปโดยลำดับ จนกระทั่งถึงความบริสุทธิ์หมด ความทุกข์ทั้งหลายไม่มีเหลือ เหลือแต่ธาตุขันธ์ ธาตุขันธ์ดับไปแล้วจิตก็เป็นธรรมธาตุ

นี่ละจิตเป็นธรรมธาตุจิตสุดขีดสุดแดนสุดสมมุติทั้งหลายแล้วจิตนี้เป็นธรรมธาตุ จะเรียกว่าจิตไม่ได้นะ เป็นธรรมธาตุ นี่ละการปฏิบัติธรรมให้ตั้งใจปฏิบัติให้เห็นอย่างนี้ อย่าพากันโลเลโลกเลก ตื่นลมตื่นแล้งตื่นมืดตื่นแจ้งตื่นสว่าง มันมีมาตั้งกัปตั้งกัลป์แต่กาลไหนๆ ส่วนการเกิดการตายของเราก็แบกหามกันไปตามมืดตามแจ้ง ทีนี้สลัดอันนี้ออกด้วยความยึดถือมืดแจ้งเดือนดาวตะวันอะไรนี้ออกจากใจหมด ขาดสะบั้นจากใจ ใจก็เป็นใจที่บริสุทธิ์วิมุตติหลุดพ้น นั่นละพ้นจากทุกข์พ้นที่ใจ ไม่ได้พ้นที่ไหน

ขอให้ท่านทั้งหลายจำให้ดี เกิดมาชาตินี้ก็หมดละ ในชาตินี้หมดภูมิละ จะก้าวไปที่ไหน ความรู้สึกคือจิตไม่คิด จะก้าวถอยกลับก็ไม่มี จะก้าวหน้าต่อไปอีกก็ไม่มี พอแล้วด้วยความรื่นเริงบันเทิง พอแล้วด้วยความอัศจรรย์ภายในจิตนี้ถูกต้อง อย่างอื่นไม่มี การประกอบความพากเพียรก็เปลี่ยนอิริยาบถ แล้วพิจารณาธรรมทั้งหลายลึกตื้นหยาบละเอียดไปเท่านั้น เช่นเดินจงกรม อย่างพระพุทธเจ้าท่านก็เดินจงกรม พระสาวกทั้งหลายท่านสิ้นกิเลสแล้วท่านก็เดินจงกรม

การเดินจงกรมของท่านนั้นเป็นการเปลี่ยนอิริยาบถหนึ่ง เป็นการพิจารณาธรรมลึกตื้นหยาบละเอียดกว้างแคบทั้งหลายหนึ่ง พระสาวกก็เหมือนกันท่านไม่ได้เดินจงกรมเพื่อละกิเลสถอนกิเลส เหมือนพวกเราทั้งหลายที่หาบแต่กิเลสอยู่นี้ ท่านหมดกิเลสแล้วท่านเดินด้วยความหมดกิเลส ยืนเดินนั่งนอนด้วยความสิ้นกิเลสไม่มีอะไรเหลือภายในพระทัยภายในใจของพระพุทธเจ้าเลย

นั่นละที่เราเรียกว่า **พุทฺธํ สรณํ คจฺฉามิ ธมฺมํ** ก็คือธรรมอันเลิศ **สงฺฆํ สรณํ คจฺฉามิ** ก็คือพระสงฆ์ประเภทนี้เอง ประเภทที่ว่าสิ้นกิเลสแล้ว

เป็น**สงฺฆํ**ของพวกเรา **สรณํ คจฺฉามิ** ขอให้พากันปฏิบัติให้เป็นสรณะของตัวเองก่อนนะ ปฏิบัติตัวเองให้เป็นที่พึ่งของตัวเองอย่างสมบูรณ์แล้วก็เป็น**สรณํ คจฺฉามิ** ต่อจากนั้นก็เป็น**สรณํ** ของโลกต่อไป ให้พากันจำเอานะ

เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๕๑ เปิดโลกธาตุ

วัดนี้ก็เป็นวัดที่ระลึกของเรา แต่ก่อนเราขึ้นไปอยู่บนเขา ข้างล่างสิ่งก่อสร้างเหล่านี้ไม่มี มาก็ขึ้นบนเขาข้างบนอากาศดี เรียกว่าดีมาก ขึ้นอยู่บนหลังเขาแล้วอากาศรู้สึกว่าแผ่วเบาอยู่บนหลังเขา ไปภาวนาอยู่ที่นั่น อันนี้มาปลูกสร้างทีหลัง วัดนี้ก็ลืมไม่ได้อีกเหมือนกัน นี่ละฟาดกิเลสพังทลายลงบนเขาลูกนี้แหละ เราไม่ได้ลืมนะ วันที่ ๑๕ พฤษภา ๒๔๙๓ เวลา ๕ ทุ่มพอดี อยู่บนหลังเขา ฟัดกิเลสขาดสะบั้นลงไปอยู่บนหลังเขาลูกนี้ **เราไม่ลืมนะ จึงเป็นวัดที่สำคัญมากในชีวิตของเรา** มาภาวนาอยู่เรื่อย ๆ เพราะเห็นว่าอากาศมันดีมาบ่อย ตอนนั้นท่านอาจารย์กงมาท่านอยู่ที่นี่ มาภาวนาอยู่ที่นี่

นี่ละกิเลส พูดให้มันชัดเจนว่าเป็นวัดที่ลืมไม่ได้จนกระทั่งวันตาย **กิเลสขาดสะบั้นลงบนหลังเขาวัดดอยธรรมเจดีย์ ไม่ลืม วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๔๙๓ กิเลสพังลงจากใจเป็นเวลา ๕ ทุ่มพอดี** เหมือนฟ้าดินถล่มนะ เพราะฉะนั้นวัดนี้เราจึงลืมไม่ได้ ตั้งแต่นั้นมาจิตก็สว่างจ้า บอกให้ตรงไปตรงมาเลย คือหลังเขาวัดดอยธรรมเจดีย์นี้เอง เป็นที่สงบสงัด บิณฑบาตก็ไปบ้านนาสีนวล เดินบิณฑบาตลงไปนี้ดูเหมือนชั่วโมงกับ ๒๕ นาทีหรือไงผมลืม ๆ คือเดินลงไปนี่ทั้งไปทั้งกลับดูเหมือนชั่วโมง ๒๕ นาที ถ้าจำไม่ลืม ไกลอยู่นะจากนี้ไปวัดนาสีนวลดูเหมือน ๓ กิโล เดินตัดเขาลงไป

นี่ละที่ว่าวัดนี่เป็นที่ระลึกไม่ลืมก็คือวัดดอยธรรมเจดีย์ บนหลังเขาวัดดอย กระต๊อบเล็ก ๆ เรามาทีไรเราต้องขึ้นไปที่นั่น เดี๋ยวนี้กระต๊อบนั้นดูเหมือนจะรื้อไปแล้วมั้ง เล็ก ๆ อยู่ที่หน้าพระยืน พระอยู่ข้างบน กระต๊อบเล็ก ๆ หันหน้ามาทางพระ เรามาอยู่ที่นั่น นั่นก็เวลา ๕ ทุ่มพอดี กิเลสขาดสะบั้นลงไปเป็นเวลา ๕ ทุ่ม วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๔๙๓ เพราะฉะนั้นจึงเป็นวัดที่ลืมไม่ได้เลย การบำเพ็ญนี้สะดวกมาก ทั้งคืนทั้งวันสงัดเงียบเลย ตั้งหน้าตั้งตาภาวนาจริง ๆ มาอยู่ที่นี่

นี่ก็ขอให้ภาวนากันนะพระเรา อย่าอยู่เฉย ๆ ไม่เกิดประโยชน์อะไร นั่งที่ไหนยืนเดินนั่งนอนให้มีสติติดแนบอยู่กับตัว ถ้าสติมีแล้วกิเลสจะไม่เกิด กิเลสจะเกิดทางสังขาร สังขารนี้จะเกิดมาจาก **อวิชฺชาปจฺจยา** แล้วก็ **สงฺขารา** อวิชชาหนุนให้เกิดเป็นสังขาร กิเลสสังขารสมุทัยขึ้นมา เมื่อมีสติแล้วสังขารก็ไม่เกิด จิตก็สงบร่มเย็นได้ นั่นละการภาวนา ให้พินิจพิจารณา วัดนี้ก็เป็นวัดสำคัญของเราวัดหนึ่ง เป็นวัดที่เราลืมไม่ได้เหมือนกันวัดนี้ ตั้งแต่นั้นมาก็ไปมาเรื่อย ท่านอาจารย์กงมาท่านอยู่ที่นี่

นั่นละที่ทรงมรรคทรงผลทรงอยู่กับสติเป็นความเพียร ถ้ามีสติแล้วกิเลสไม่เกิด กิเลสจะเกิดทางสังขาร พอเราเผลอนี้สังขารจะเกิด เพราะเกิดจากอวิชชา **อวิชฺชาปจฺจยา สงฺขารา สงฺขารปจฺจยา วิญฺญาณํ** ไปเรื่อยติดต่อสืบเนื่องกันไม่มีสิ้นสุด ถ้าสติไม่มีเกิดตลอด กิเลสเกิดตลอด ธรรมไม่มีทางเกิดได้เลย เวลาสติมีอยู่แล้วกิเลสก็ไม่เกิด ใจก็มีความสงบร่มเย็น จากนั้นก็สว่างไสวได้ นั่นละนักภาวนาให้เป็นอย่างนั้น

เพียงแต่มานั่งภาวนาเฉย ๆ สักแต่ว่านั่งไม่พินิจพิจารณาการดำเนินของตัวเองไม่เกิดประโยชน์ การภาวนาสติเป็นสำคัญมากทีเดียว ถ้าขาดสติไปเมื่อไรนั่นละคือขาดภาวนา จะนั่งก็เป็นหัวตอ จะนอนก็เป็นขอนซุง จะเดินก็เป็นตุ๊กตาเคลื่อนไหวไปมาเท่านั้น ไม่เกิดประโยชน์ถ้าไม่มีสติครอบอยู่ที่หัวใจ ถ้าใจมีสติอยู่ที่ไหนเป็นความเพียร กิเลสเกิดไม่ได้ ให้พากันตั้งอกตั้งใจพิจารณาอย่างนั้นนี่ได้ดำเนินมาหมดแล้วจึงได้มาเล่าให้หมู่เพื่อนฟัง ไม่ใช่มาเล่าสุ่มสี่สุ่มห้า

สติเป็นสำคัญมากในการประกอบความพากเพียร หรือหน้าที่การงานทุกอย่าง ถ้าขาดสติการงานผลก็ไม่สมบูรณ์ ถ้าสติดีแล้วการงานก็เป็นไปเพื่อความเรียบร้อย ยิ่งการภาวนานี่เหมือนกัน การภาวนายิ่งใช้สติมากมาย จากนั้นก็

มีปัญญาพิจารณาสอดส่อง ถ้าไม่มีปัญญาก็เอาอีกแหละ แต่อย่างไรก็ตามขอให้มีสติ สติรวบรวมทุกสิ่งทุกอย่าง ปัญญาความแยบคายทั้งหลายจะค่อยเกิดขึ้นจากสติเป็นพื้นฐาน ถ้าไม่มีสติไม่ดี

นี่เราก็แก่แล้วนะ ผมอายุกำลังจะ ๙๕ เต็มแล้ว ๙๔ ปีกับ ๕-๖ เดือนแล้วมั้ง อยู่ไม่นานก็จะไปแล้วแหละ เพราะมันมาถึง ๙๔ ปี ๖ เดือน กำลังจะ ๙๕ ปีแล้ว บวชมานี้ก็ได้ ๗๓-๗๔ ปี ออกปฏิบัติตั้งแต่พรรษา ๗ พอเรียนจบเรียบร้อยตามความมุ่งหมายแล้วได้พรรษา ๗ ก็ออกปฏิบัติตั้งแต่บัดนั้นจนกระทั่งป่านนี้เรื่อยมา มีแต่ฟัดกับกิเลสทั้งนั้นๆ เป็นเวลา ๙ ปีตั้งแต่ออกพรรษา ๗ ออกปฏิบัติ ขึ้นเวทีฟัดกับกิเลสจนกระทั่งพรรษา ๑๖ วันที่ ๑๕ พฤษภา ๒๔๙๓ เวลา ๕ ทุ่ม นั่นเป็นเวลาตัดสิน **คือผลรายได้อันสมบูรณ์ของใจที่เกิดขึ้นจากการภาวนา ก็มาเกิดที่นี่ ไม่เกิดที่ไหน เกิดที่วัดดอยธรรมเจดีย์นี้**

เมื่อบ่ายวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๑
กิเลสขาดสะบั้นลงจากหัวใจบนหลังเขาลูกนี

"อัฐิของท่านกลายเป็น
พระธาตุนะเจ้าคุณเขียน
ถ้าอัฐิกลายเป็นพระธาตุแล้ว
แน่นอน"

เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๔๒
[illegible]

หลวงปู่เขียน ฐิตสีโล

[illegible]วน อำเภอคำม่วง
จังหวัดกาฬสินธุ์

หลวงปู่เขียน นี่ก็กลายเป็นพระธาตุ ท่านอยู่ธรรมดาท่านเงียบนะ ท่านลาออกมาอยู่ภาวนา ท่านส่งพระเณรมาหาเรา ส่งองค์นี้มาแล้วขอองค์นั้นกลับคืนไปส่งองค์นี้มาอีก เราก็ไม่ทราบเหตุผลกลไกอะไร ที่ไหนได้เวลาตายอัฐิท่านกลายเป็นพระธาตุ เราสืบถามเพราะเหตุไร โอ๋ย เทปเราอยู่ในนั้น กลางคืนท่านฟังเทศน์ใครไปยุ่งได้เมื่อไร ไปยุ่งไม่ได้นะ พอตกค่ำเข้ามาท่านจะเอาเทปเราละไปฟังอ๊อด ๆ ๆ อยู่คนเดียว จึงมารู้ได้ อ๋อ อย่างนี้เอง ท่านส่งพระเณรท่านมาวัดนี้ แล้วเอาองค์นี้ไปเอาองค์นั้นมาอยู่อย่างนั้นละเรื่อย ๆ เราไม่ทราบเหตุผลต้นปลายอะไร เวลาทราบทีหลังว่าอัฐิท่านกลายเป็นพระธาตุ เป็นอย่างไรบทเวลาถามดูจริง ๆ โอ๋ เทปเราเต็มอยู่ในกุฏิท่าน พอค่ำท่านจะเปิดเทปฟังตลอด เราจึงว่า โอ๋ย ท่านสนใจปฏิบัติมาตั้งแต่นั้น **อัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุนะเจ้าคุณเขียน ถ้าอัฐิกลายเป็นพระธาตุแล้วแน่นอน** แน่นอนในสายตาประชาชน

เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒ ช่วยเหลือจนตังเนือตังตัวได้

"เอาละนะ จะกลับล่ะ
ไม่มีอะไรจะเตือนกันหรอกนะ
กรรมฐานใหญ่เหมือนกัน"

หลวงตากล่าวกับหลวงปู่บุญจันทร์ คราวเยี่ยมอาพาธ
ณ วัดป่าสันติกาวาส จากหนังสือหยดน้ำบนใบบัว

หลวงปู่บุญจันทร์ กมโล

วัดป่าสันติกาวาส อำเภอไชยวาน
จังหวัดอุดรธานี

เออใช่วัดไชยวาน**ท่านบุญจันทร์ นั่นก็ลูกศิษย์ล่ะ** ท่านบุญจันทร์ลูกศิษย์ ท่านป่วยหนักเราก็ไปเยี่ยมนะ ท่านบุญจันทร์เวลาท่านป่วยหนักเราไปเยี่ยม ไปเยี่ยมพอดีแล้วเราก็ดูอาการ อาการเพียบมากน่าจะไม่พ้นวันพรุ่งนี้ไป วันพรุ่งนี้เราจะมาว่าอย่างนั้นนะ พอฉันเสร็จแล้วเราจะมา เหมือนว่าท่านรอ ลมหายใจรอเราอยู่นะ พอฉันเสร็จแล้ว เราก็ออกเดินทางไปเลย ท่านเหมือนว่าหายใจรอเรา พอเราไปถึงปั๊บ ยังอยู่นะเราว่า พอไปเข้าไปถึงตัวเลย ยังอยู่นะ มาถึงแล้ว ทีนี้พอเรายืนอยู่นะ เรายังไม่นั่งนะ ยังอยู่นะ ลมหายใจคอยกันนี่นะ เราว่าอย่างนั้นละ พอเราไปยืนอยู่นี้ดับ ขณะนั้นเลย พอเราไปถึงไปยืนดู อ๋อ..ยังอยู่ เพียบมาก แล้วพอว่าอย่างนั้นดับเดี๋ยวนั้นเลยนะ เหมือนว่าลมหายใจ คอยเรา..ท่านบุญจันทร์

เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๓ ลมหายใจคอยเรา

"ลูกศิษย์ก้นกุฏิของหลวงปู่มั่น
ใครจะเกินอาจารย์เจี๊ยะ"

เมื่อวันที่ ๒๙ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๓๖
ถึงนิพพานแล้วไม่ตายไม่เปลี่ยนแปลง

หลวงปู่เจี๊ยะ จุนโท

วัดป่าภูริทัตตปฏิปทาราม [illegible]
จังหวัดปทุมธานี

พอพูดอย่างนี้ก็ระลึกถึงอาจารย์เจี๊ยะผ้าขี้ริ้วห่อทองนะ**ลูกศิษย์ก้นกุฏิของหลวงปู่มั่นใครจะเกินอาจารย์เจี๊ยะ** ทุกสิ่งทุกอย่างเหมือนพ่อกับลูก ท่านเมตตามากทีเดียว ทางนี้ก็เป็นนิสัยเจ๊ก ท่านก็นิสัยเด็ดเดี่ยวทุกอย่าง เข้ากันได้ผางเลย ๆ เวลาคุยกันเหมือนพ่อแม่กับลูกคุยกัน พอมีอะไรเอะอะนี่เปรี้ยงปร้าง ๆ หลวงปู่มั่นซัดหน้าผากอาจารย์เจี๊ยะ ใส่กันเปรี้ยงปร้าง ๆ สักเดี๋ยวเงียบเลย ลงมา "เรื่องอะไรตะกี้นี้" "อ๋อไปทำไอ้นั้น ผิด ท่านก็เขกเอาละซิ" ท่านไม่เห็นว่าท่านดีนะ ท่านพูดเป็นธรรมทั้งนั้น เราฟังหมด

วันที่ ๒๔ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๔๖ ถึงนิพพานแล้วไม่ตายไม่เปลี่ยนแปลง

จิตท่านก็ภูมิสูงสูงเต็มที่ละจิตอาจารย์เจี๊ยะเคยเล่าภาวนาให้ฟังตั้งแต่อยู่กับหลวงปู่มั่นด้วยกันจิตท่านเป็นมาตั้งแต่ต้นนะ ออกบวชทีแรกก็เป็นลูกศิษย์ท่านอาจารย์กงมา แล้วก็ติดสอยห้อยตามเข้ามาถึงพ่อแม่ครูจารย์มั่น จากนั้นก็พันกันมาเลย จิตท่านดี นี่ท่านก็เสียไปแล้ว ก็ให้ท่านบุญช่วยเป็นสมภารแทน ประชุมกัน ให้เราเป็นประธานการประชุม เราก็ถามองค์ไหนบ้างที่จะเป็นที่ไว้วางใจได้สำหรับวัดนี้ ท่านก็ชี้บอกท่านบุญช่วย เป็นผู้ตั้งอกตั้งใจดีตลอดมา เราก็เลยมอบให้ท่านบุญช่วยเป็นสมภารวัดปทุมธานี แทนอาจารย์เจี๊ยะที่เสียไป

เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐ เมื่อปฏิบัติดีอยู่แล้วอย่ามากวน

"อย่าว่าแต่ธรรมยุต มหานิกาย
ผู้อื่นก็มีสิทธิเหมือนกัน"

เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๔๐
การสอนนี้ไม่ผิด

หลวงปู่ชา
สุภัทโท

วัดหนองป่าพง อำเภอวารินชำราบ
จังหวัดอุบลราชธานี

อย่าว่าแต่ธรรมยุต มหานิกาย ผู้อื่นก็มีสิทธิเหมือนกัน สังคมยอมรับแล้ว ท่านไม่ให้ญัตติ **อย่างอาจารย์ชา นี่อัฐิของท่านก็กลายเป็นพระธาตุ นี่ก็ลูกศิษย์หลวงปู่มั่น** มาหนองผือ ได้มาพบกันที่หนองผือ อาจารย์ชา วัดหนองป่าพง ท่านมาศึกษาอบรมอยู่กับพ่อแม่ครูจารย์มั่นที่วัดหนองผือ ตอนนั้นเราอยู่ที่นั่น จากนั้นท่านก็มาเยี่ยมเราที่นี่ เราไปเยี่ยมท่านไม่พบเพราะท่านไม่อยู่ แล้วท่านก็มาหาเราอีก อาจารย์มี โคราช ก็อัฐิกลายเป็นพระธาตุเหมือนกัน มีสิทธิเหมือนกันดังท่านพูดเห็นไหมล่ะ ใครตั้งใจประพฤติปฏิบัติ ชื่อนามตั้งไว้อย่างนั้นแหละ ตั้งแต่เป็ดแต่ไก่มันก็ยังมีชื่อ ท่านว่า สังคมยอมรับแล้ว ธรรมยอมรับแล้ว เอาเถอะ ท่านว่างั้น ท่านไม่ให้ญัตตินะท่านเหล่านี้ ฝ่ายมหานิกายจึงยังมากอยู่ ท่านไม่ให้ญัตติ ประโยชน์จะคับแคบไม่กว้างขวาง เห็นไหมท่านพูดเพื่อประโยชน์ส่วนรวมทั้งนั้น

ฝ่ายมหานิกายมีแต่ลูกศิษย์หลวงปู่มั่นทั้งนั้นนะ ผู้ใหญ่ ๆ คือท่านห้ามไม่ให้ญัตติ ท่านเหล่านั้นเคารพหลวงปู่มั่นอยู่แล้วก็ยอมรับ ๆ เพราะฉะนั้นฝ่ายมหานิกายจึงแตกกระจายออกไปอย่างว่า เป็นมรรคเป็นผลทั่วกันไปหมด นั่นท่านคิดถึงประโยชน์ส่วนรวมส่วนใหญ่

เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๐ การสอนนี้ไม่ผิด

พระอาจารย์ประสพไชย กันตสีโล

พระอาจารย์อนันต์ อกิญจโน

พระอาจารย์อัครเดช ถิรจิตโต

"เอ้อ เอาละใช้ได้แล้ว
นั่นละคานอวิชชา
ตั้งแต่นั้นมาเราก็หายสงสัย"

เมื่อวันที่ ๙ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๘๐
คานอวิชชาหัก

หลวงปู่บัว สิริปุณโณ

วัดป่าหนองแซง บ้านเกาะหนองแวง
จังหวัดอุดรธานี

งานหลวงปู่ขาว ดูเหมือนงานทำบุญอายุหรือไง เข้ากันได้สนิทเลยนะ นั่นละที่ว่าคานกุฏิหัก กุฏิหลวงพ่อบัว ท่านเตรียมพร้อมไว้แล้วว่าเราจะไป เพราะถามกันแล้วว่า ถ้าหลวงพ่อบัวไปเราจะไป ทางโน้นก็ว่าถ้าอาจารย์มหาบัวไปอาตมาก็จะไป ถ้าอาจารย์มหาบัวไม่ไปอาตมาไม่ไปจะไปเพราะอาจารย์มหาบัวเท่านั้นว่างั้น อันนี้ก็บอกว่า เราจะไปเพราะหลวงพ่อบัวเท่านั้น รับกันเลย ไป ออกจากนี้ก็ไปนิมนต์ทางโน้น ทางโน้นก็บอกว่า ไป ออกจากนี้ คือนิมนต์ท่านแล้ว มาก็มาที่นี่ ท่านก็ทราบแล้วเตรียมพร้อม กุฏิของท่านอยู่นั้น กุฏิเราอยู่นี้ คือเตรียมพร้อมไว้แล้วหลวงพ่อบัว นี่ละเรื่องมันเอาชัดๆ เลยนะ เพราะเราบอกแล้วว่า เราตั้งใจจะไปหาหลวงพ่อบัวอย่างเดียว งานนี้เป็นต้นเหตุเท่านั้น

พอไปคุยกันพอสมควร ลูกศิษย์ลูกหาพระเณรเต็มไปหมด พอเสร็จเรียบร้อยแล้วพระเณรเลิกไป เอาละเลิกกันไปหมด จะคุยธรรมะกับหลวงพ่อบัว บอกเลย เรามานี้มาเพื่อหลวงพ่อบัวเท่านั้น มันขัดอยู่ในหัวใจ เราบอกตรงๆ เลย พอเสร็จแล้วก็ สองต่อสองละทีนี้เอากันละ ขึ้นไป เอ้า ภาวนาตั้งแต่เป็นตาปะขาวมาบวชทีแรกเล่าจนมาถึงปัจจุบันนี้เป็นยังไง เอา เล่ามา เราจะฟังให้ชัดเจน เราข้องใจตลอด เรายังไม่สะดวกใจนะเราบอกตรงๆ เลย เอาวันนี้เปิดให้เราฟัง ท่านก็เล่ามาโดยลำดับๆๆ จนกระทั่งถึงจุดปัจจุบัน พอจุดนี้แล้วหยุดกึ๊ก แล้วเป็นยังไงล่ะถึงนี้แล้วแล้วเจ้าของเข้าใจว่าไง เข้าใจว่าสิ้นแล้ว เข้าใจว่าสิ้นกิเลสแล้ว นั่นละเป็นอย่างนั้น

สองต่อสองนะนี่ พอไปถึงจุดนั้นแล้วหยุดกึ๊ก เอา ๆ เล่าต่อไปซิ หายเงียบ สุดเท่านี้ แล้วเข้าใจว่ายังไงล่ะ เข้าใจว่าสิ้นแล้ว สองต่อสองมันก็พูดกันได้ชัดเจน อ้อ แล้วกัน เอา ที่นี่เราไม่ได้บอกว่าสิ้นไม่สิ้นละ เราไม่บอก เอา ทีนี้เป็นอย่างนี้แล้วให้พิจารณาอย่างนั้น ๆ นะ เราบอกเลย เพราะมันไม่สิ้นนี่ ทางเดินมีอยู่แต่ไม่ไป มันปิดตาหาทางไปไม่ได้ เราก็เปิดทางให้ แล้วห้ามเลย ห้ามไม่ให้หลวงตาลงไปศาลา ผมมานี้ผมมาเพื่อหลวงตาเองนะ งานนี้ผมไม่ถือสำคัญอะไร แต่การลงไปงานผมไป การเทศนาว่าการพอควรเทศน์ก็เทศน์ ไม่ควรเทศน์ก็ไม่เทศน์ แต่หลวงตาไม่ให้ไป

ตั้งแต่นี้ต่อไปเอาให้เต็มเหนี่ยววันนี้ เพราะมันจวนแล้วนี่ มันไปติดอยู่เท่านี้ เหมือนว่ากระดาษบาง ๆ ปิดนี้มันมองไม่เห็น กระดาษบาง ๆ เท่านั้นละไม่ได้ภูเขาทั้งลูกปิดนะ กระดาษบาง ๆ ปิดไว้มองไม่เห็น เท่านั้นแหละ พอเราเปิดกระดาษบาง ๆ ออก เอา ภาวนา นั่นละที่ว่าคานกุฏิหัก กำลังพิจารณาไปถึงจุดที่แกบอกเข้าใจว่าหมดแล้ว เราเปิดทางให้เท่านั้นมันก็ลง นี่ละที่ว่าคานกุฏิหัก พอมาถึงจุดนั้นแล้วผางลงเลย เหมือนคานกุฏิหัก พอจิตทำงานอย่างสนั่นหวั่นไหวหยุดไปแล้วนี้ ดูอะไรกุฏิก็ยังดี ๆ อะไรก็ยังดี ๆ โอ้ นี่คานอวิชชาหักท่านว่า ท่านพูดเองนะ ว่าคานอวิชชาหักว่างั้น

พอสว่างเสียงกึ๊ก ๆ กั๊ก ๆ บันได พอสว่างนะ กุฏิท่านอยู่นั้น กุฏิเราอยู่นี้ กุ๊กกั๊ก ๆ ใครมาที่นั่น กระผมหลวงพ่อบัวเหรอ เอ้อ ๆ ขึ้นมา ๆ ตอนนี้ไม่มีคน เอา ขึ้นมาเลย เอ้า เป็นยังไง ๆ เล่าให้ฟังย่อ ๆ นั่นละคานกุฏิหักก็เป็นหลักฐานพยานกัน เอ้อ เอาละใช้ได้แล้ว นั่นละคานอวิชชา ตั้งแต่นั้นมาเราก็หายสงสัย ไม่พูดกัน พอพูดไปถึงจุดมันรู้เอง ๆ พอพูดเรื่องนี้ก็ไปถึง สาธุ เราไม่ได้วัดรอยหรือไม่ได้ยกตนเทียบท่านหรือสูงกว่าท่านนะ

เมื่อวันที่ ๕ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐ คานอวิชชาหัก

นี่ก็หมดไป ๆ จะทำยังไง ผมวิตกมากจริง ๆ นะ ไม่ใช่ธรรมดา ครูบาอาจารย์ที่คอยให้อรรถให้ธรรมชี้แนวทางที่ถูกต้องแม่นยำ ไม่มีใครเกินอาจารย์ทั้งหลายที่ท่านผ่านไปแล้วเหล่านี้ นับแต่พ่อแม่ครูอาจารย์มั่นลงมา จากนั้นก็ครูบาอาจารย์องค์นั้น ๆ ส่วนมากมีแต่ลูกศิษย์ของท่านทั้งนั้นที่ผ่านไป ๆ หลวงปู่ฝั้น หลวงปู่พรหม มีแต่อย่างเพชรน้ำหนึ่ง ๆ ทั้งนั้น **หลวงปู่บัว หนองแซง** หลวงปู่ขาว วัดถ้ำกลองเพล หลวงปู่คำดี หลวงปู่แหวน หลวงปู่ทั้งหมดเหล่านี้ท่านเป็นอะไร ถ้าในครั้งพุทธกาลจะว่าท่านเป็นพระอะไร ก็ว่าเป็นพระอรหันต์ทั้งนั้น ถ้าไม่ใช่คนตาบอดหูหนวกอย่างพวกเรา ๆ ท่าน ๆ นี้ไปคอยโจมตี เรื่องกิเลสชอบจะโจมตีธรรม ชอบจะทำลายธรรม ถ้าเป็นเรื่องความดีแล้วขึ้นชื่อว่าตัวกิเลสแล้วจะไม่เชื่อเลย นอกจากธรรมเท่านั้นจะเชื่อ

หมดไป ๆ ครูบาอาจารย์ที่ว่า แล้วยังเหลืออยู่ไหนทีนี้ เราจะมานอนใจอยู่เหรอ การแนะนำสั่งสอนทางด้านจิตตภาวนาเป็นของสำคัญมาก ถ้าไม่รู้ไม่เห็นได้ผ่านมาแล้วสอนไม่ถูก เรียนมา ๙ ประโยคก็เรียนมาเถอะ มีแต่ความจำเฉย ๆ ความจริงไม่ปรากฏแล้วเอาอะไรไปสอนใคร ลูบ ๆ คลำ ๆ ทั้งนั้นละ แต่ถ้าลงได้ปรากฏเป็นความจริงขึ้นภายในใจของตัวเองด้วยภาคปฏิบัติแล้วไม่สงสัย จะรู้ชัดเจนทีเดียว การเทศน์การแนะนำสั่งสอนหรือการแก้ไขปัญหาทุกแง่ทุกมุม จะไม่ผิดไม่พลาดไม่ทำผู้มาศึกษาให้ผิดหวัง จะได้เป็นขวัญใจตลอดไปเลย นี่ครูบาอาจารย์ทั้งหลายเหล่านั้นท่านเป็นอย่างนั้น เวลานี้ก็หมดไป ๆ เราจะลูบ ๆ คลำ ๆ ไปไหนทีนี้ หมดไป ๆ แล้ว

เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๒๘ อย่าให้กิเลสหัวเราะ

"ท่านปฏิบัติดี ก็แน่แหละ
องค์นี้อัฐิจะกลายเป็นพระธาตุ
แน่แหละไม่เป็นอื่น"

เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๔๔
องค์นี้องค์หนึ่งที่อัฐิจะกลายเป็นพระธาตุ

หลวงปู่สุวัจน์ สุวโจ

วัดป่าเขาน้อย อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์

ท่านสุวัจน์นี้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบตลอดมา ท่านเป็นลูกศิษย์ของหลวงปู่ฝั้น หลวงปู่ฝั้นก็เป็นลูกศิษย์ของหลวงปู่มั่น อยู่ใกล้เคียงกันตลอดเวลาอยู่สกลนคร ท่านสุวัจน์ก็อยู่กับท่านอาจารย์ฝั้น ท่านอาจารย์ฝั้นก็เข้าออกกับพ่อแม่ครูจารย์มั่นอยู่เสมอ **ท่านปฏิบัติดี ก็แน่แหละ องค์นี้อัฐิจะกลายเป็นพระธาตุแน่แหละไม่เป็นอื่น**

เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๔๕ องค์นี้องค์หนึ่งอัฐิจะกลายเป็นพระธาตุ

ท่านสุวัจน์เป็นพระที่สมควรอย่างยิ่งที่ก่อเจดีย์ ที่บรรดาลูกศิษย์ ผู้ศรัทธาทั้งหลายก่อขึ้นเพื่อสักการบูชาท่านต่อไปจนกระทั่งถึงลูกเต้าหลานเหลน เพราะนี้จะเรียกว่าถูกต้องตามตำรา ที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงไว้ก็ไม่ผิด เพราะเอาตำรามากาง

ตำราคือองค์ศาสดามากาง ก็คือองค์ศาสดาแสดงไว้ ว่าบุคคลที่ควรจะก่อเจดีย์ไว้กราบไหว้บูชานั้นมีอยู่ ๔ ประเภท ๑) พระพุทธเจ้า ๒) พระปัจเจกพุทธเจ้า ๓) พระอรหันต์ ๔) พระเจ้าจักรพรรดิ นี่เป็นผู้สมควรแก่การก่อสร้างเจดีย์ไว้กราบไหว้บูชา ในสถานที่เหมาะสมหรือสมควร เช่น ที่ชุมนุมชนคนหมู่มาก ควรที่ตรงไหนให้ก่อที่ตรงนั้น ๆ ไว้ ตำราคือองค์ศาสดาแสดงไว้ เพราะฉะนั้นการที่จะก่อเจดีย์หรืออะไร ๆ นี้ บรรดาพี่น้องทั้งหลายไม่ค่อยจะคิดกัน ดูจะไม่ได้เห็นในตำราคือองค์ศาสดาประกาศเอาไว้ อย่างนั้นก็เป็นได้ เพราะฉะนั้นการก่อเจดีย์จึงมักจะก่อสุ่มสี่สุ่มห้าไปเลย

เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๔๖ เจดีย์ที่น่ากราบไหว้

"เจ้าคุณพุธท่านก็เป็นพระปฏิบัติดี"

เมื่อวันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๔๔
ที่กรรมฐานรู้ภูมิกัน

หลวงพ่อพุธ ฐานิโย

วัดป่าสาลวัน อำเภอเมือง
จังหวัดนครราชสีมา

เจ้าคุณพุธท่านก็เป็นพระปฏิบัติดี คุ้นกันมากับเรา โอ๋ย คุ้นกันมาแต่ไหนแต่ไรตั้งแต่สมัยเป็นมหาเปรียญด้วยกัน ท่านก็สนใจทางปฏิบัติเรื่อยมาจนกระทั่งท่านจากไป เป็นพระปฏิบัติดีปฏิบัติชอบอยู่ ท่านเทศน์ก็มีคมคายเราฟัง พูดให้ฟังเสียจริง ๆ กรรมฐานอ่านภูมิธรรมกันนี้ไม่ได้อ่านยากนะ ขึ้นเทศน์แม้จะเทศน์ประชาชนก็ตาม มันหากมีแย็บออกมาจับจนได้นั่นแหละ แสดงว่าเทศน์มีภูมิ อยู่ในภูมิไหน ๆ มันจะค่อยบอกไปเรื่อย ๆ แย็บออกมาตรงไหน ๆ ออก จะจับไปเรื่อย ๆ คือไม่รู้ออกไม่ได้ ความจริงว่าอย่างนั้นนะ

ธรรมความจริงในหัวใจนี้ เจ้าของไม่รู้แสดงออกไม่ได้ ไม่เหมือนปริยัติ ปริยัติไม่รู้ก็พูดได้ แต่มันพูดอย่างผิวเผินฟังมันก็รู้ พูดแย็บออกมาจากความจริงนิดหน่อยรู้ทันที ๆ เลย นี่ละพระฝ่ายปฏิบัติท่านดูกัน ดูด้วยการสนทนา หรือมีญาณดูกันก็ได้ มันมีอยู่สองสามประเภท ๑) มีจิตส่งดูกันก็ได้ ๒) เวลาสนทนาธรรมะกัน ภูมิอรรถภูมิธรรมก็ได้ ๓) เวลาท่านเทศนาว่าการในที่ต่าง ๆ จับได้ ๆ เป็นสามขั้น อย่างน้อยเป็นสามขั้น พระกรรมฐานท่านคุยกันท่านคุยอย่างนั้นนะ ท่านไม่ได้เอาตำรับตำรามาพูด นั้นเป็นแบบแปลนกางเอาไว้เพื่อจะก้าวเดิน แล้วได้ผลยังไงก็เข้ากันได้กับแปลน ๆ นั่นภาคปริยัติ ภาคปฏิบัติ ปฏิเวธ สามประเภท

เมื่อวันที่ ๓ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๔๔ ที่กรรมฐานรู้ภูมิกั

"นี่บ่งบอกแล้ว
อัฐิลงได้กลายเป็นพระธาตุแล้ว
คือเป็นพระอรหันต์ล้วนๆ"

เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๔๒
อัฐิเป็นพระธาตุสองวงศ์

หลวงปู่จวน
กุลเชฏฺโฐ

วัดภูทอก อำเภอศรีวิไล จังหวัดหนองคาย

ท่านสิงห์ทองนี้อัฐิกลายเป็นพระธาตุนะ ท่านจวนอัฐิกลายเป็นพระธาตุเหมือนกัน นี่บ่งบอกแล้วจะตายด้วยกันกี่คนที่ตกเครื่องบินตายด้วยกัน แล้วแยกออกมาแล้วมีที่อัฐิกลายเป็นพระธาตุเพียงสองราย คือท่านจวน-ท่านสิงห์ทอง **นี่บ่งบอกแล้วอัฐิลงได้กลายเป็นพระธาตุแล้วคือเป็นพระอรหันต์ล้วน ๆ** ตกเครื่องบินตอนนู้นมีสององค์นะ (ที่อัฐิเป็นพระธาตุ)

หมดไป ๆ ละวงกรรมฐานเรา ผู้นำที่ดีงามนะหมดไป การแนะนำสั่งสอนผู้สอนต้องแม่นยำ ความรู้ในขั้นไหนก็สอนไปถึงขั้นนั้น เลยนั้นไปก็ไม่แน่นัก ลูบ ๆ คลำ ๆ ถ้าอยู่ในภูมิธรรมที่เจ้าของรู้แล้วสอนไปตรงไหนถูกต้องไปตรงนั้น ท่านสิงห์ทองก็อัฐิกลายเป็นพระธาตุ ท่านจวนก็เหมือนกัน มีอยู่สององค์ ท่านจวนตกเครื่องบิน ท่านสิงห์ทองตกเครื่องบิน อัฐิกลายเป็นพระธาตุสององค์

เมื่อเช้าวันที่ ๔ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒ อัฐิเป็นพระธาตุสององค์

"อย่างนั้นละไปเงียบๆ ไปเลย
สุกขวิปัสสโก รู้อย่างเงียบๆ"

เมื่อเช้าวันที่ ๒๙ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๔๓
สิ้นสุกขวิปัสสโก

พระอาจารย์
สิงห์ทอง ธัมมวโร

วัดป่าแก้วชุมพล อำเภอสว่างแดนดิน
จังหวัดสกลนคร

ท่านสิงห์ทององค์หนึ่งเราได้ชม ชมมาแต่ต้นท่านสิงห์ทอง ไม่ชอบก่อสร้างนี่อันหนึ่งนะ เรื่องก่อสร้างละไม่เอา ให้มีงานนั้นงานนี้ท่านก็ไม่เอา อันนี้ดีท่านสิงห์ทอง **เวลาท่านเสียแล้วอัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุนะท่านสิงห์ทอง** อัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุออกมา เป็นเม็ดเท่าเม็ดข้าวโพด ท่านเรียกว่าอัฐิกลายเป็นพระธาตุ ถ้าไม่เป็นก็เป็นกระดูกธรรมดาเหมือนเรา เหมือนกระดูกคนทั่ว ๆ ไป ถ้าจิตบริสุทธิ์แล้วอัฐิกลายเป็นพระธาตุแล้วมันจะเป็นเม็ด ๆ ออกมา อย่างหลวงปู่มั่นเราก็เหมือนกัน อัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุเป็นเม็ด ๆ ละ

เมื่อวันที่ ๓ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒ ธรรมอยู่ศูนย์กลาง

"นิพพานไม่ใช่ผู้รู้คืออันนั้นเอง
ท่านพูดปั๊บเข้ากันทันทีเลย
เราพูดจริงๆ เราหาที่ค้านท่านไม่ได้
ท่านหล้าพูด"

เมื่อวันที่ ๒ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๑๐
นิพพานไม่ใช่ผู้รู้

หลวงปู่หล้า เขมปัตโต

วัดภูจ้อก้อ อำเภอหนองสูง
จังหวัดมุกดาหาร

ท่านหล้า ภูจ้อก้อ ก็อยู่หนองผือด้วยกัน นี่เราเป็นคนแนะนำ เพราะท่านชอบข้อวัตรปฏิบัติต่อครูบาอาจารย์ เราก็แนะนำให้รู้จักวิธีปฏิบัติท่านด้วยวิธีการใดอะไร เราเป็นคนแนะนำให้ทั้งนั้น พอหลวงปู่มั่นมรณภาพแล้วท่านก็เลยไปอยู่ด้วยที่ห้วยทราย ทีนี้พอเราเอาโยมแม่มาบวช ท่านก็เลยอยู่ที่นู่น ออกจากนี้เราก็ไป ท่านเลยอยู่ที่นั่นแล้วเสียที่นั่น เหล่านี้มีแต่อยู่ด้วยกันนาน ๆ ทั้งนั้น ที่นานมากก็ท่านบุญมี อันดับต่อมาก็ ธรรมลี ท่านเพียร ท่านสิงห์ทอง พวกนี้เป็นเนื้อหนังของวัดป่าบ้านตาดทั้งนั้น มาอยู่นี้นาน

เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๔๕ ข้าศึกศัตรูต่อกรรมฐาน

อย่างที่ท่านหล้าเขียนไว้นั้น เราไปภูจ้อก้อเราไปอ่าน นั่นเห็นไหมไม่ได้ค้านกันนะ เราจำไม่ได้แต่ลงปั๊บทันทีเลย เห็นไหมล่ะค้านกันได้ที่ไหน นิพพานไม่ใช่ผู้รู้ แล้วอะไรพูดต่อไปนั้น คือธรรมชาติที่ว่านิพพานคือผู้รู้นี้มันอยู่ในวงขันธ์นี้เท่านั้น ที่รู้เด่น ๆ ชัด ๆ อยู่ในวงขันธ์นะ ที่สุดจุดหมายปลายทางที่ใครจะคาดไม่ได้ แต่ตัวเองรู้หากพูดไม่ได้เลย อันนั้นละที่ท่านพูด นิพพานไม่ใช่ผู้รู้คืออันนั้นเอง ท่านพูดปั๊บเข้ากันทันทีเลย นั่นเห็นไหมล่ะ **เราพูดจริง ๆ เราหาที่ค้านท่านไม่ได้ท่านหล้าพูด เอ้อ อย่างนี้ซี** เข้าปึ๋งเลยทันที คำนี้เราก็ไม่เคยพูด รู้ก็รู้อยู่ธรรมดาไม่เคยพูด พอไปเห็นท่านหล้าที่เขียนไว้ นิพพานไม่ใช่ผู้รู้ นั่น ผู้รู้จริง ๆ มันเต็มอยู่นี้ที่โลกเห็นกันอยู่รู้กันอยู่เต็มตัว ๆ นี้บริสุทธิ์แล้วก็ว่าผู้รู้นี้จะเป็นนิพพาน ไม่ใช่

เมื่อวันที่ ๒ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๔๖ นิพพานไม่ใช่ผู้รู้

"ท่านเพียรเพชรน้ำหนึ่ง
ถ้าในครั้งพุทธกาลท่านเรียกว่า
เป็นพระอรหันต์"

เมื่อวันที่ ๑๐ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๔๒
ครั้งพุทธกาลเรียกผู้สิ้นกิเลสเป็นพระอรหันต์

หลวงปู่เพียร วิริโย

วัดป่าหนองกอง อำเภอบ้านผือ
จังหวัดอุดรธานี

ท่านเพียรเป็นพระที่สมควรแก่อนุสรณ์ทุกอย่าง จะก่อเจดีย์ก็ได้ อะไรก็ได้ พูดชัดเจนเลยว่าเป็นผู้สิ้นกิเลสโดยสิ้นเชิง..ท่านเพียร ทุกอย่างรอบตัวบอกหมดเลย มันก็แปลกอยู่นะ เครื่องบริขงบริขาร อยู่ในนั้นเลยกลายเป็นพระธาตุไปหมด แปลกอยู่นะ เจ้าของเป็นคนเดียว ของนอกตัวเองออกไปกลายเป็นพระธาตุอะไร..ท่านเพียร อนุญาตแล้วนะ พระผู้ควรแก่การเคารพสักการบูชาก็คือพระพุทธเจ้าหนึ่ง พระปัจเจกพุทธเจ้าหนึ่ง พระเจ้าจักรพรรดิหนึ่ง พระอรหันต์หนึ่ง ท่านบอกไว้ชัดเจน ท่านเพียรสมควรก่อเจดีย์ได้แล้ว ไม่ใช่จะก่อสุ่มสี่สุ่มห้า หมาตายในวัดก็ไปก่อเจดีย์ พิลึกนะ อย่างนั้นไม่เอา ทำไม่มีหลักมีเกณฑ์ อันนี้สมควรจะก่อเจดีย์ไว้กราบไหว้บูชาได้แล้ว ตามที่ท่านอธิบายไว้ในตำรับตำราเป็นประเพณีดีงาม องค์นี้ก็ควร

เราอนุญาตแล้วด้วยเหตุผล ท่านเพียรนี้สิ้นสุดทุกอย่างแล้ว บอกชัดเจนเลย สิ้นสุดทุกอย่าง สมควรจะก่อเจดีย์กราบไหว้บูชาได้แล้ว เราเห็นด้วย เขามาเล่าเรื่องทุกอย่างให้ฟัง เรียบร้อยแล้ว เรียกว่าเป็นผู้บริสุทธิ์สุดส่วน ในสมัยปัจจุบันเรียกว่าเป็นพระอรหันต์ พูดชัด ๆ อย่างนี้ละ ท่านเพียร

เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๓ ท่านเพียรสมควรก่อเจดีย์

"พูดชัดเจนเลยว่าเป็นผู้สิ้นกิเลสโดยสิ้นเชิง..ท่านเพียร"

เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๕๓ ท่านเพียรสมควรก่อเจดีย์

"ความจริงท่านสั่งสมธรรม
ที่เลิศเลอลำพังคนเดียว"

เมื่อเช้าวันที่ ๑๒ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๐
เพชรน้ำหนึ่งของพุทธศาสนาแห่งชาติไทย

หลวงปู่ผาง ปริปุณโณ

วัดป่าประสิทธิธรรม อำเภอบ้านดุง
จังหวัดอุดรธานี

หลวงพ่อผาง ดงเย็น และพ่อผาง ขอนแก่น มัญจาคีรี **ผางนี้ก็อัฐิกลายเป็นพระธาตุ คือเป็นพระวัดป่าบ้านตาดนั้นแหละ** ท่านอยู่บ้านดงเย็น เวลาท่านจะเสียท่านออกมาจากวัดป่าบ้านตาดท่านมาอยู่ที่บ้านดงเย็นเสียเงียบ ๆ เลย กลางคืนดึกสงัดเสียเงียบ ๆ เสร็จแล้วอัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุ ท่านผางนี่ ท่านผางนี้เงียบมากจนคนเข้าใจผิดท่านก็มี คือท่านไม่ค่อยสนใจกับใคร อยู่ในวัดในวาพระเณรมีจำนวนมากน้อยท่านไม่ค่อยสนใจกับใครท่านอยู่ลำพังท่าน ๆ องค์เดียว ๆ พระบางองค์เข้าใจท่านผิดแม้อยู่ในวัดเดียวกันก็ยังเข้าใจท่านผิด ท่านทำไมลักษณะเงียบ ๆ ขรึม ๆ มักจะอยู่คนเดียว เขาอยากจะว่าเซ่อ ๆ แต่เขาไม่กล้าพูด ความจริงท่านสั่งสมธรรมที่เลิศเลอลำพังคนเดียว กลางคืนเวลาตายท่านก็ตายเงียบเลยนะ นี่อัฐิท่านกลายเป็นพระธาตุท่านผาง ออกมาจากวัดป่าบ้านตาดมาอยู่นั้น แล้วท่านอาจารย์พรหม บ้านดงเย็น ท่านผางก็บ้านดงเย็น **บ้านดงเย็นนี้มีสององค์ที่มีเพชรน้ำหนึ่งคืออาจารย์พรหมองค์หนึ่ง แล้วท่านผาง ก็บ้านดงเย็นเหมือนกัน อัฐิกลายเป็นพระธาตุ**

เมื่อเช้าวันที่ ๑๒ เมษายน พุทธศักราช ๒๕๕๐ เพชรน้ำหนึ่งของพุทธศาสนาแห่งชาติไทย

"หลวงพ่อผางนี่ก็เป็นพระสำคัญองค์หนึ่ง"

เมื่อค่ำวันที่ ๑๔ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๐
ธรรมะของบารมีทุกชั้น

หลวงปู่ผาง จิตตคุตโต

วัดอุดมคงคาคีรีเขต อำเภอมัญจาคีรี
จังหวัดขอนแก่น

หลวงพ่อผางนี่ก็เป็นพระสำคัญองค์หนึ่ง อยู่ที่มัญจาคีรี ตอนนั้นเราอยู่บ้านนามน พอดีท่านก็ไปบ้านนามน แต่ท่านอ่อนพรรษากว่าเรา เพราะท่านเคยมีครอบครัวมาแล้วบวชบั้นแก่ เพราะฉะนั้นท่านจึงอ่อนพรรษากว่าเรา อายุเราอ่อนกว่าท่าน แต่พรรษาบวชท่านอ่อนกว่าเรา เวลาท่านไปวัดบ้านนามน โห ท่านเทศน์นี้แผดมากเทียวนะ นั่นละท่านจะเห็นอะไรอยู่ เทศน์หลวงพ่อองค์นี้เทศน์เข้มข้นมาก ใส่เปรี้ยง ๆ ๆ เราก็มาปฏิบัติแต่ว่าผ่านได้นะ ท่านผ่านได้ หลวงพ่อผางถูกกัน พวกงู พวกจระเข้ ในวัดมีจระเข้ด้วย มีงูด้วย ในวัดท่านงูนี้ยั้วเยี้ย ๆ คนไปเห็นก็ตื่นเต้นทั้งกลัว

เมื่อคำวันที่ ๑๔ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐ ธรรมะของเรามีทุกขัน

"เออ ผู้เฒ่าต้นนี้ ก็จะเป็นแน่ๆ
ไม่สงสัย"

เมื่อเช้าวันที่ ๒๖ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๔๐
หลวงตาบักกู้

หลวงปู่คำตัน ฐิตธัมโม

[illegible]

เออ ผู้เฒ่าต้นนี้ ก็จะเป็นแน่ๆ ไม่สงสัย ถึงยังไม่เป็นก็จะเป็นแน่ หลวงพ่อต้นนี่เราบวชให้น่ะไปอยู่ห้วยทรายกับเรา เราบวชให้มาเป็นตาปะขาวอยู่กับเรา ภาวนาดีเข้าท่า พูดภาวนาให้ฟังน่าฟัง เราเลยบวชเป็นพระให้เลย จัดบริขารให้ไปบวชที่มุกดาหาร พอบวชแล้วก็มาอยู่ด้วยกันพรรษาหนึ่ง แล้วก็ไปจำพรรษาที่จันท์ จากนั้นมาแล้วนานถึงได้พบกันทีนึง ไปพบอยู่ที่ อ.สว่างแดนดิน ก็ไปคุยธรรมะกัน เอ้อ เข้าช่องแล้วทีนี้ เราเชื่อมาแต่โน้นแหละ พอเริ่มเข้าช่องแล้วแน่เลย ช้ากับเร็วเท่านั้นแหละ ถ้าเข้าช่องแล้วแน่ที่จะพุ่ง เป็นแต่ช้ากับเร็วเท่านั้นเอง เรื่องแน่นี่แน่เลยๆ

มคฺค แปลว่าทางเดิน ภายในภายนอกนะ ทางเดินของโลกก็อย่างนี้แหละ ไปด้วยเท้าด้วยรถยนต์กลไก ทางเดินของใจเรียกว่า **มคฺโค** ก็เป็นเหมือนกันไม่ได้ผิดกัน ดูทางนอกแล้วก็แล้วกันกับดูภายใน ทางผิดทางถูกจะบอกในนั้นเสร็จเลย ผู้ปฏิบัติเท่านั้นที่จะรู้นะ รู้ทางภายในภายนอก ทางภายในก็เห็นธรรมภายใน ทางภายนอกก็เห็นโลกภายนอก ก็อย่างนั้นแหละ

เมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๔๑ หลวงตานักสู้

"ทางจันทบุรีก็ท่านฟักนะสำคัญ
เป็นหลักใหญ่มากทีเดียว"

เมื่อวันที่ ๗ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๔๖
บุคคลประเภทเนื้อร้าย

หลวงปู่ฟัก สันติธัมโม

วัดป่าเขาน้อย อำเภอท่าใหม่
จังหวัดจันทบุรี

นี่ก็ทั่วประเทศไทยนะโรงพยาบาล เรียกว่าทุกภาค ภาคไหนมีความจำเป็นอย่างไรๆ ถึงเลยๆ อย่างจันทบุรี ท่านฟักอยู่ที่นั่น ขัดข้องอะไรท่านติดต่อมาทางนี้ก็ทำให้ทางนู้นๆ โรงพยาบาลก็มีทางนู้น เราช่วย ท่านฟักก็เป็นพระวัดป่าบ้านตาด เป็นคนจันท์แต่เป็นพระวัดป่าบ้านตาด เวลาพ่อกับแม่ป่วยลงทีเดียวพร้อมๆ กันเลยนี้ เราส่งให้ไปเลยไปดูแลพ่อแม่ เพราะมีลูกชายคนเดียว เดี๋ยวคนหนึ่งเสียไป อ้าวคนหนึ่งก็ทรุดอยู่ ตกลงให้เฝ้าอยู่ แล้วเฝ้าไปเฝ้ามาอายุพรรษาก็แก่เข้า ทางสามผานก็ไม่มีสมภารวัดเลยให้ยัดเข้าตรงนั้นเลย ให้เป็นสมภารวัดเสียเลย จนกระทั่งป่านนี้เลยไม่มา กลายเป็นสมภารวัดอยู่นั้นท่านฟัก

ท่านฟักนิสัยดี เป็นพระวัดนี้มาตั้งแต่บวชทีแรก มาอยู่วัดนี้เป็นประจำ เหตุที่จะได้ย้อนกลับไปจันท์ก็คือพ่อกับแม่ป่วยลงพร้อมกันเลย แล้วก็มีลูกชายคนเดียว เราก็ส่งให้ไปทันที พ่อกับแม่หายแล้วค่อยกลับมา อ้าว ไปเดี๋ยวคนนี้เสียเรียกว่าตายไป เดี๋ยวคนนั้นป่วยเอาอีกอยู่นั้น สุดท้ายพ่อกับแม่เลยตายเลยอยู่นั้นเลย พรรษาก็แก่แล้วให้อยู่นั่นเสีย ที่นั่นไม่มีสมภารวัดก็พอดีให้อยู่นั้นเลย อยู่จนกระทั่งป่านนี้ละท่านฟัก นิสัยดีนิสัยสุขุม

คงจะใจดีมาก บางทีเราไปวัดเขาน้อยสามผาน ก็เราเข้าออกเรื่อยวัดเขาน้อยสามผานไปดูพระดูเณร ดูอะไรๆ มันขวางหูขวางตาอะไรก็จี้ท่านฟัก องค์นั้นเป็นอย่างไรๆ จี้ท่านฟักให้ท่านฟักสอน เราเป็นคนไปตรวจ เราเป็นอาจารย์ใหญ่ เราไปดูที่นั่น พระเณรในวัดนี้เป็นอย่างไร องค์นั้นเป็นอย่างไรๆ เราจี้เลย ท่านฟักนิสัยท่านใจดี ไอ้เราใจดีไม่ดีไม่ทราบละ อย่างนี้ละจี้เรื่อยๆ เหตุที่จะได้กลับไปจันท์ก็คือพ่อกับแม่ป่วย เราส่งไปเองนะ ต่อจากนั้นมาแล้วพ่อกับแม่ก็เลยเสีย เลยให้อยู่ที่นั่นเลย

เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐ เสียดายชีวิตของท่านได้แค่นั้น

"ท่านเรียบร้อยทุกอย่าง
ไม่มีที่ต้องติ"

เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐
[illegible]

หลวงพ่อ
ปัญญาวัฑโฒ

วัดป่าบ้านตาด [illegible]
จังหวัดอุดรธานี

ท่านปัญญาวัฑโฒเป็นพระชาวอังกฤษ เรียบร้อยมากทีเดียว ตั้งแต่มาอยู่ด้วยกันไม่เคยได้ดุได้ว่ากันอะไรเลย ถ้าเป็นนักมวยก็เรียกว่าต่อยท่านไม่ถูก ท่านอาจจะต่อยเราหงายไปหลายหมัดก็ได้ ดีไม่ดีอาจสลบ **คือท่านเรียบร้อยทุกอย่างไม่มีที่ต้องติ** การดุด่าว่ากล่าวก็ไม่มีความหมาย เพราะเอามาใช้ชะล้างสิ่งไม่ดีทั้งหลาย เช่นแนะนำสั่งสอน ดุด่าว่ากล่าวตามขั้นภูมิของความผิดที่มีหนักเบามากน้อย เพราะฉะนั้นจึงว่าแนะนำสั่งสอนดุด่าว่ากล่าว มีหนักลงไป ๆ

ถ้าทำผิดเบา ๆ ธรรมดา แต่จะปล่อยไว้ไม่ได้ก็ต้องเตือนต้องแนะนำ ถ้าหนักมากกว่านั้นก็ดุด่าว่ากล่าว จากนั้นอัปเปหิ ขับจากวัด เป็นเนื้อร้ายแล้วอยู่กับหมู่เพื่อนไม่ได้ พระประเภทเนื้อร้ายอยู่กับหมู่กับเพื่อนดี ๆ ไม่ได้ เรียกว่าประเภทเนื้อร้าย อย่างท่านปัญญานี่ไม่เคย เราจึงอดพูดไม่ได้ว่า เราไม่เคยได้ดุได้แนะนำดุด่าท่านในทางที่ผิดธรรมผิดวินัยอะไรเลย ไม่มี ในขณะเดียวกันถ้าเป็นนักมวยก็เราต่อยท่านไม่ถูก แต่ท่านอาจต่อยเราหงายไปหลายหมัดก็ได้ ท่านสุขุมมาก

เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐ พระชาวอังกฤษ

ท่านปัญญาไปตอนไหน (ไปตอนโมงกว่าครับ) ท่านไปบอกเมื่อวานนี้ พระฝรั่งสอนฝรั่ง สนิทดีกว่าคนไทยสอนฝรั่ง เพราะภาษาพื้นเพนิสัยกลมกลืนกันมาแล้วสอนกันได้ง่าย ให้ท่านปัญญาไปแล้ววันนี้ สอนพวกพระฝรั่งซึ่งมาอยู่ในเมืองไทยเรามีเยอะ บางทีก็ไปวัดนานาชาติบ้าง อะไรบ้าง เอาพระวัดนี้แหละไปสอน ท่านปัญญาวันนี้ไปแล้วแต่เช้า ฝรั่งสนใจมาก วัดเราก็รับไม่ได้เพราะมากแล้ว ยิ่งต้องส่งพระของเราไปอบรมสั่งสอนพระฝรั่ง **ท่านปัญญาเป็นพระที่แยบคายอยู่นะในวงกรรมฐาน สำหรับพระต่างชาติท่านปัญญาเป็นพระสำคัญองค์หนึ่งอยู่** พอที่จะให้อรรถให้ธรรมแก่ชาวเมืองนอกได้เป็นอย่างดี เพราะฉะนั้นเราถึงปล่อยให้ไป วันนี้ไปแล้วออกแต่เช้า

เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ เป็นพระต้องมีคำสัตย์คำจริง

"นี่สำคัญมากนะ ชื่อเสถียร...
นี่เพชรน้ำหนึ่งมีหลายองค์นะนี่
ท่านสำเร็จเรียบร้อยแล้ว
ถ้าเป็นสมัยครั้งพุทธกาล
เป็นพระอรหันต์"

เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒
ครั้งพุทธกาลเรียกผู้สิ้นกิเลสเป็นพระอรหันต์

พระอาจารย์เสถียร สมาจาโร

วัดวาชูคุ อำเภอสังขละบุรี
จังหวัดกาญจนบุรี

นั่นองค์หนึ่งพระภาวนา ชื่อเสถียร ท่านเป็นคนอุดรแล้วท่านไปภาวนาอยู่ทางเขตต่อพม่า เมืองไทย-พม่าเขตต่อ **นี่สำคัญมากนะชื่อเสถียร** บ้านเดิมท่านอยู่อุดร พาพ่อพาแม่ไปอยู่ทางนู้นมีที่สะดวกสบาย การทำมาหาเลี้ยงชีพก็สะดวก ทุกอย่างสงบสงัดทั้งด้านธรรมทั้งด้านโลก ท่านเลยชวนพ่อแม่ท่านไป ท่านเข้าท่าอยู่นะ แล้วได้ประโยชน์ทางนู้น ชื่อเสถียร นู่นอาจารย์ชา ท่านบุญมี ท่านอุทัย ท่านวันชัย หลวงพ่อตัน ท่านปัญญา นี่เพชรน้ำหนึ่งมีหลายองค์นะนี่ ท่านสำเร็จเรียบร้อยแล้ว **ถ้าเป็นสมัยครั้งพุทธกาลเป็นพระอรหันต์** ทุกวันนี้เทวทัตมันขวางหูขวางใจ ว่าอรหันต์ไม่ได้ เทวทัต คือ**พระที่ท่านจะรู้กันต้องเป็นนักภาวนาด้วยกัน ได้สนทนากันในวงภายในๆ รู้กันแต่ว่าภายใน นอกนั้นไปท่านเหมือนไม่รู้ไม่ชี้ เพราะฉะนั้นวงกรรมฐานกันมองเห็นกันรู้กันทันทีๆ เพราะทราบจากใจ**

เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒ ครั้งพุทธกาลเรียกผู้สิ้นกิเลสเป็นพระอรหันต์

"เร็วอยู่นะ ๙๕ แกผ่านได้
แกมรณะลงไปอัฐิของแก
ก็กลายเป็นพระธาตุ
รวดเร็วมากนะ"

เมื่อวันที่ ๔ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๔๐
ความรู้พิสดารมากเรื่องแม่ชีแก้ว

แม่ชีแก้ว เสียงล้ำ

สำนักปฏิบัติธรรมบ้านห้วยทราย
อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร

เร็วอยู่นะ ๙๕ แกผ่านได้ แกมรณะลงไปอัฐิของแกก็กลายเป็นพระธาตุ รวดเร็วมากนะ เพราะผ่านไปแล้วตั้งแต่ ๒๔๙๕ จนกระทั่ง พ.ศ. เท่าไรแกถึงตาย อัฐิกลายเป็นพระธาตุเรียบร้อยแล้ว นี่ละที่แกว่า ปีนี้จะมีคนมาแนะนำสั่งสอนพวกเรา คล้ายคลึงกับหลวงปู่มั่น พระเณรจะมีมากคล้ายคลึงกัน ปีนี้แหละคอยดูนะ แล้วก็เป็นจริงๆ ปีนั้นเราก็ไป เวลาแกเล่าให้ฟังนี้ พวกดงพวกดาวดวงเล็กดวงใหญ่เหาะมาจากบนฟ้า สง่างามมา ดวงใหญ่ก็มีดวงเล็กก็มี มาลงห้วยทรายหมด ดาวทั้งหลายก็คือบรรดาครูบาอาจารย์และพระเณรแกว่า ก็ลงที่นั่นละห้วยทราย สร้างวัดเล็กๆ น้อยๆ ตามนั้น ที่เราไปอยู่นั้น ๔ ปี

เราไปอยู่ห้วยทราย ๔ ปี ไปอยู่ปีที่หนึ่ง ปีที่ ๒ แม่ชีแก้วก็ผ่านได้ ไปอยู่นั้นได้ ๔ ปี ออกจากนั้นแล้วก็ลงไปจำพรรษาที่จันทบุรี ย้อนกลับมาก็มาอยู่ที่นี่จนกระทั่งป่านนี้แหละ

วันที ๙ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๐ ความรู้พิสดารมากคือแม่ชีแก้ว

เสาหลักพระกรรมฐาน
ในสมัยปัจจุบัน

"อาจารย์ศรีท่านก็มีนิสัยกว้างขวาง"

เมื่อเช้าวันที่ ๒๖ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐ (บ่าย)
จิตนีสูญไปไหน

หลวงปู่ศรี
มหาวีโร

วัดป่าประชาคมวนาราม อำเภอศรีสมเด็จ
จังหวัดร้อยเอ็ด

อาจารย์ศรีท่านก็มีนิสัยวาสนากว้างขวาง ไปคนละทิศละทาง คือเรื่องนิสัยวาสนาใครจะมาปรุงมาแต่งให้เป็นไม่ได้นะ ต้องเป็นขึ้นตามหลักธรรมชาติ คือเจ้าของเป็นผู้สร้างขึ้นมาเอง นิสัยวาสนากว้างแคบขึ้นอยู่กับตัวเองเป็นผู้สร้าง ใครคับแคบตีบตันคนนั้นก็นิสัยวาสนาคับแคบตีบตัน ไปที่ไหนก็ไม่ค่อยสมบูรณ์พูนผล ผู้ใดมีนิสัยกว้างขวางเฉลี่ยเผื่อแผ่ การทำบุญให้ทานไม่อัดไม่อั้น ไปที่ไหนก็ตามบริษัทบริวารก็มีมาก ว่าอะไรก็เป็นอันนั้นขึ้นมา ๆ เรียกว่าเป็นไปตามนิสัยวาสนา

อย่างอาจารย์ศรีท่านก็มีนิสัยวาสนากว้างขวาง เกี่ยวกับเรื่องฝ่ายประชาชนพระเณรมาดั้งเดิม ท่านมีนิสัยกว้างขวางไปที่ไหนว่าอะไรลูกศิษย์ลูกหาเต็มบ้านเต็มเมือง ฮือพร้อมกันหมด ๆ นี่ท่านก็ไม่ได้มา แต่บริษัทบริวารลูกศิษย์ลูกหาของท่านมาจำนวนมากมายเต็มศาลา เห็นไหมล่ะ นี่ละถือเอาท่านเป็นเหตุ การสร้างบุญสร้างกุศลท่านไม่มาบริษัทบริวารทั้งหลายก็มาเพราะท่านแก่ ท่านรู้สึกว่าอายุจะอ่อนกว่าเราหน่อย แต่จะชำรุดมากกว่าเรา ท่านเคยอยู่กับเรามา

เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐ (บ่าย) จิตนี้สูญไปไหน

"ท่านเหล่านี้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ
ไม่มีที่ต้องตินะ"

เมื่อเช้าวันที่ ๙ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒
[illegible]

หลวงปู่บุญมี ปริปุณโณ

วัดบ้านนาดูน อำเภอบ้านผือ
จังหวัดอุดรธานี

ท่านบุญมีที่ติดสอยห้อยตามเรามาแต่ต้นเลย เราละเป็นคนไล่ออกมานี่ มันควรจะเป็นพ่อตาแม่ยายได้แล้ว เราว่าอย่างนั้น แล้วเป็นลูกเขยใหม่อยู่อย่างไร ไป เลยไล่มา ท่านเพียรมาทางนี้ ท่านบุญมีก็มาด้วยกัน อยู่กับเรา ร่วม ๓๐ ปี ท่านเพียร-ท่านบุญมีเรียบร้อยเหมือนกันหมด ไม่มีด่างพร้อย เรียบร้อยการปฏิบัติของท่าน ท่านเพียรกับท่านบุญมีท่านปฏิบัติเอาจริงเอาจังเหมือนกัน

เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๒ ท่านเพียรปฏิบัติเรียบมาก

ท่านบุญมีก็อยู่นาคูณ อันนี้ก็ดูว่า ๒๘ ปีอยู่กับเรา มีแต่เราไล่ออกไป ให้ไปตั้งรากฐานภาวนาสะดวกสบาย อยู่กับผู้ใหญ่มันเกรงอกเกรงใจท่านตลอด ถ้าอยู่โดยลำพังเรามีสิทธิที่จะภาวนาได้ทั้งวันทั้งคืน จึงให้ท่านเพียรไปอยู่หนองกอง **ท่านบุญมีก็อยู่นาคูณ นี่อยู่กับเรามานานนะ ท่านเหล่านี้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ ไม่มีที่ต้องตินะ**

เมื่อเช้าวันที่ ๔ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒ อัฐิเป็นพระธาตุสององค์

"จากนั้นรองลงมาก็เป็นท่านแบน"

เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๔๖
ความรักชาติดังไปทั่วโลก

หลวงปู่แบน
ธนากโร

วัดดอยธรรมเจดีย์ อำเภอโคกศรีสุพรรณ
จังหวัดสกลนคร

วันนี้ก็วัดดอยธรรมเจดีย์ กรรมฐานใหญ่ก็จะมา วัดดอยธรรมเจดีย์เป็นวัดใหญ่บรรจุพระได้ตั้ง ๗๐ กว่าองค์ มีท่านอาจารย์กงมาเป็นหัวหน้าและเป็นผู้สร้างวัดนั้นขั้นเริ่มแรก ท่านอาจารย์กงมาก็เป็นลูกศิษย์ก้นกุฏิของหลวงปู่มั่น

จากนั้นรองลงมาก็เป็นท่านแบน รักษาวัดให้เป็นมรดกมาตลอดจนกระทั่งทุกวันนี้ วันนี้ท่านก็จะพาคณะเข้ามาในวัดนี้ เพื่อแสดงความรักชาติ ในฐานะที่พระเจ้าพระสงฆ์เป็นลูกที่มีพ่อมีแม่ด้วยกัน จึงต้องกระเทือนถึงกันหมดทั้งประชาชนญาติโยมพระเณร พร้อมหน้าพร้อมตากันมาบริจาคเพื่อหนุนชาติไทยของตน ซึ่งเท่ากับหนุนพ่อหนุนแม่ของตนซึ่งเป็นแดนเกิดนั้นให้เห็นชัดเจนขึ้นมาว่า พระเจ้าพระสงฆ์เหล่านี้แม้จะหัวโล้น ๆ ผ้าเหลืองก็มีพ่อมีแม่ กระทบกระเทือนถึงพ่อถึงแม่ เรียกว่าเป็นผลบวก เป็นสิริมงคล นี่ท่านพร้อมหน้าพร้อมตากันจะมาในวันนี้มาอนุโมทนาสาธุการ พร้อมกับการบริจาคกับบรรดาเราทั้งหลายที่ได้เริ่มกันมาเรื่อย ๆ อย่างนี้

เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๔๖ ความรักชาติดังไปทั่วโลก

"สำหรับท่านลีไม่พูดอะไรมาก
พูดเพียงเล็กน้อยว่า ธรรมลี
เศรษฐีธรรมบอกเท่านั้น"

เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๕

หลวงปู่ลี กุสลธโร

วัดภูผาแดง ...
จังหวัดอุดรธานี

สำหรับท่านลีไม่พูดอะไรมาก พูดเพียงเล็กน้อยว่า ธรรมลีเศรษฐีธรรมบอกเท่านั้น บอกว่าเศรษฐีธรรมอยู่ที่นั่นนะ ไม่ค่อยได้จับจ่ายไปไหน เราพูดเพียงเท่านี้แหละ พูดว่าเศรษฐีธรรม แต่ไม่ค่อยได้จับจ่ายไปไหนแหละ เพราะนิสัยท่านไม่ชอบเกี่ยวข้องกับแขกกับคนเทศนาว่าการ จึงเรียกว่าเศรษฐีธรรมอยู่ที่นั่น แต่ไม่ได้แจกจ่ายไปไหน คือท่านไม่เทศน์ที่ไหน นอกจากท่านอาจเทศน์นะ ครั้นโยมเข้าไป นี่หลวงตาเรากำลังหาทองคำนะ อาจเป็นได้นะ ตรงนี้ ท่านไม่เทศน์ช่องอื่นอาจเทศน์ช่องนี้ เห็นทองคำมาเรื่อย นี่มันเทศน์แบบนี้เหรอ คงจะอย่างนั้น พอใครเข้าไป พอมองเห็นทางนู้น นี่หลวงตาเรากำลังหาสมบัติเข้าคลังหลวงนะ คนนั้นมาก็ล้วงกระเป๋า คนนี้มาล้วงกระเป๋า เห็นเอาทองคำมาให้เราเรื่อยมันอดคิดไม่ได้

นี่ที่เราพูดนะ เหล่านั้นท่านก็ดี แต่ผู้ใดเด่นทางไหนที่พอจะทำประโยชน์ได้มากน้อยต่างกัน เราก็แย็บออกมาๆ เราไม่ได้ตำหนิว่าเหล่านั้นไม่ดีนะ ดี อย่างพระพุทธเจ้า ทรงตั้งสมณศักดิ์ให้สาวก องค์นั้นเด่นทางนั้นทางนี้ ไม่ใช่ท่านไม่รู้ รู้ แต่ผู้นี้สูงกว่าเพื่อนหน่อยนึงก็ยกกันขึ้นเสีย ทั้งที่ท่านเหล่านั้นก็ดีเหมือนกัน อันนี้เราก็พูดแบบเดียวกัน แต่มันเป็นยังไงไม่ทราบ นิสัยวาสนาของเรารู้สึกมันจะอาภัพอยู่นะ พอแย็บไปปุ๊บที่ตรงไหนมักมีเรื่องเสมอ ไม่มากก็มีให้เป็นข้อรับกันเป็นผลลบจนได้นั่นแหละ ทำประโยชน์ให้โลกได้ต้องเป็นผู้ทำประโยชน์ให้เจ้าของได้หลักใหญ่อยู่ตรงนี้ ถ้าไม่มีในนี้แล้วไปที่ไหนไม่มีความหมายทั้งนั้นแหละ ถ้าเจ้าของไม่สร้างความหมายให้เต็มตัวเมื่อสร้างความหมายเจ้าของให้เต็มตัวแล้ว ใครจะนับถือไม่นับถือความหมายก็เต็มตัวของตัวเองอยู่แล้ว ยิ่งออกแจกจ่ายทางโลกก็ยิ่งชุ่มเย็นกระจายไปหมด มันต่างกันนะ นี่นิสัยวาสนา มันหากเป็นขึ้นอยู่กับผู้นั้นเอง

เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๔๕ เป็นพระต้องมีคำสัตย์คำจริง

"ท่านอุทัย... นี่เพชรน้ำหนึ่ง
มีหลายองค์นะนี่"

เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒
ครั้งพุทธกาลเรียกผู้สิ้นกิเลสเป็นพระอรหันต์

หลวงพ่ออุทัย สิริธโร

วัดเขาใหญ่เจริญธรรมญาณสัมปันโน
อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

ทางนู้น ชื่อเสถียร นู่นอาจารย์ชา ท่านบุญมี **ท่านอุทัย** ท่านวันชัย หลวงพ่อตัน ท่านปัญญา **นี่เพชรน้ำหนึ่ง มีหลายองค์นะนี่ ท่านสำเร็จเรียบร้อยแล้ว ถ้าเป็นสมัยครั้งพุทธกาลเป็นพระอรหันต์** ทุกวันนี่เทวทัตมันขวางหู ขวางใจ ว่าอรหันต์ไม่ได้ เทวทัต คือพระที่ท่านจะรู้กันต้องเป็นนักภาวนาด้วยกัน ได้สนทนากันในวงภายในๆ รู้กัน แต่ว่าภายใน นอกนั้นไปท่านเหมือนไม่รู้ไม่ชี้ เพราะฉะนั้นวงกรรมฐานกันมองเห็นกันรู้กันทันทีๆ เพราะทราบจากใจ

เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๒ ครั้งพุทธกาลเรียกผู้สิ้นกิเลสเป็นพระอรหันต์

"ท่านจันทร์เรียนออกจากนี้
ก็ไปอยู่ถ้ำสหาย"

เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๔๕ แพ้ยา

หลวงปู่จันทร์เรียน คุณวโร

วัดถ้ำสหาย อำเภอหนองวัวซอ
จังหวัดอุดรธานี

ท่านอินทร์ ท่านลี ท่านเพียร ท่านบุญมี เหล่านี้มีแต่พระออกจากวัดป่าบ้านตาดทั้งนั้น เหล่านี้ออกทั้งนั้น บริเวณนี้มีแต่ออกจากวัดนี้ทั้งนั้น วัดภูสังโฆ **วัดถ้ำสหายฯ ท่านจันทร์เรียนออกจากนี้ก็ไปอยู่ถ้ำสหาย** ตอนไปสร้างทีแรกเราก็ไปเยี่ยมเหมือนกัน จากนั้นมาไม่ค่อยได้ไป ส่วนมากมีแต่พระออกจากวัดป่าบ้านตาดมากนะ ผาแดง ภูสังโฆ หนองกอง นาคูณ นาคำน้อย จากวัดนี้ทั้งนั้น จากโน้นไปก็ป่าแก้วชุมพล สำหรับวัดภูวัวท่านอุทัยนี่เป็นลูกศิษย์ของท่านอาจารย์ฝั้น ไม่ได้มาอยู่กับเราแต่มันเกี่ยวโยงกัน เราจึงไปสงเคราะห์วัดภูวัว พระตั้ง ๓๐ กว่า ๓๐ กว่าตลอดมาวัดนี้ เราไปสงเคราะห์เรื่อยมาจนกระทั่งบัดนี้แหละ

เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๔๕ แพ้ยา

"ท่านมักน้อยสันโดษมาก
ท่านยึดหลักปฏิปทาของ
ครูบาอาจารย์ไว้ได้ดีนะ"

เมื่อเช้าวันที่ ๑๓ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๙
ไม่ว่านิกายไหนมีสิทธิได้มรรคผลนิพพาน
ด้วยการปฏิบัติของตน

พระอาจารย์สุชาติ อภิชาโต

วัดญาณสังวรารามวรวิหาร
อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี

ท่านสุชาติเป็นคนพัทยา แต่เป็นพระวัดป่าบ้านตาด ไปอยู่วัดป่าบ้านตาดหลายปี พอออกจากวัดป่าบ้านตาดแล้วก็มาอยู่วัดญาณสังวรฯ ท่านปฏิบัติแบบสันโดษมักน้อยตลอดมา อยู่ที่นั่น ท่านอยู่หลายปีแล้ว พอออกจากวัดป่าบ้านตาดมาก็เข้านั่นเลย เข้าอยู่ที่วัดญาณสังวรฯในป่านั้นละ

ปีที่แล้วก็ดูไปนะ ไปพบท่านอยู่ที่นั่น ดีอยู่ ท่านเป็นคนพัทยา แต่เป็นพระวัดป่าบ้านตาด พอออกจากวัดป่าบ้านตาดมาก็เข้าวัดญาณสังวรฯเลย จนกระทั่งป่านนี้ไม่ไปไหนละ **ท่านมักน้อยสันโดษมาก ท่านยึดหลักปฏิปทาของครูบาอาจารย์ไว้ได้ดีนะ** ลูกศิษย์วัดป่าบ้านตาดนี้มากนะ ถ้าหากว่าจะยึดเอาหลักของครูบาอาจารย์ไปปฏิบัติก็รู้สึกจะชุ่มเย็นทั่ว ๆ ไป แต่นี้มันยึดได้น้อยมาก สายพ่อแม่ครูอาจารย์มั่น ถือพ่อแม่ครูอาจารย์มั่นเป็นหลักใหญ่แตกกระจายไปก็เป็นกิ่งแขนง

ทีนี้ก็มารุ่นลูกรุ่นหลานแล้วแหละ เราจะว่าเป็นลูกก็ไม่เชิง เป็นรุ่นหลานไปละเรา ครูบาอาจารย์ที่เป็นผู้ใหญ่ ๆ ซึ่งเป็นเพชรน้ำหนึ่ง ๆ จากหลวงปู่มั่นเรานี้มีน้อยเมื่อไร เพชรน้ำหนึ่งก็คือเป็นพระอรหันต์นั่นเอง

"ต่อไปนี้ท่านวันชัยละจะเป็น
กำลังของศาสนาองค์หนึ่ง
เราพูดชี้นิ้วไม่มีสอง
ถ้าลงได้พูดแล้วนะ"

เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๔๒
กำลังสำคัญของศาสนา

พระอาจารย์วันชัย วิจิตโต

วัดป่าภูสังโฆ อำเภอหนองวัวซอ
จังหวัดอุดรธานี

ไม่ค่อยได้วัดนั้นวัดนี้เรา เวลาไม่พอ และกำลังก็ไม่พอด้วย วัดท่านวันชัยก็ได้ไป นาน ๆ ไปที ธรรมลีก็ไป วัดท่านวันชัยใหญ่ พระเยอะ วัดธรรมลีก็เยอะเหมือนกัน แถวนั้นมีที่ไหนบ้างน้า ท่านวันชัยทีแรกเราไปกรุงเทพไป พบอยู่ที่มูลนิธิ ไปถามอาการเคลื่อนไหวของท่าน ลักษณะเป็นเร่ ๆ ร่อน ๆ ไม่มีหลัก เราก็ไม่เคยบอกใครให้เป็น อย่างนั้นนะ เราบอกถ้าอย่างนั้นไปวัดผม เราว่าอย่างนั้น ไม่เคย เราเลยบอกให้ไปอยู่วัดผม เราสอนตั้งหลักใหม่ ท่านเลยมาเลย ก็ได้หลักจริง ๆ มาจากนี้ก็ไปอยู่ที่นั่นนะ ทุกวันนี้นะ เรียกว่าภูสังโฆ

คือความตั้งใจมีแต่หาที่เกาะที่ยึดไม่ถูก มันก็ไม่มีประโยชน์นะ เพราะเราเห็นโทษของเรา เราจึงบอกเลย ท่านอยู่ที่มูลนิธิพ่อแม่ครูอาจารย์มั่นตอนต้น เห็นท่านไปอยู่ที่นั่นถามเหตุถามผล หลักเกณฑ์ยังไม่ได้ เร่ ๆ ร่อน ๆ เราก็เลยบอกเลย เอาถ้าอย่างนั้นไปวัดป่าบ้านตาด ท่านก็เลยมาที่นี่ มาได้หลักที่นี่นะ เดี๋ยวนี้ท่านได้หลักแล้ว ได้หลักมั่นคง คือท่านพูดเอง เราไม่ได้แนะไปก่อน ท่านพูดเอง แล้วตรงกับความจริง ๆ ตามขั้นของธรรม เราบอกเออ ใช้ได้ ๆ เรื่อย ๆ ไป **นี่ก็เป็นพระสำคัญละเดี๋ยวนี้ท่านวันชัยดี ได้หลักเกณฑ์ดี**

ภาคปฏิบัติเป็นของเล่นเมื่อไร สอนกันสุ่มสี่สุ่มห้าไม่ได้นะ **จิตสอนจิตนี้ตรงแน่ว ๆ ขั้นธรรมนี่..เช่นเสกตัวเป็นครูเป็นอาจารย์เขา เขาน้อยกว่าแต่ความรู้เขาสูงกว่าเราสอนไม่ได้นะ อาจารย์น่ะสอนลูกศิษย์ไม่ได้**

ท่านวันชัยก็มาอยู่ที่นี่ เราก็บอกให้มาวัดป่าบ้านตาดเราบอกเลยนะ ซึ่งเราไม่เคยบอกใคร เห็นเร่ ๆ ร่อน ๆ อยู่มูลนิธิหลวงปู่มั่นฝั่นธน ตอนเราไปนั้น ถามจะไปไหนมาไหน โลเลโลกเลกอยู่ ไม่ได้หลักได้เกณฑ์ เราเลยบอกเลย มาอยู่ที่นี่แล้วมีอะไรก็จะพูดกันให้ได้หลักได้เกณฑ์ มาก็ได้จริง ๆ แน่ะอย่างนั้นแล้ว ท่านมาเล่าจุดไหน ๆ ถูกต้อง เรายอมรับ ๆ แล้วอธิบายต่อ ๆ ท่านก็ยอมรับ **เป็นพระที่มีหลักเกณฑ์อยู่มากท่านวันชัย** มาอยู่ที่นี่ เราล่ะให้มา ตั้งแต่มูลนิธิหลวงปู่มั่นที่ฝั่งธน เห็นไปเร่ ๆ ร่อน ๆ อยู่นั้น เราดูลักษณะไม่มีหลักมีเกณฑ์ เราเลยบอกเลย **ธรรมดาเราจะไม่บอกใครง่าย ๆ ให้มาอยู่วัดป่าบ้านตาด**

นี่ความตั้งใจท่านมีแต่หาหลักยึดไม่ได้ ความหมายว่าอย่างนั้น เราเลยบอกให้มาวัดป่าบ้านตาดเลย มาก็ถามถึงเรื่องจิตใจ จากนั้นก็อธิบายให้ฟัง ท่านก็ทำด้วยความตั้งใจ ท่านมาพูดให้เราฟังตรงไหนถูกต้อง ๆ แล้วออกจากนี้ก็ไปอยู่ที่ภูสังโฆ ท่านก็ดี ท่านได้หลักใจดี **ธรรมลีก็เหมือนกัน ธรรมลีนี้เป็นเศรษฐีธรรมมานานแล้วนะ เรียกว่าเศรษฐีธรรม ถ้าธรรมเต็มเม็ดเต็มหน่วยเรียกว่าเศรษฐีได้แล้ว เศรษฐีธรรม ธรรมภายในหัวอก ใจกับธรรมเป็นอันเดียวกันแล้วไม่จม**

เมื่อวันที่ ๔ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๒ เป็นพระมีหลักเกณฑ์อยู่มาก

ท่านวันชัยก็ดี มีหลักใจเรียบร้อยแล้ว มาพูดเรื่องจิตตภาวนาให้ฟังทุกอย่าง ๆ เราก็เพียงคอยแนะ ๆ เท่านั้นก็ผ่านไปได้ เรียกว่าผ่านได้แล้วท่านวันชัย ผ่านได้โดยสมบูรณ์ ไม่มีอะไรละ กิเลสตัณหาตัวไหนไม่มี เรียกว่าขาดสะบั้นไปเลย ครองแต่ธรรมเต็มหัวใจ ถ้าธรรมครองใจแล้วสบายมาก ถ้ากิเลสครองใจเป็นไฟไปเลย มันต่างกัน

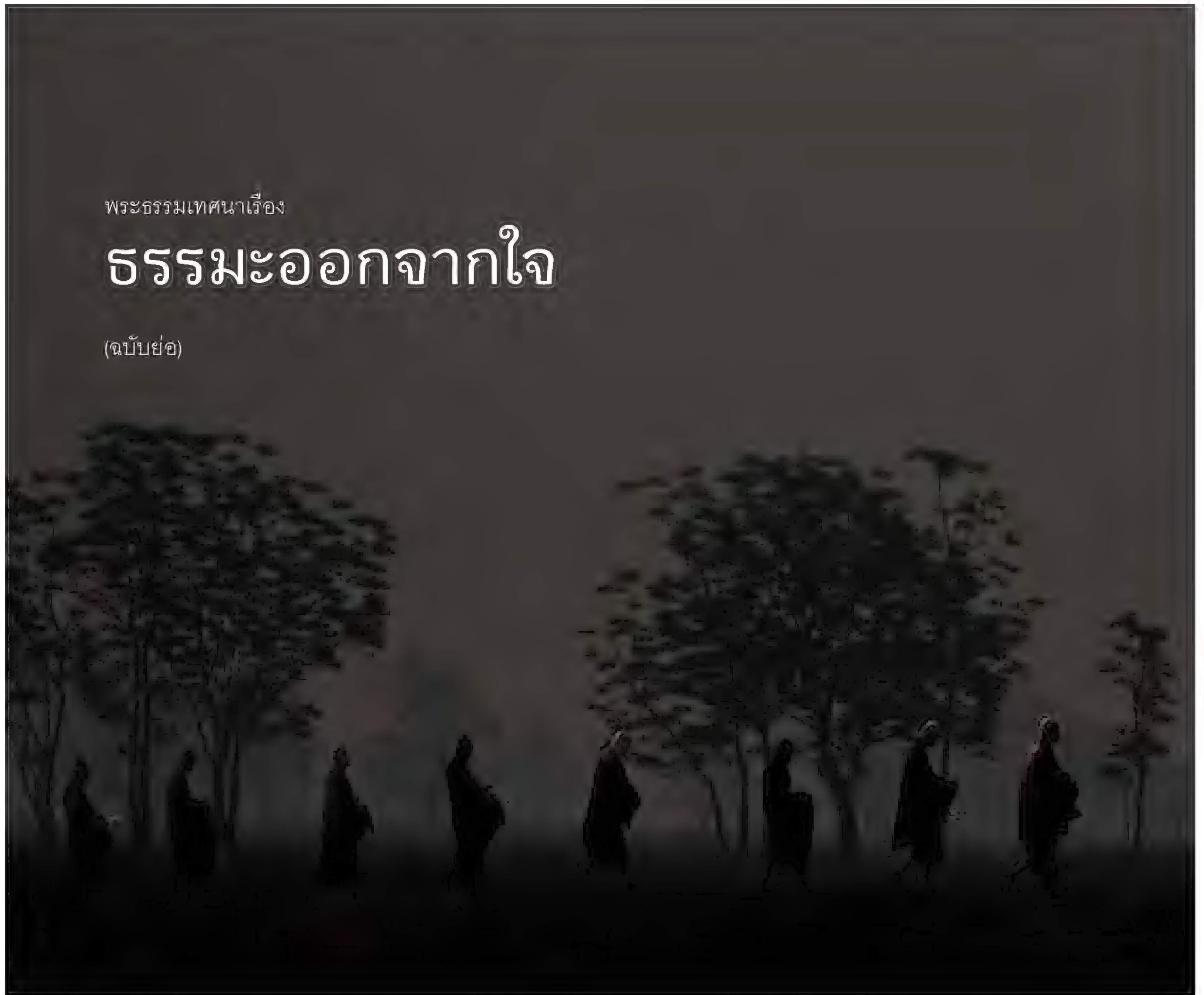
เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๑ ท่านวันชัยครองแต่ธรรมเต็มหัวใจ

วัดภูสังโฆก็ดี วัดผาแดงก็ดี นี่เป็นวัดทองคำ เพชรน้ำหนึ่ง ทั้งสองวัดนะ เป็นแต่เพียงนิสัยวาสนาที่มาใช้ในแดนสมมุตินี้ต่างกันเท่านั้น ส่วนวิมุตตินั้นเหมือนกัน ลูกศิษย์ของเราทั้งสองเลยนะ ธรรมลี จะไม่พูดเต็มปากได้ยังไง ท่านวันชัยก็มาพูดต่อปากต่อคำ เรื่องการภาวนาเป็นยังไง ๆ ขัดข้องตรงไหนเราเป็นผู้แก้ไขให้ทั้งนั้น ๆ จนกระทั่งทะลุ นี่อันหนึ่ง แล้วธรรมลีก็ตั้งแต่วันบวชแล้ว บวชวันถวายเพลิงหลวงปู่มั่น บวชวันนั้นที่วัดป่าสุทธาวาส ตั้งแต่บวชแล้วติดสอยห้อยตามเราตลอดเหมือนเด็กนะ ธรรมลีนี้เหมือนเด็ก ไม่มีธรรมวินัยอะไรเลย เอาพ่อแม่กับลูกเข้าเลย เป็นใหญ่กว่า เราจะไปไหนติดตาม คือไม่ต้องขออนุญาตนะ เห็นไหมไปกรุงเทพด้วย ด้อมตาม ถ้าไปขออนุญาตท่านจะไม่ให้ไป ต้องขโมยไปแบบนี้แหละ เห็นไหมล่ะ เป็นอย่างนั้น

ไปที่ไร อยากไปไปเลยนะ ปั๊บ ขโมยไปเลย เป็นอย่างนั้น นี่เป็นนิสัยอันหนึ่ง เราก็ทราบ นี่ก็ตั้งแต่ต้นมา เราสอนตั้งแต่ ก.ไก่ ก.กา เรื่อยมา ท่านวันชัยนี้ก็มาอยู่กับเราหลายปี เวลาท่านอยู่ที่มูลนิธิหลวงปู่มั่นที่ฝั่งธนฯ พอดีเราไปนวดเส้น ก็ไปเจอท่านวันชัยที่นั่น ถามเหตุถามผล จะไปไหนมาไหนหลักเกณฑ์ไม่ค่อยมี เราก็ไม่เคยได้บอกใครให้มาอยู่กับเรา นี่ได้บอกเลย พอได้ความว่า เหมือนว่าหลักลอย ว่างั้นเถอะน่ะ จะไปไหนมาไหน พูดยาก ๆ ตอบยาก ๆ ลำบากการตอบ นี่แสดงให้เห็นว่าหลักลอย เราก็บอกว่า ถ้างั้นให้ไปอยู่วัดป่าบ้านตาดกับผมที่วัด พอเรามาท่านก็ตามมา มาอยู่ที่นี่แล้วเข้า ๆ ออก ๆ จากนี้ก็ไปตั้งที่วัดนั้น เราก็ให้ไปอยู่ที่วัดภูสังโฆเรื่อยมา สักเท่าไรปีแล้ว มาอยู่กับเราตั้งแต่ปี ๒๕๒๓ มันก็ ๒๓ ปีแล้วตั้งแต่เกี่ยวข้องกันมา ใกล้ชิดติดพันจริง ๆ ๒๓ ปี

นี่เราก็สอนมาตั้งแต่ต้นเหมือนกันกับท่านลี ต่อปากต่อคำเราเอง เราเป็นคนสอนเอง เล่าเรื่องอะไรมาให้เราฟังเอง ๆ เพราะฉะนั้นเราถึงพูดได้เต็มปาก นี่เราฟังแล้ว ว่าทั้งสองนี้เป็นเพชรน้ำหนึ่งด้วยกัน ต่างกันแต่นิสัยวาสนาที่ใช้ในแดนสมมุตินี้เท่านั้น ส่วนวิมุตตินั้นเหมือนกันหมด กรุณาทราบเอาไว้

พระธรรมเทศนาเรื่อง
ธรรมะออกจากใจ
(ฉบับย่อ)

“ในครั้งพุทธกาลท่านเป็นแบบเป็นฉบับจริง ๆ บวชเข้ามาเพื่อความพ้นทุกข์จริง ๆ ไม่ว่าจะออกมาจากสกุลใดชาติชั้นวรรณะใดก็ตาม เมื่อก้าวเข้ามาสู่วงกาสาวพัสตร์แล้ว ทุกสิ่งทุกอย่างเปลี่ยนหมด ความคิดความปรุงการพูดการจา กิริยาความเคลื่อนไหวไปมาต่าง ๆ หมุนเข้าเพื่ออรรถเพื่อธรรมทั้งนั้น ไม่ได้หมุนเพื่อไปเป็นกิเลส เพราะท่านสลัดมาแล้ว และท่านก็มุ่งหน้ามุ่งตาต่อการบำเพ็ญ เพื่อชำระสะสางกิเลสซึ่งมีอยู่ภายในจิตใจของท่านให้จางลงไป ๆ ด้วยความพากเพียร

สติติดแนบกับตัว ดูหัวใจเจ้าของตลอดเวลา นี่ชื่อว่าผู้มีความเพียร ในอิริยาบถใดก็ตามถ้ามีสติกำกับใจอยู่เรียกว่าเป็นความเพียรทุก ๆ อิริยาบถ จะเดินจงกรมไม่เดินจงกรมความเพียรคือสติจับกันกับจิตซึ่งเป็นตัวภัยออกมาจากกิเลสปรุงแต่งออกมานั้น จับตลอดเวลาไม่ละเว้น นี่คือผู้มีความเพียร นอกจากนั้นจะพิจารณาทางด้านปัญญาแยบคายไปในแง่ใดภูมิใด สติก็ไม่ปราศจาก มีสติครอบอยู่เสมอ เรียกว่าเป็นความเพียรทั้งด้านสติทั้งด้านปัญญากำหนดอยู่นั้น โลกอันนี้เหมือนไม่มี เพราะโลกนี้เป็นโลกของกิเลสทั้งมวล ไม่ว่าสัตว์ตัวใดบุคคลใดสร้างแต่กิเลสเข้าสู่ภายในใจ เผาลนจิตใจให้รุ่มร้อนทั่วถึงกันหมด นี่เป็นเรื่องของกิเลส

เพราะฉะนั้นท่านจึงไม่ให้คิดออกไปหาเรื่องโลกเรื่องสงสาร เพราะเป็นเรื่องของกิเลสทั้งมวล ให้คิดเข้ามาสู่จิตใจดูจิตใจ ผู้ที่จะเสาะแสวงหาผลประโยชน์แก่ตนจงมีสติทุกเวลา เพราะอำนาจของกิเลสผลักดันออกไปนั้นมันมีอยู่ทุกขณะ ๆ จึงไม่ให้มันคิดออกไป ผู้กำหนดคำบริกรรมภาวนาที่ยังไม่ได้หลักได้เกณฑ์เป็นสมาธิเลย ก็ให้ถือคำบริกรรมภาวนานั้นเป็นหลักเกณฑ์ ด้วยสติตั้งติดแนบอยู่กับคำบริกรรมที่ติดกันอยู่กับความรู้นั้น นี่เรียกว่าผู้มีความเพียรไม่ปล่อยปละละเลยไปไหนเลย นี่เรียกว่าความเพียร ขอให้ท่านทั้งหลายจำเอาไว้ ผมได้ดำเนินมาอย่างนี้”

“คำบริกรรมอย่าปล่อย ปล่อยไม่ได้ ฟัดกันให้เต็มเหนี่ยวเลย ยืนเดินนั่งนอนอย่าไปสนใจยิ่งกว่าสติกับจิตกับคำบริกรรมให้ติดแนบกัน เมื่อถึงขั้นที่จิตสงบเด่นดวงแล้ว คำบริกรรมก็ค่อยจางไปเอง ถือความเด่นดวงของความรู้นั้น

เป็นจุดที่ตั้งของสติ จับอยู่ตรงนั้นเรื่อย ๆ เลย ทีนี้ได้หลักเข้าไปเรื่อย ๆ ความสงบนั้นก็จะแน่นเข้าไปเรื่อย เพราะสติจ่อตลอดแทนคำบริกรรมอันแน่นหนามั่นคง

จากนั้นให้พิจารณาทางด้านปัญญา เมื่อจิตสงบแล้วจิตย่อมอิ่มตัว ไม่อยากคิดถึงทางรูป ทางเสียง ทางกลิ่น ทางรส ซึ่งเคยวุ่นวายก่อกวนเรามาเป็นเวลานานแล้ว พอมีสมถธรรมคือความสงบเป็นอาหารเครื่องหล่อเลี้ยงจิตใจ ใจก็ได้ดื่มความสงบนี้แล้วไม่คิดวุ่นวายกับอารมณ์ภายนอก เรียกว่าอิ่มอารมณ์ ทีนี้พาพิจารณาทางด้านปัญญา ปัญญาพิจารณาแยกธาตุแยกขันธ์แยกสกลกายทุกสัดทุกส่วน ตั้งแต่ผม ขน เล็บ ฟัน หนัง เนื้อ เอ็น กระดูก พิจารณาไปหมดในสรรพางค์ร่างกายของเรา จะเป็นร่างกายภายนอกภายในได้ทั้งนั้น ขอให้สติจับตลอดเวลาก็แล้วกัน”

“เมื่อมีความเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าในการพิจารณา เพราะการพิจารณานี้เป็นงานของจิตทางด้านปัญญา ย่อมทำงานตลอดไป เมื่อทำงานมาก ๆ แล้วย่อมมีความเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้า ถอยเข้ามาพักในทางสมาธิเพื่อเอากำลังจิตเมื่อเข้าสู่สมาธิแล้วย่อมปล่อยวางงานทั้งหลายเข้าสู่ความสงบตัวสบายเย็น ปล่อยวางภาระ เหมือนถอดเสี้ยนถอดหนามเวลานั้น อยู่กับความสงบนั้นเสียไม่ต้องยุ่งกับงาน เวลาให้สงบให้สงบจริง ๆ ไม่ต้องยุ่ง อย่าให้มาเกี่ยวข้องกันเวลาให้สงบ ให้สงบจริง ๆ นี้เรียกว่าสมาธิ พอตัวแล้วถอยขึ้นมาพิจารณาทางด้านปัญญาอีก ทีนี้ไม่ต้องยุ่งกับสมาธิ”

“ทีนี้เมื่อชำนาญถึงขนาดนั้นแล้ว เอา ตั้งขึ้นดูมัน ต้นเหตุของอสุภะมาจากไหน ให้ตั้งเอาไว้ตรงนั้นให้เพ่งดูมันจะเคลื่อนไหวไปไหนให้ดู นี่ละตัวสำคัญที่จะจับเงื่อนมันได้ เอาตรงนี้เป็นจุดสุดท้ายของการพิจารณาร่างกาย เมื่อชำนาญเต็มที่แล้วให้เอามาตั้งไว้ที่หน้าเรานี้ คือไม่ทำลาย ถ้าเป็นกองอสุภะก็ให้มันเป็นกองอสุภะอยู่นั้น ให้จ้องดูความเคลื่อนไหวของอสุภะที่ประจักษ์อยู่ต่อหน้าต่อตาเรานี้ มันจะเคลื่อนไหวไปไหน เอ้า จ้องดูอยู่นั้นมันจะเคลื่อนไปที่ไหน เอา พิจารณาให้ชัดเจน ถ้ายังไม่ชัดเจนพิจารณาอีก เอาจนกระทั่งแตกกระจัดกระจายเหมือนอย่างที่เคยเป็นมา

เมื่อพิจารณามีความชำนาญแล้วตั้งอีกดูอีก กำหนดดูความเคลื่อนไหวของมัน มันจะไปไหนมาไหน เอาจนกระทั่งถึงรู้ต้นเหตุของมันว่าออกมาจากไหน อสุภะอสุภังนี้ออกมาจากไหน ใครเป็นผู้มาปรุงมาแต่ง ใครเป็นผู้มาสำคัญมั่นหมายว่าเป็นสุภะอสุภะ จับไว้ให้ดี แล้วมันจะหมุนเข้าสู่ใจทีเดียว นั่นละรากฐานที่จะถอนกามกิเลสถอนตรงนี้นะ พอกำหนดเข้าไปแล้วมันจะหมุนตัวเข้ามาเอง โดยไม่มีใครบอกก็ตาม ไหลเข้ามาสู่ใจ ตรงนี้ละตรงที่จะตัดสินกันระหว่างกามกิเลสกับเรื่องของร่างกาย จะตัดสินกันที่ตรงนี้”

“เอาขั้นนี้ให้ดีนะ กายคตาสติอย่าปล่อย เอาให้หนักให้ทำงานกับอันนี้ ออกจากนั้นให้เข้าสู่สมาธิ ตั้งหน้าตั้งตาทำ จากนั้นปัญญาอัตโนมัติจะไม่ต้องบอกแหละ เริ่มตั้งแต่ขั้นกามกิเลสขาดสะบั้นลงไป ปัญญาอัตโนมัตินี้จะหมุนตัวเป็นเกลียวลื่นไปเลย ได้ยับยั้งเอาไว้นะความเพียรขั้นนี้ ขั้นสติปัญญาอัตโนมัติ ส่วนขั้นกายคตาสติการพิจารณาอสุภะอสุภังนี้เป็นปัญญาชุลมุนวุ่นวาย จะว่าอัตโนมัติหรือไม่อัตโนมัติ มันก็ชุลมุนของมันด้วยความชำนิชำนาญในสุภะอสุภะนั้นโดยลำดับลำดา หมุนติ้วกันอยู่ในนั้น จะว่าอัตโนมัติก็ไม่ผิด แต่ธรรมไม่ได้สนใจแล้วว่าอัตโนมัติไม่อัตโนมัติ ให้สิ่งเหล่านี้ได้ขาดสะบั้นลงจากหัวใจแล้วเป็นที่พอใจ”

“พิจารณาอสุภะอสุภัง เอากิเลสตัวนี้เป็นเครื่องฝึกซ้อมไปเรื่อย ๆ ไม่ใช่เสร็จแล้วแล้วนะ มันหากฝึกซ้อมไปในตัวของมันเอง ฝึกซ้อมเรื่องกามกิเลสทั้ง ๆ ที่มันรู้แล้วขาดสะบั้นไปแล้วก็ตาม มันเอานี้ฝึกซ้อมเสียก่อน นิมิตนอกนิมิตในมันเอามาฝึกซ้อมภายในจิตใจ จนกระทั่งนิมิตนี้ไม่มีเหลือ ส่วนร่างกายนี้มันหมดปัญหาของมันไปแล้ว แต่ยังมีนิมิตอันหนึ่งที่อยู่ภายในจิต ที่จะให้เป็นเครื่องเล่นของปัญญาขั้นนี้ ให้กามกิเลสนี้ละเอียดลงอสุดขีดเข้าไป ขั้นลำดับที่สอบได้มี เช่นอย่างเราสอบได้ ๕๐% เรียกว่าสอบได้ นี้ขั้นกิเลสขาดลงไป ๕๐% ได้แล้วที่นี่ ระดับของอันนี้จะละเอียดเข้าไป เหมือนที่ว่าอนาคามี นั่นละละเอียดขึ้นไปอย่างนั้น

อนาคามีคือผู้สิ้นกาม ความละเอียดลงไปอีกโดยลำดับ ฝึกซ้อมอันนี้ให้ละเอียดลงไป ๆ เรื่อย ๆ ถึงขั้นกามกิเลสที่สิ้นไปแล้ว นิมิตอันนี้เป็นเครื่องฝึกซ้อมจิตให้มีความชำนิชำนาญในด้านนามธรรม ทีนี้อะไรเกิดขึ้นมา ๆ เมื่อเวลาเราพิจารณาทางนิมิตอันนี้หมดจริง ๆ แล้วมันไม่มีนะ นิมิตตั้งขึ้นพับดับพร้อม ๆ ตั้งขึ้นมันก็รู้เลยว่าตั้งขึ้นไปจากภายในใจ ไปเป็นภาพอะไรขึ้นมามันก็ออกจากภายในใจ มันรู้แล้ว ๆ ทีนี้ดับลง ๆ จิตก็มีแต่ความว่างว่าง ๆ เรื่อย สัญญาอารมณ์คิดปรุงขึ้นมาอะไรก็ดับพร้อม ๆ ตามกันไปเรื่อย ๆ นี่ละเชื้อไฟคือสัญญาอารมณ์เกี่ยวกับเรื่องนามธรรม เป็นเชื้อไฟส่วนนี้ สติปัญญาตามต้อนเข้าไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งเข้าถึงจุดใหญ่ อย่างนั้นซิพิจารณา

อะไรเกิดขึ้นที่ไหนมันก็ออกมาจากจิต ๆ ไม่ว่าปรุงดีปรุงชั่วหมายอะไร ๆ มันก็ออกมาจากจิต ๆ ตามเข้าไปก็ไปถึงจิต ๆ ก็เมื่อเป็นอย่างนั้นแล้วมันก็เข้าถึงจิตจุดใหญ่ล่ะซิ มันออกมาจากอันนี้ ๆ หมุนเข้าไปก็ถึง อวิชฺชาปจฺจยา สงฺขารา โอ๋ ตัวใหญ่จริง ๆ อยู่ที่ตรงนั้น นั่นเห็นชัดเจน เข้าไปถึงนั้นแล้วก็พังกันลงตรงนั้นเลย อ๋อ มันเข้าตรงนี้ ๆ พิจารณาเข้าในจุดนั้น จุดที่มันเกิดของสัญญาอารมณ์ทั้งหลายเหล่านี้ เมื่อพิจารณาเข้าไปตรงนั้นก็ถึงจุดนั้น ๆ พังกันลงแล้วขาดสะบั้นลงไปหมดไม่มีอะไรเหลือแล้ว ถามหาทำไมนิพพาน ก็อันนี้เองปิดนิพพาน พอเปิดจ้าขึ้นมาแล้วนิพพานถามหาอะไร”

“พอมาถึงขั้นผึงกิเลสพังขาดสะบั้นลงไป เหลือแต่ธรรมชาตินี้ล้วน ๆ แล้ว อ๋อ ที่เราเคยคาดว่านิพพานเห็นจะเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ ขาดสะบั้นไปหมดเลย อันนี้กับนิพพานที่เราคาดนี้กับธรรมชาตินี้เข้ากันไม่ได้เลย แต่ก็ให้ชื่อว่านิพพานนั้นแหละ จากนั้นก็แยกไปอีก ให้มันถนัดใจจริง ๆ แล้วคือว่าเป็นธรรมธาตุแล้ว จิตอันนี้เป็นธรรมธาตุพระพุทธเจ้ากระเทือนหมดทั่วแดนโลกธาตุ เป็นอย่างเดียวกันนี้ เป็นธรรมธาตุเรียบร้อยแล้ว พระอรหันต์องค์ไหนตรัสรู้ปึ๋งเข้าไปเป็นธรรมธาตุอันเดียวกัน”

“ธรรมชาติที่เป็นอยู่ในหัวใจของเรานี้กับคำว่านิพพาน นิพพานนั้นรู้สึกว่าหยาบมากนะ ธรรมชาตินี้คาดไม่ได้เลย แต่ก็ต้องเอาชื่ออันนั้นละมาใส่ มหาวิมุตติมหานิพพานเลยเป็นเรื่องหยาบไปหมดเลยถ้าว่าธรรมธาตุอย่างนั้น เอ้อ เข้ากันได้สนิทนะ นี่มันประจักษ์ในหัวใจ พอว่าธรรมธาตุเท่านั้นเข้ากันได้สนิทหมด บรรดาพระพุทธเจ้าทุก ๆ พระองค์ สาวกอรหัตอรหันต์ทั้งหลายทุก ๆ องค์พอถึงขั้นนี้แล้วปึ๊บเป็นธรรมธาตุด้วยกันหมด แต่ก็ต้องใช้ชื่อเพราะโลกนี้มีสมมุติก็ต้องชื่อว่านิพพานหรือมหาวิมุตติมหานิพพาน แต่ถ้าว่าธรรมธาตุไม่ค่อยมีใครพูด เราถอดออกมาพูดโดยไม่สงสัย อ๋อ นี่ธรรมธาตุแล้วเป็นอย่างนี้นี่ละผลของการปฏิบัติ”

เทศน์อบรมพระเมื่อวันที่ ๒๘ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๔๒

ทีนี้ก็มาชาติสุดท้าย..คำว่าไม่มาเกิดอีกรู้ได้อย่างไร **สนฺทิฏฺฐิโก**รู้ประจักษ์เจ้าของมันต่อกันเยื่อใยมีเข้ามามากน้อย วัฏวน เชื้อของวัฏวนให้พาเกิดพาตายตัดเข้ามา ๆ ถอนทั้งรากแก้วรากฝอยขึ้นพรวดทีเดียวหมดเลย ตายหมดต้นไม้ต้นนั้นเมื่อถอนรากขึ้นมาแล้ว ทั้งรากแก้วรากฝอยถอนขึ้นมาหมดแล้ว ขาดสะบั้น มันตายหมดกิ่งก้านสาขาดอกใบ เมื่อถอน **อวิชฺชาปจฺจยา สงฺขารา** ออกจากหัวใจแล้วก็หมด เรื่องที่จะเกิดจะตายต่อไปไม่มี หมดเท่านั้นละ รู้ประจักษ์ใจไม่ต้องถามใคร

เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑ สนฺทิฏฺฐิโกรู้ประจักษ์ใจ